

PONEDELJEK, 14. DECEMBER 2009

PRESEDSTVO: GOSPOD BUZEK

predsednik

(Seja se je začela ob 17.00)

1. Nadaljevanje zasedanja

Predsednik. – Razglašam, da se zasedanje Evropskega parlamenta, ki je bilo prekinjeno v četrtek, 26. novembra 2009, nadaljuje.

2. Sporočila predsedujočega

Predsednik. – V uvodu zadnjega zasedanja Evropskega parlamenta v letu 2009 bi najprej vsem vam - vsem kolegom poslancem - iskreno zaželel vesele božične praznike, ki so pred nami, veselo hanuko, ki se je že začela, in srečno novo leto. V imenu vseh poslancev Evropskega parlamenta bi prav tako zaželel vse najlepše administraciji, torej vsem tistim, ki neposredno sodelujejo s Parlamentom in nam pomagajo pri našem delu.

Omeniti bi želel tudi napad na predsednika vlade Italije, Silvija Berlusconi. Ta napad je treba jasno obsoditi. Politična razprava ne sme potekati na tak način. Včerajšnji dogodek se ne bi smel zgoditi. Upamo, da bo gospod Berlusconi lahko kmalu zapustil bolnišnico in želimo mu, da si hitro opomore.

Z vašim dovoljenjem bi želel omeniti tudi obletnico, ki je meni osebno pomembna. Včeraj je minilo 28 let, odkar so takratne komunistične oblasti na Poljskem uvedle vojaško pravo. Zaradi tega je izgubilo življenje skoraj 100 ljudi, vključno z devetimi rudarji, ki so bili ustreljeni med stavko v rudniku Wujek. Več tisoč aktivistov demokratične opozicije je bilo interniranih, drugi pa so bili celo poslani v zapor. Namen tega je bil razbiti in uničiti sindikat Solidarnost. Te dogodke omenjam, ker bi želel opozoriti na to, kako močno se je Evropa spremenila v zadnjih dveh ali treh desetletjih in kako bi si obenem morali prizadevati za mir in človekove pravice na naši celini in v vsem svetu.

To priložnost bi želel tudi izkoristiti, da vas spomni, da bo v sredo ob 12.00 potekala slovesnost ob podelitvi nagrade Saharova za svobodo misli. Letos bodo to nagrado prejeli Ljudmila Aleksejeva, Sergej Kovalev in Oleg Orlov, ki predstavljajo rusko organizacijo za varstvo človekovih pravic Memorial. Naša celina je v 20. stoletju izkusila precejšnje trpljenje, zato zelo dobro razumemo pomen prizadevanj za človekove pravice po vsem svetu in zlasti na evropski celini. Ta dogodek je zato za nas še posebno dragocen.

Francesco Enrico Speroni, v imenu skupine EFD. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, opravičujem se, če to ni v skladu s postopkom, vendar bi v svojem imenu in imenu svoje skupine želel izraziti solidarnost s predsednikom vlade Berlusconi.

Predsednik. – Govoril sem v imenu celotnega Evropskega parlamenta.

Gianni Pittella, v imenu skupine S&D. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, skupaj z gospodom Sassolijem in vsemi člani Demokratske stranke v Skupini naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu bi želel ponoviti vaš izraz solidarnosti z italijanskim predsednikom vlade Silvijem Berlusconi ter poudariti, da je to bilo sramotno, nesprejemljivo in neupravičeno dejanje.

Smo vneti nasprotniki gospoda Berlusconi, vendar smo politični nasprotniki. Gospoda Berlusconi, kot tudi nobenega drugega nasprotnika, nimamo za našega sovražnika. Edini način za boj in zmago je politična in vljudna bitka. Nikomur ne bomo dovolili, da razgretost politične razprave na silo potisne na nevarno pot sovražstva in nasilja, ki je prvi korak, ki vodi k avtoritarnim in protidemokratičnim početjem. Prav je, da ta Parlament še enkrat pokaže svojo vzvišeno mirnost, spoštovanje in demokratično zrelost.

Mario Mauro, v imenu skupine PPE. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, v imenu svoje skupine bi se želel neuradno iskreno in toplo zahvaliti predvsem vsem vam, ki ste to, kar se je zgodilo, opisali s praviimi besedami, se pravi z besedo „nečastno“, še toliko bolj pa, če je mogoče, svojima italijanskima kolegoma poslancema, predvsem gospodu Pittelliju, za njune besede.

Ne nameravam se posluževati nobenih političnih špekulacij. Kar se je zgodilo, bi nas dejansko lahko pripeljalo na rob brezna, prepada, zato nas lahko v teh težkih časih vodi samo soglasen poziv, ki je prišel iz Parlamenta. Zato se zahvaljujem Parlamentu in Evropi za njun prispevek k življenju in demokratičnem razvoju v Italiji.

3. Sprejetje zapisnika predhodne seje: gl. zapisnik

4. Zahteva za odvzem poslanske imunitete: gl. zapisnik

5. Sestava odborov in delegacij: gl. zapisnik

6. Razlaga Poslovnika: gl. zapisnik

7. Posredovanje besedil sporazumov s strani Sveta: gl. zapisnik

8. Predložitev dokumentov: gl. zapisnik

9. Vprašanja za ustni odgovor in pisne izjave (predložitev): gl. zapisnik

10. Prerazporeditev sredstev: gl. zapisnik

11. Peticije: gl. zapisnik

12. Razpored dela

Predsednik. – Končni osnutek dnevnega reda, ki je bil sestavljen na konferenci predsednikov 10. decembra, v skladu s členom 137 Poslovnika, je razdeljen. Predlagane so naslednje spremembe:

Ponedeljek – ni sprememb

Torek

Od Skupine Evropa svobode in demokracije sem prejel prošnjo za vključitev vprašanja za ustni odgovor Komisiji o načelu subsidiarnosti. Gre za pisno prošnjo, ki je bila predložena Uradu Evropskega parlamenta. Predstavnika skupine EFD bi prosil, da o tem pove nekaj besed.

Francesco Enrico Speroni, v imenu skupine EFD. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, za vključitev tega vprašanja za ustni odgovor na dnevni red smo prosili zato, ker menimo, da bi Parlament moral dobiti ustrezen odgovor o tako pomembni točki, zaradi česar prosimo za to spremembo dnevnega reda.

(Parlament se je strinjal s prošnjo)

Predsednik. – Gospe in gospodje, naj vas opozorim, da bo ta točka vključena kot zadnja točka dnevnega reda za torek zvečer. Rok za vložitev predlogov resolucij je torek, 15. december ob 10.00, rok za vložitev skupnih predlogov resolucij in predlogov sprememb pa je sredo, 16. december ob 10.00. Glasovanje bo potekalo v četrtek. Torej je to zadnja točka jutri, predlogi resolucij so na vrsti v sredo, glasovanje pa v četrtek.

Hannes Swoboda, v imenu skupine S&D. – (DE) Gospod predsednik, če smo prav razumeli, ste mislili na resolucijo, ki se nanaša na predlog, ki je bil vložen na začetku. Vendar pa se nismo izrecno dogovorili, ali naj bi imeli resolucijo ali ne.

Predsednik. – To dejansko drži. Prošnja je bila predložena skupaj z resolucijo.

Sreda – ni sprememb

Četrtek

So kakšne pripombe glede četrтка?

Fiorello Provera, v imenu skupine EFD. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, na dnevnem redu za četrtek je več nujnih zadev. Tretja izmed teh nujnih zadev, o katerih bomo razpravljali, so razmere v Azerbajdžanu. Mediji, vključno z zahodnimi mediji, so poročali o prepiru dveh mladih blogerjev in še dveh drugih oseb na javnem mestu. Prišlo je do aretacije in izreka kazni in zagotovo je prav, da pridemo tej zadevi do dna in ugotovimo, ali je bilo vse skupaj opravljeno v skladu z zakonom.

Hkrati pa se je pred kratkim na Filipinih zgodil izredno resen dogodek: 57 ljudi, ki so se v koloni vozil odpravili dati podporo predsedniškemu kandidatu, je pobila oborožena skupina, ki je revolucionarne razmere izkoristila za to, da je dvignila orožje proti vladi, zaradi česar je bilo na Filipinih razglašeno vojaško pravo.

Zato vas prosim, gospe in gospodje, naj razmere na Filipinih kot tretja točka na dnevnem redu za četrtek nadomestijo problem Azerbajdžana. Gre namreč za očitno razliko v resnosti dogodkov, ki so se zgodili v Azerbajdžanu v primerjavi z...

(Predsednik je prekinil govornika)

(Parlament je zavrnil zahtevo)

Razprava o Azerbajdžanu ostaja na dnevnem redu, torej je dnevni red za četrtek nespremenjen.

(S tem je bil določen razpored dela)

13. Popravki in namere glasovanja: gl. zapisnik

14. Enominutni govori o zadevah političnega pomena

Predsednik. – Naslednja točka so enominutni govori o zadevah političnega pomena.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Gospod predsednik, sicer ne vem, ali se bo to, kar nameravam povedati, še vedno nanašalo na dnevni red, vendar menim, da je zdaj najprimernejši čas, da to omenim. Ena izmed posledic Lizbonske pogodbe je seveda ta, da se bo spremenilo tudi število poslancev Evropskega parlamenta, kar za Avstrijo pomeni, da se bosta Parlamentu pridružila dva nova poslanca. Slednja sta že pripravljena, bila sta izvoljena in pomembno je, da prideta kmalu sem.

Želel bi vas vprašati, kaj je bilo že storjeno, da bi ta poslanca lahko hitro prevzela svoje mesto, bodisi v vlogi opazovalcev ali polnopravnih poslancev, oziroma kaj nameravate storiti, da bi se to hitro zgodilo.

Predsednik. – Prvi korak v tej zadevi mora narediti Evropski svet. Prejšnji četrtek sem govoril v Evropskem svetu in povedal sem, da je za Parlament in Svet izredno pomembno, da sprejmeta prvi pravni ukrep, s katerim bi nam omogočila, da sprejmemo dodatne člane in da izvemo, iz katerih držav bodo prišli. To mora biti storjeno v skladu s pravnimi načeli, pri čemer je zdaj na vrsti Svet. Svet nenehno pozivam, naj sprejme ustrezne ukrepe. Ko bo Svet sprejel svoj sklep, bo na vrsti Parlament.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE). – (ES) Gospod predsednik, želel bi v tem Parlamentu obsoditi nenehne provokacije, zlorabe moči in grožnje predsednika Venezuele Huga Cháveza. S svojo diktatorsko metodo vladanja med drugim grozi svobodi izražanja v Venezueli in demokratičnemu redu v Latinski Ameriki.

Predsednik Chávez je zaprl trideset radijskih postaj in nekaj televizijskih kanalov. Grozi novinarjem v Venezueli in jih kaznuje, ker ne podpirajo njegovega avtorskega režima.

Gospod predsednik, zaradi vsega tega je treba tudi poudariti, da v času izpadov električnega toka, pomanjkanja vode in pomanjkanja hrane v Venezueli ter nenehnega naraščanja revščine zaradi slabega upravljanja s strani Chávezove vlade venezuelski tiran poskuša vse skupaj prikriti z rušenjem mostov na meji in grožnjami Kolumbiji. Hvali mednarodne teroriste in se povezuje z despotskimi diktatorji sveta, njegove besede in govori pa so nenehne provokacije in bojni kriki, usmerjeni v destabilizacijo ameriške celine.

Zato mora Parlament, ki se vedno zavzema za svobodo in demokracijo v vseh delih sveta, ostro obsoditi avtorske in diktatorske politike Huga Cháveza v Venezueli.

Alain Cadec (PPE). – (FR) Gospod predsednik, prosil bi za več podrobnosti o posledicah 40-odstotnega zmanjšanja svetovnih ribolovnih kvot za tuna.

15. novembra se je Mednarodna komisija za ohranitev atlantskega tuna (ICCAT) v Recifu odločila, da morajo vse pogodbenne strani zmanjšati svojo ribolovno zmogljivost za najmanj 40 %. Ta ukrep pomeni, da se bo svetovna ribolovna kvota za modroplavutega tuna zmanjšala s sedanjih 22 000 ton na 13 500 ton v letu 2010.

Države članice ICCAT so se dejansko usmerilo v prekomerno zmogljivost svoje ribolovne flote, da bi jo do leta 2011 prepolovile. Ribolovna sezona za zaporne plavarice se bo prav tako zmanjšala na en mesec brez možnosti podaljšanja. Ti ukrepi, ki so potrebni za ohranitev vrst in ki bodo preneseni v zakonodajo Evropske unije, bodo ogrozili dejavnost evropskih ribičev.

Zanima me, kakšen ukrep je predviden za podporo preživetja ribičev in za zaustavitev načrtov za zmanjšanje flote. Kateri ukrepi so bili sprejeti, da bi se zmanjšale zelo pomembne družbeno-gospodarske posledice prenosa teh odločitev ICCAT v zakonodajo EU?

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D). – (RO) Dobro znano je, da je izvajanje strategij in operativnih programov za obdobje 2007—2013 še vedno v začetni fazi in da ima Romunija prvič priložnost, da koristi ugodnosti iz skladov EU v okviru kohezijske politike. Politika regionalnega razvoja je ena izmed najpomembnejših in najbolj kompleksnih politik Evropske unije. Njen cilj mora biti zmanjšanje obstoječih gospodarskih in socialnih razlik, vendar v različnih regijah Evrope.

Želela bi omeniti prizadevanja vseh držav članic za vključevanje splošni prednostnih nalog kohezijske politike v operativne programe. Vendar pa menim, da mora Evropska unija sprejeti strateško vlogo, da bi se lahko operativni programi čim prej izvedli v vseh državah članicah, s tem pa spodbudili ukrepi za okrepitev njene institucionalne usposobljenosti v skladu s posebnimi potrebami vsake posamezne države članice.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Gospod predsednik, želel bi obsoditi hudo gospodarsko krizo, ki jo že več let trpi katalonska in evropska industrija oreščkov. Nenehen padec cen oreščkov predstavlja grožnjo prihodnosti naših evropskih pridelovalcev.

Želel bi vas posvariti pred neintervenistično politiko turške vlade. Turški javni organ skladišči 500 000 ton oreščkov za nakup. Ta organ želi teh 500 000 ton oreščkov prodati januarja 2010. Glede na to, kaj so turški organi povedali na dvostranskem srečanju z Evropsko unijo 2. oktobra 2009, bi takšne razmere, zaradi katerih bi prišlo do novega velikega padca cen oreščkov, povzročile resno škodo evropskim pridelovalcem.

To vprašanje sem postavil Evropski komisiji pred dvema mesecema, vendar pa se ne bodo uporabile nobene posebne zaščitne določbe, ki bi lahko zaščitile naše pridelovalce. To so skrbi, ki sem jih hotel deliti z vami.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Gospod predsednik, gospe in gospodje, kot veste, si Romunija želi postati del schengenskega območja od leta 2011. Za ta namen je privolila v več ocen, pet, če sem natančen, od katerih so bile štiri že opravljene.

Predvsem bi vas želel spomniti na zelo visoko oceno morske meje, ki so jo dali schengenski strokovnjaki, da je bila Romunija celo predstavljena kot model dobre prakse. Pred nami pa je še en preizkus in prepričan sem, da ga bomo uspešno opravili.

Če vzamemo primer Romunije, vam predlagam, da si širjenje schengenskega območja pogledamo v bolj optimistični luči. Z drugimi besedami, na ta proces ne smemo več gledati kot na grožnjo varnosti naših meja, temveč bolj kot na priložnost za krepitev sodelovanja med državami članicami na območju pravice, svobode in varnosti.

Vesel sem, da se te zamisli pojavljajo tudi v stockholmskem programu, ki ga je prejšnji teden sprejel Evropski svet. Ta program šteje širjenje schengenskega območja za prednostno nalogo notranje politike Evropske unije.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). – (ES) Gospod predsednik, kot vsi vedo, je v Hondurasu 28. junija prišlo do državnega udara. Minilo je že skoraj šest mesecev in Parlament še ni našel časa, da bi obsodil ta udar. Še več, poslanci Evropskega parlamenta iz Skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropski konzervativci in reformisti so to državo obiskali, da bi s svojo prisotnostjo podprli posledice tega državnega udara. S svojo podporo so Evropski parlament zamešali s političnimi skupinami in potrdili volitve, ki jih je izvedla *de facto* vlada in ki so potekale pod pogoji, ki niso zagotavljali njihove legitimnosti.

Z udarom v Hondurasu se je ustvaril sprevržen precedens, kajti od zdaj naprej zmernih, začasnih, razmeroma nekrvavih udarov ne bo samo sprejemala celinska desnica, temveč jih bo dejansko odobraval in spodbujala evropska in severnoameriška desnica. Kar se je zgodilo v Hondurasu je vredno vsakega obžalovanja!

Sarah Ludford (ALDE). – Gospod predsednik, želela bi obsoditi globoko zaskrbljujočo odločitev, ki jo je v petek sprejelo turško Ustavno sodišče, o razpustitvi Stranke demokratične družbe, ki predstavlja predvsem kurdske interese, in o prepovedi političnega delovanja njegovih vodilnih poslancev v parlamentu. To je zelo nazadnjaški korak, ki ga bodo skrajneži izrabili kot pretvezo za vrnitev k nasilju. Onemogoča demokratično politično opcijo, za katero je predsednik vlade gospod Erdoğan dejal, da si bo zanjo prizadeval.

Ena izmed težav je, da vladajoča Stranka za pravičnost in razvoj ni uspela reformirati zakona, ki je bil dejansko uporabljen za razpustitev Stranke demokratične družbe – zakona, na podlagi katerega je bila skoraj razpuščena celo Stranka za pravičnost in razvoj. Torej to ni ne v interesu vlade Turčije ne njenih ljudi.

Skupina ALDE bo zahtevala, da naj se o tem čim prej v novem letu organizira plenarna razprava, saj je to za Turčijo zelo slab korak nazaj.

Marina Yannakoudakis (ECR). – Gospod predsednik, vsi se zavedamo pomena recikliranja in dejstvo je, da pričakujemo, da se bo naš papir po uporabi recikliral.

Pred kratkim sem v svojem volilnem okrožju, v Londonu, obiskala tiskarno in izvedela nekaj več o brizgalnem tiskanju. Zaradi zapletenega procesa recikliranja brizgalnega papirja je to zelo drag postopek, uporaba dodatnih belil pa pomeni, da ni okolju prijazen. Črnila ni mogoče preprosto ločiti od papirja, kar pomeni, da večine današnjih tiskanih gradiv ni mogoče reciklirati.

Zato je treba spodbujati podjetja, kot je podjetje, ki sem ga obiskala v Londonu, in ki uporabljajo druge, okolju prijazne, načine tiskanja, obenem pa jim je treba nuditi pobude, da bi proces v gospodarskem smislu bil bolj nepristranski. Želim si rešitve, ki jo pogojuje trg in ki jo podpirajo države članice, rešitve, v kateri bosta industriji omogočena samoregulacija s kodeksom ravnanja in vodilno mesto v okoljskih programih.

Kljub temu mora EU odigrati pomembno vlogo pri ozaveščanju o teh vprašanjih in podpiranju drugih možnosti tiskanja, kjer in kadar je to primerno.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Gospod predsednik, prosil sem za besedo, da bi Evropski parlament opozoril in poučil o vidiku politike priseljevanja, ki se nanaša na pravice mladoletnih oseb in otrok brez spremstva, torej na vprašanje, ki ga mora obravnavati celotna Unija in ne samo države vstopa, kot je Grčija.

Kot veste, mora na podlagi zakonodaje Skupnosti vsako prošnjo za azil ali prebivanje obravnavati tista država članica, v katero je prosilec najprej vstopil ne glede na njegov ali njen dejanski namembni kraj.

S tem se nalaga breme strukturam v državi vstopa, kar je v nasprotju s pravicami prosilcev, ki se jih obravnava kot množico v najkrajših možnih postopkih. Pogosto se jih pošlje naprej brez zagotovil, da bodo njihove pravice in življenje spoštovani, ali pa ostanejo v državi brez vsake zaščite ali socialnega varstva, zaradi česar na primer otroci postanejo žrtve zlorab in izkoriščanja s strani različnih tolpe.

Mislim, da bi si kot Evropski parlament, morali prizadevati za spremembo in prilagoditev zakonodaje Skupnosti in nacionalne zakonodaje, da mladoletne osebe brez spremstva prispejo v državo, ki je njihov končni namembni kraj, da se jih ne izžene in da se jim zagotovi dostojno in varno bivanje v Evropski uniji.

Niki Tzavela (EFD). – (EL) Gospod predsednik, prejšnji teden sem se sestala z več politiki iz arabskih držav, in sicer iz Emiratov, Egipta in Jordanije. Želela bi vam prenesti njihovo zaskrbljenost glede iranskega jedrskega programa.

Srečala sem se z Izraelci, ki so izredno zaskrbljeni, najbolj pa jih skrbi podpora, ki jo Turčija trenutno daje Iranu. Vprašali so, kakšno je uradno stališče Evropske unije o podpori predsednika vlade Erdoğan teheranski vladi in o izjavah gospoda Erdoğan o mirovnih namelih iranskega jedrskega programa.

Priznati moram, da nisem vedela, kakšno je naše stališče o izjavah Turčije in njenem ravnanju v zvezi z iranskim jedrskim programom. Poročilo o napredku pravi eno, gospod Erdoğan pa drugo.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Gospod predsednik, dejstvo, da je tukaj prisotna komisarka gospa Boel na javnem srečanju Odbora Evropskega parlamenta za kmetijstvo in razvoj podeželja dejala, da je besedilo o pregledu proračuna Skupnosti v zvezi s skupno kmetijsko politiko neustrezno, je dober znak.

Po mojem mnenju razprava o finančnem pregledu ne bi smela v nobenih okoliščinah predvidevati pregleda skupne kmetijske politike za obdobje po letu 2013. Ne zahtevamo samo, da se opredeli razmerje kmetijske porabe do celotnega proračuna Skupnosti. Zahtevamo predvsem, da kmetijska politika, za katero želimo, da se opredeli, dokončno določi, kolikšen bo prispevek kmetijskega sektorja za proizvodnjo javnih dobrin, in da se nato odloči o sredstvih, ki naj bi bila na voljo za opredeljene cilje.

To je sporočilo, ki ga želim prenesti in posredovati gospe komisarki Boel.

Iliana Ivanova (PPE). – (BG) Gospa predsednica, gospe in gospodje, prosti pretok oseb je ena izmed temeljnih svoboščin Evropske unije in eden izmed stebrov enotnega trga. Vendar pa številne države članice pri dostopu do svojega trga dela še vedno nalagajo omejitve za Bolgare in Romune.

Trditve, ki govorijo v prid ohranitvi omejitev, so zlasti v časih krize v nasprotju z logiko trga. Celo komisar za zaposlovanje je pred nekaj čas izjavil: „Pravica do dela v drugi državi je temeljna svoboščina ljudi v EU“. In ima povsem prav. Ohranjanje teh omejitev za delavce iz novih držav članic ustvarja anomalije na trgu in je v nasprotju z načelom nediskriminacije, ki je vsebovano v pogodbah, na katerih je bila Evropska unija utemeljena, zato se je s tem očrnila podoba Evropske unije.

Evropsko komisijo pozivam, naj z državami članicami usmerja čimprejšnji umik omejitev na trgih dela za države članice, ki so se pridružile nazadnje. Kolegi poslanci, prosim vas tudi za vašo podporo, da bi lahko dosegli pravi prosti trg in enake pravice za vse evropske državljane.

Françoise Castex (S&D). – (FR) Gospod predsednik, želela bi se vrniti na nedaven dogodek, in sicer švicarsko glasovanje o minaretihi. Res je, da je glasovanje potekalo v državi zunaj Evropske unije, vendar pa gre pri tem seveda za vprašanje, ki tudi nam ni neznano.

Na ta dogodek se želim vrniti zato, ker nam nudi tudi izgovor, da spregovorimo o sekularnosti, v tem Parlamentu pa ni nikoli dovolj besed do tem. Načelo sekularnosti mora nujno zavladati organizaciji naše družbe. O tem želim govoriti s preprostimi besedami.

Prvič, načelo, ki je nasprotno sekularnosti, ni religioznost, še manj pa duhovnost. Nasprotno načelo je religiozna komunitarnost, ki določa predpise, ki so nad civilnim pravom, in ki posameznike zapira v podsocijalne skupine.

Naša Evropska unija je zaradi svoje zgodovine večkulturna in večetnična. Takšna je zdaj in takšna bo še bolj in samo sekularnost je tista, ki enakopravnim posameznikom in njihovim skupnostim lahko omogoči, da živijo in uspejo.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Gospod predsednik, klinični preizkusi so primerjalna metoda kliničnih raziskav in veljajo za najzanesljivejši vir informacij, na katerih se utemeljujejo odločitve o zdravljenju.

Vendar bi želela Parlament opozoriti na dejstvo, da je nedavna študija Evropskega društva za kardiologijo ponovno pokazala, da je ta metodologija precej omejena zaradi nizke udeležbe žensk v takšnih preizkusih.

Razlike med moškimi in ženskami v smislu dejavnikov tveganja, predstavitev bolezni in odziva na zdravljenje so bile znanstveno dokazane.

Rezultat tega je, da se izjemni dosežki zadnjih let v smislu preprečevanja in zdravljenja bolezni srca in ožilja niso pokazali v obliki večjega zmanjšanja stopnje umrljivosti žensk.

Zato je temeljnega pomena, da kot evropske institucije spodbujamo raziskave, ki bo predvsem usmerjena v ženske, bodisi z njihovo širšo vključenostjo v klinične študije ali s pripravo študij, ki se bodo izvajale izključno na ženskah.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (NL) Gospod predsednik, tudi jaz bi želela spregovoriti o odločitvi, ki jo je v petek sprejelo turško Ustavno sodišče glede prepovedi Stranke demokratične družbe (DTP), zaradi česar je bilo 22 poslancev turškega parlamenta bodisi izključenih iz parlamenta ali pa so jim bile za pet let odvzete pravice do političnega delovanja. Med temi parlamentarci je žal tudi Lejla Zana, ki smo ji leta 1995 podelili nagrado Saharova. To je četrto, da je bila kurdska stranka prepovedana; Kurdi si vedno znova prizadevajo, da bi se pod drugim imenom postavili za pravice ljudi, a jih vedno znova zadušijo, ker naj bi predstavljali zamisli, ki naj bi bile v nasprotju z enotnostjo turške države. A vendar je bistvo demokracije ravno svoboda združevanja in svoboda mnenja, zato se s tem ruši vsa verodostojnost tako imenovane pobude „demokratičnega odpiranja“, ki jo je v začetku tega leta v zvezi s kurdskim vprašanjem dal predsednik vlade Erdoğan. Zato bi želela podpreti poziv gospe Ludford za razpravo o tem v januarju.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Gospod predsednik, prebral vam bom odlomek iz pisma Williama Bourdona, odvetnika Taoufika Ben Brika, gospodu Sarkozyju, predsedniku Francoske republike: „Kot so storili vsi njegovi tunizijski odvetniki, sem imel tudi jaz priložnost obsoditi pravno farso, na podlagi katere je bil Taoufik Ben Brik brez temeljite preiskave obsojen na neverjetnih šest mesecev zapora. Jasno in uradno lahko potrdim dejstvo, da so bili spisi, uporabljeni v postopku, ki se je končal s to obsodbo, v celoti potvorjeni in da so zgolj posledica osebnega maščevanja predsednika Ben Alija.

Taoufik Ben Brik zaradi slabega imunskega sistema, zaradi katerega je ves čas izpostavljen tveganju, da zbolí zaradi hudih bolezni, ni mogel potovati celo leto 2009. Mislim, da mu je družina uspela dostaviti potrebna zdravila, vendar v to nisem prepričan. Njegovi tunizijski odvetniki lahko pridejo do njega samo občasno, nekaterim pa se sistematično odklanja vsaka možnost, da bi ga obiskali. Njegova žena ga je lahko pred nekaj dnevi prvič obiskala samo za nekaj minut in potem ni mogla več k njemu.“

Gospod predsednik, prosim, pišite tunizijskim organom in zahtevajte izpustitev Taoufika Ben Brika.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Gospod predsednik, nadaljevala bom pri govoru gospe Flautre in vas prosila, da pišete tunizijskim organom.

Letos bomo podeliti nagrado Saharova, simbol zaveze Evropskega parlamenta človekovim pravicam. S Tunizijo imamo sporazum o partnerstvu, ki vsebuje številne določbe, ki se nanašajo na demokracijo in človekove pravice.

Kljub temu so predsedniške volitve v Tuniziji pravkar potekale v obžalovanja vrednih razmerah, ki niso vredne določb, vsebovanih v sporazumu z Evropsko unijo. Ne moremo biti tihi. Zagovorniki človekovih pravic v Tuniziji so žrtve zaničevanja, aretacij in ponižanja. To se ne more več nadaljevati.

Zato vas, gospod predsednik, pozivam, da pišete predsedniku Ben Aliju in predvsem zahtevate izpustitev Taoufika Ben Brika, predanega novinarja, katerega edini zločin je, da je kritiziral tako imenovano demokracijo v Tuniziji.

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, prosil sem, naj se fotografija mlade Iranke, Nede Agha-Soltan, v Bruslju postavi ob fotografijo Aung San Suu Kyi.

Neda Soltan je bila ubita, ko se je borila za svobodo in preglednost v Iranu, in je postala simbol svobode ter predvsem žensk, ki se borijo za svobodo. Mojo prošnjo je podpisalo 75 poslancev in pet političnih skupin. Mislim, da je zelo pomembno, da se ta prošnja odobri, predvsem v teh časih, ko Ajatola Kamenei v Iranu govori, da namerava zatreti vsak protest in vsako nasprotovanje. Upam, da je moja prošnja odobrena.

Alajos Mészáros (PPE). – Gospod predsednik, z bližajočo se zimo prihaja z vzhoda tudi nevarnost nove krize s plinom. Pred nekaj tedni nam je predsednik vlade Putin jasno povedal, da je možno, da bo Rusija ponovno kršila svoje pogodbe o dobavi plina, ki jih je sklenila z državami članicami EU. Da bi se temu izognil, je pozval EU, da odobri Ukrajini posojilo v višini kar ene milijarde EUR, da bi lahko izpolnila svoje obveznosti pri tranzitu plina. Torej lahko pričakujemo še eno rundo nenavadne politične igre, ki jo vodi naš ruski partner. To je nesprejemljivo.

Čeprav to povzroča skrbí državam članicam na različnih ravneh, bo EU morala v imenu solidarnosti zaradi načelnosti sprejeti enotne ukrepe in zavzeti odločno stališče o tem vprašanju. To je tudi signal, da pospešimo svoje nove projekte za diverzifikacijo dolgoročne oskrbe s plinom, da bi se ruski vpliv lahko čim bolj zmanjšal.

Eduard Kukan (PPE). – (SK) Gospod predsednik, gospe in gospodje, začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe je ugodno vplival tudi na pogoje za nadaljnjo širitev EU. Zdaj ne more nihče več trditi, da Unija nima institucionalne usposobljenosti za širitev in oblikovanje odločitev, kajti to se zdaj dogaja.

Zato ni nobenega razloga za odlašanje ali oviranje procesa nadaljnje širitve. To predvsem velja za regijo Zahodnega Balkana. V tej regiji je pred kratkim prišlo do intenzivnih in na splošno pozitivnih dosežkov. To potrjujejo nedavno objavljena poročila o napredku posameznih držav, kakor tudi strategija širitve EU za leto 2010, ki jo je objavila Komisija.

Skupaj z uvedbo režima brez vizumov za vstop na schengensko območje bodo države te regije dobile pravo možnost, da napredujejo na svoji evropski poti. Od njih je odvisno, ali bodo to izkoristile. Vendar pa tudi EU ne sme omahovati, temveč mora nadaljevati odgovorno in premišljeno, v celoti upoštevajoč okoliščine, pri čemer mora tudi Evropski parlament odigrati aktivno vlogo.

Tanja Fajon (S&D). – (SL) Ta teden, v noči na soboto, bodo lahko državljani Makedonije, Srbije in Črne gore po več kot dveh desetletjih končno spet svobodno potovali v Evropsko unijo brez vizumov. To bo velik dan in priložnost za praznovanje.

Želim pa ta trenutek vnovič izkoristiti za poziv Evropski komisiji in Svetu, da storita vse, kar je mogoče za čimprejšnjo odpravo vizumov še v Bosni in Hercegovini in Albaniji. Ne smemo si privoščiti novih delitev na zahodnem Balkanu in izgubljeni časa, posebej v škodo mladih generacij. Težko si je predstavljati, da mladi tam danes po večini še vedno ne poznajo Evropske unije.

Želim pa ta trenutek vnovič izkoristiti za poziv Evropski komisiji in Svetu, da storita vse, kar je mogoče za čimprejšnjo odpravo vizumov še v Bosni in Hercegovini in Albaniji. Ne smemo si privoščiti novih delitev na zahodnem Balkanu in izgubljeni časa, posebej v škodo mladih generacij. Težko si je predstavljati, da mladi tam danes po večini še vedno ne poznajo Evropske unije

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Gospod predsednik, gospe in gospodje, konec leta 2009 sta obeležila dva zares zgodovinska dogodka: začetek veljavnosti Lizbonske pogodbe in vrh v Københavnu.

Svoj čas za nastop bi želel izkoristiti, da izrazim zadovoljstvo v zvezi z načinom, kako Evropska unija trenutno dokazuje, da je glavni akter, ko gre za iskanje uresničljivih rešitev v boju proti podnebnim spremembam. Enako zadovoljen sem, da so države članice uspele sploh skleniti sporazum in predstaviti skupno stališče, kljub temu da sklenitev sporazuma med 27 državami članicami nikakor ni lahka naloga.

Rezultat mogoče ne bo izpolnil naših ambicij in pričakovanj, a kljub temu je odločitev držav članic Evropske unije, da državam v razvoju ponudijo 7,2 milijarde EUR toliko pomembnejša, ker so to države, ki nujno potrebujejo finančno podporo. Obstaja tudi verjetnost, da bo ta primer spodbudil druge države ZN, da enako ukrepajo.

Pozdraviti je treba tudi dejstvo, da so svojo solidarnost pokazale tudi države Evropske unije, ki jih je finančna kriza do danes hudo prizadela, da so pokazale trud in da bodo dale svoj prispevek, četudi nekatere samo s simbolno potezo, kot znak svoje zaveze boju proti globalnemu segrevanju.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Gospod predsednik, dovolite mi, da na začetku izrazim svojo polno solidarnost boju članov sindikata v Evropskem parlamentu in da jim zaželim uspeh.

Grška vlada je sprožila plaz protidelavskih ukrepov, prožne oblike dela pa postajajo pravilo in se vseprek vsiljujejo. Hudo prizadet je tudi sistem socialne varnosti, plače in pokojnine pa so zamrznjene.

Grška vlada, Evropska unija in predstavniki kapitala poskušajo ustrahovati delavce z razpihovanjem strahu zaradi proračunskega primanjkljaja in javnega dolga Grčije. Delavce vključujejo v socialni dialog, ki je zgolj prevara, da bi se jih prisililo v soglasje, umirilo njihovo upravičeno jezo in da bi se preusmeril odziv navadnih ljudi.

Prvi odgovor na napad vlade in Evropske unije proti navadnim ljudem bo vsedrjavna stavka 17. decembra, ki jo je napovedal in organiziral sindikat Vsedelavska bojna fronta (PAME). Zahtevajo ukrepe, ki bodo izpolnili sodobne zahteve navadnih ljudi, kar je mogoče le z združeno fronto delavskega razreda, revnih in srednjega razreda v mestih in na podeželju, da bi se lahko uprli in zrušili politiko Evropske unije, ki je naravnana proti navadnim ljudem.

Martin Ehrenhauser (NI). (DE) Gospod predsednik, 8. decembra je misija EVOP, operacija Atalanta, proslavila eno leto svojega obstoja. Po besedah švedskega predsedstva je operacija pokazala sposobnost, da se učinkovito spopade s piratstvom, zaradi česar je tudi število napadov precej manjše. Vendar pa je ta izjava močno vprašljiva.

Na podlagi poročila Mednarodnega pomorskega urada je bilo v prvih devetih mesecih leta 2009 več napadov kot v celem letu 2008. Število oboroženih napadov je prav tako v celoti naraslo za 200 %. Prav tako je zelo vprašljiva finančna učinkovitost te operacije. Stroški škode, ki jo je povzročilo piratstvo v tej regiji, naj bi skupaj znašali 200 milijonov USD, medtem pa EU in njene države članice vsako leto v to vložijo 408 milijonov USD.

Nova načrtovana misija EVOP v Somaliji prav tako ne bo mogla seči do dna temu problemu, temveč se bo ukvarjala samo s simptomi. Zares koristno bi bilo, če bi EU vzpostavila učinkovito obalno stražo, da se prepreči nezakonit ribolov...

(Predsednik je prekinil govornika)

Dominique Baudis (PPE). – (FR) Gospod predsednik, program SESAR, ki je namenjen posodobitvi upravljanja zračnega prometa v Evropi, je velik projekt.

Kako se bo Komisija pripravila na bližajočo se fazo izvajanja programa SESAR in predvsem na njegovo financiranje, kar je bistvenega pomena tako za okolje kot za naše znanstveno in tehnično stališče? Ali bo Komisija upoštevala priporočila, navedena v poročilu iz leta 2007, v skladu s katerimi mora visoko usposobljen posameznik zagotoviti politično spremljanje tega programa? Premagati bo treba namreč veliko ovir – pravne, psihološke in tehnične narave –, da bi združili nacionalne zračne prostore in uspeli prepričati kontrolorje iz različnih držav k sodelovanju.

Če Evropa ne more oblikovati enotnega zračnega prostora, kako bo potem zgradila močno politično unijo?

Edit Bauer (PPE). – (HU) Gospod predsednik, ker ste tako vi kot Komisija izrazili namero, da boste spremljali izvajanje slovaškega nacionalnega zakona o jeziku, bi vas želela opozoriti na naslednje. Vlada je objavila izvedbeno določbo, ki poleg tega, da ne upošteva zakonov, uvaja tudi dodatne omejitve. Izvedbeni predlog določa, da je legitimen namen zakona samo zaščititi in podpreti uporabo nacionalnega jezika v uradnih poslih ter zaščititi pravice govorcev nacionalnega jezika. Navaja, da je legitimen cilj zaščite teh pravic v primeru fizičnih in pravnih oseb poseganje v temeljne pravice in svoboščine. Torej je več kot očitno, da gre tu za pravice in svoboščine pripadnikov manjšin. Izvedbeni ukrep poudarja tudi, da se jezik manjšine lahko uporablja kjer koli samo, če se tretja oseba, ki je prisotna, s tem strinja, ne glede na to, ali je delež manjšinskega prebivalstva višji ali nižji od 20 %. Mislim, da je ta nesmisel v Evropi nesprejemljiv.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE). – (PL) Gospod predsednik, na zadnjem vrhu EU-Rusija sta udeleženi strani podpisali memorandum o načelih mehanizmov zgodnjega opozarjanja v energetskem sektorju. Evropska komisija upa, da nam bo to v prihodnosti omogočilo, da se izognemo energetski krizi, kakršno smo že izkusili v začetku leta, ko je zaradi spora med Rusijo in Ukrajino zaradi oskrbe in tranzita plina Moskva prekinila oskrbo s plina za skoraj tri tedne, kar je dejansko paraliziralo več evropskih držav.

Bližajoča se zima in z njo povezana večja poraba plina pomenita, da moramo oblikovati načela, ki bi morala upravljati evropski energetski trg. Evropska unija mora razumeti, da prekinitve v oskrbi s plinom ne predstavljajo samo grožnje gospodarstvu, temveč da ogrožajo tudi temelje evropskega povezovanja, ki z močjo, ki mu jo daje evropska solidarnost, podpira prosti trg. Upam tudi, da ta zima ne bo morala biti preizkus tega, koliko je v danih izjavah resnice, in ali je solidarnost zgolj nepomembna, prazna beseda ali pravo zagotovilo sodelovanja med državami članicami Evropske unije.

Ioan Mircea Pașcu (S&D). – Gospod predsednik, kot verjetno veste, je Romunija pred kratkim zaključila dveletno obdobje, v katerem so vsakih šest mesecev potekale druge volitve. Zadnje so bile predsedniške, na katerih je sedanji predsednik zmagal za zelo tesnih 70 000 glasov, ki so prišli predvsem iz diaspore.

Kar me kot državljana najbolj skrbi, je to, da v teku celotne volilne kampanje na svojem spletnem dnevniku Europolisu nisem mogel objaviti nobene kritike sedanjega predsednika, javni dostop do mojega dnevnika pa je bil v celoti prekinjen. To je nesprejemljivo zato, ker gre za cenzuro pravice do svobode govora in ker se iz tega vidi, da ljudje na oblasti in/ali njihovi privrženci nadzorujejo tudi internet.

Gledano v celoti, je obžalovanja vredno, da 20 let po revoluciji, v kateri je veliko ljudi umrlo, da bi demokracija lahko pognala globoke korenine, takšno početje prenašajo – in mogoče celo spodbujajo – tisti, ki sadove demokracije uživajo le kratek čas in ki so bili na oblast izvoljeni celo s tako tesnim rezultatom.

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Gospod predsednik, po letu 2007 je železniški prevoz blaga prestal masovno liberalizacijo oskrbe. Izvajalci, ki nimajo javnega poslanstva, bodo od zdaj soočeni z večjo konkurenco.

V mnogih državah to pomeni povečanje oskrbe v najdonosnejših segmentih trga, in sicer v kombiniranem prevozu in izključno železniškem prevozu. Nasprotno pa se za prevoz s tehniko obremenitve enega tovornega vagona zaradi njegove zelo nizke donosnosti zanima zelo malo zasebnih podjetij.

Če zares želimo iz železniškega tovornega prometa zares narediti gonilno silo trajnostne mobilnosti, potem je treba nujno podpreti prevoz z obremenitvijo enega samega tovornega vagona. V nasprotnem primeru se bo prevoz v celoti prenesel na ceste, kar bi bilo v nasprotju z našimi cilji znižanja emisij ogljikovega dioksida. Podpora prevozu z obremenitvijo enega tovornega vagona mora zato veljati za javno poslanstvo, saj predstavlja sestavni del strategije za trajnostno mobilnost.

V okviru smernic Evropske komisije, ki opisujejo pogoje za državni poseg, menimo, da je podpora prevozu z obremenitvijo enega tovornega vagona v celoti mogoča, bodisi v obliki nadomestil za obveznosti javnih služb ali v obliki pomoči za...

(Predsednik je prekinil govornika)

Vilja Savisaar (ALDE). – (ET) Gospod predsednik, želela bi spregovoriti o zelo praktični, vendar za mojo državo Estonijo izredno pomembni zadevi. Pred nekaj leti so tri baltske države – Estonija, Latvija in Litva – ostale dejansko brez kakršne koli železniške povezave z Evropo. Infrastruktura je bila v slabem stanju in se je zelo malo uporabljala. Sledilo je nekaj pozitivnih dosežkov, tako v obliki obnove sedanje železnice kot v obliki izvajanja študij za namen izgradnje železnic, ki so v skladu z evropskimi standardi. Da bi se Rail Baltica – to je ime, pod katerim poznamo ta projekt – začel izvajati, je izredno pomembno, da tako Evropski parlament kot Evropska komisija pokažeta precejšnjo podporo temu projektu, kljub dejstvu, da prebivalstvo te regije ni ravno največje in da je finančno stanje, s katerim se soočajo baltske države, v hudih težavah.

Ta projekt je pomemben ne samo za zagotovitev normalne železniške povezave, temveč tudi zato, ker bo imel velik vpliv na vse tri države, kar zadeva regionalno in socialno politiko. Estonija, Latvija in Litva potrebujejo železniško povezavo z Evropo, tako zaradi gospodarskih razlogov kot zato, da se gospodarstvo, ki temelji na okoljskih načelih, ohrani v središču, saj železniški prevoz večjega tovora pomeni manj onesnaženja. V tem trenutku je edina povezava koridor Via Baltica...

(Predsednik je prekinil govornico)

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Gospod predsednik, želela bi se na kratko dotakniti dveh tem. Prvič, vprašanje enakega obravnavanja je povezano z nerešenim problemom enakosti med moškimi in ženskami in je enako nujno. Moralo bi biti samoumevno, da si moški in ženske, ki imajo enake sposobnosti, enake kvalifikacije in ki so na istem položaju, zaslužijo enako plačo. V Avstriji je vse postavljeno na glavo, kajti bolj kot so ženske usposobljene, slabše napredujejo v primerjavi z njihovimi kolegi z enakimi kvalifikacijami. Najnovejši podatki kažejo, da se neugoden položaj žensk povečuje s starostjo, na primer ženske nad šestdeset letom zaslužijo približno 34 % manj kot njihovi kolegi.

Drugič, želela bi pripomniti, da otroci potrebujejo zaščito. Želim si, da bi se Konvencija ZN o otrokovih pravicah vključila v avstrijsko ustavo. Upam, da se bo ta razprava kmalu nadaljevala še enkrat v Avstriji in da bo njen rezultat pozitiven.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Vesel sem, da lahko v tem Parlamentu povem, da je bil gospod Traian Băsescu ponovno potrjen za predsednika Romunije. K Evropski uniji smo pristopili leta 2007, v času prvega mandata predsednika Traiana Băsescuja in zahvaljujoč njegovemu neposrednemu prispevku. Nov mandat bo predsedniku omogočil, da nadaljuje z reformami in celovitim izvajanjem evropskih norm in vrednot v Romuniji.

Po teh predsedniških volitvah lahko zaključimo eno stvar: predsedniške volitve, ki so potekale v skladu z najstrožjimi mednarodnimi zahtevami, so se v Romuniji iztekle, kar so potrdili tudi opazovalci OVSE, to pa je bilo potrjeno tudi z odločitvijo romunskega Ustavnega sodišča in ponovnim štetjem neveljavnih glasovnic, ko je sedanji predsednik povečal prednost pred svojim nasprotnikom.

Menimo, da demokratična zmaga predsednika Băsescuja s podporo Liberalno demokratske stranke pomeni tudi zmago za Skupino Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov). Naši kolegi iz skupine PPE na čelu z Wilfriedom Martensom in Josephom Daulom so izrazili svojo podporo predsedniku Băsescuju, za kar se jim še enkrat zahvaljujemo.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) V drugem četrtletju leta 2009 so prihodki 27 držav članic dosegli 43,9 % BDP, njihova poraba pa je dosegla 49,7 %. V istem času so davki in prispevki za socialno varstvo na ravni EU-27 znašali približno 90 % splošnih prihodkov držav članic, medtem ko so stroški socialnega varstva znašali samo 42,2 % BDP. Proračunski primanjkljaj 27 držav članic je z 0,8 % v drugem četrtletju leta 2008 zrasel na 5,8 % v drugem četrtletju leta 2009. V istem obdobju je stopnja zaposlenosti padla za 2 %, industrijska proizvodnja pa za 10,2 %. Najbolj prizadeti sektorji so bili gradbeništvo, kmetijstvo, industrijska proizvodnja, trgovina, promet in telekomunikacije. Mislim, da mora prihodnja Evropska komisija nujno predstaviti program dela, ki bo usmerjen v gospodarski razvoj, zmanjševanje brezposelnosti in zagotavljanje dostojnih življenjskih pogojev.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Gospod predsednik, antisemitizem se širi po vsem svetu, celo tukaj v Evropi, znotraj EU. Zagotovo ni treba posebej poudariti, da se mora Evropski parlament spoprijeti s tem trdoživim problemom – ki je čedalje bolj prevladujoč in razširjen – in ga poskusiti zatreti v kalli.

Treba je tudi seveda jasno povedati, da je mogoče kritizirati tudi politiko države Izrael – prav tako, kot je mogoče kritizirati katero koli drugo državo, kajti nobena država ni popolna. Vendar pa je politika države Izrael ločena od antisemitizma.

Sklepam, da bo Evropski parlament odločno nasprotoval vsaki nagnjenosti k antisemitizmu. Trenutno so te nagnjenosti pogoste in razširjene.

Diogo Feio (PPE). – (PT) Gospod predsednik, problem, na katerega želim Parlament danes opozoriti, se nanaša na ureditve DDV za portugalske kmetovalce. V skladu z zakonodajo Skupnosti obstajajo tri možne sheme: splošna shema z organiziranim računovodstvom; možna shema za mala in srednje velika podjetja ali pavšalna shema, v kateri ni odplačil, obstaja pa pravica do nadomestila. Na žalost je, odkar se je Portugalska pridružila EU, ta pravica do nadomestila 0-odstotna.

Trenutno proti portugalski državi potekajo postopki za ugotavljanje kršitev. Ta oblika obdavčevanja vpliva na približno 18 000 kmetovalcev v zvezi s 5,3 % njihove prodaje. Jasno bi želel povedati, da je treba poiskati način za uskladitev portugalske zakonodaje s pravnim redom Skupnosti.

Predsednik. – Kolegi, čas za enominutne govore se je iztekkel. Naj pojasnim, da imam na seznamu veliko imen – vsaj dvakrat več, kot imamo časa zanje. Danes smo imeli več časa kot ponavadi, vendar ne smete pozabiti, da tisti, ki so imeli enominutni govor zadnjič, pred enim mesecem ali pred dvema mesecema, ne bodo imeli veliko priložnosti, da danes spet spregovorijo. Moramo prisluhniti tistim, ki sploh še niso imeli besede. Opravičujem se, a takšna so pravila. Na seznamu imam dvakrat več imen poslancev, kot jih je mogoče vzeti. Zelo mi je žal, da niso mogli vsi dobiti besede.

James Nicholson (ECR). – Gospod predsednik, cenim to, kar ste rekli, a dejstvo, da imate dvakrat več imen poslancev, ki želijo besedo, priča o tem, kako pomemben je dejansko ta del naše službe – predstavljanja naših ljudi.

Bi vas mogoče lahko prosil, da to vzamete nazaj in poiščete nek drug način, da nam ne bi bilo tu treba sedeti celo uro in potem niti priti do besede – in sploh se ne pritožujem, vem, da je vaša naloga težka; mogoče bi nam lahko vsaj povedali, da nam naslednji teden ni treba biti tu, ali kaj podobnega. Tako bi se vnaprej odločili, koliko poslancev bo dobilo besedo, ostali pa bi prišli naslednjič ali povedali svoje mnenje na drug način. Mislim, da bi to bilo dobro, da se ne bi zapravljali čas poslancev.

Predsednik. – Mislim, da vedno obstaja nek razlog, da ostanete z nami in prisluhnete razpravam. Ne bi smeli tako govoriti. Danes so dobili besedo skoraj vsi, ki niso govorili na zadnjem delnem zasedanju.

– Zdaj smo končali z enominutnimi govori.

15. Kriza v kmetijskih sektorjih razen v sektorju mleka in mlečnih izdelkov (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je izjava Komisije o krizi v kmetijskih sektorjih razen v sektorju mleka in mlečnih izdelkov.

Mariann Fischer Boel, članica Komisije. – Gospod predsednik, najprej bi se vam želela zahvaliti za priložnost, da lahko danes tukaj pojasnim trenutne gospodarske razmere znotraj kmetijskega sektorja.

Finančna in gospodarska kriza je namreč vplivala tudi na kmetijski sektor. Povpraševanja so upadla, menjalni tečajji se spreminjajo, posojila je težko dobiti – vse to je vplivalo na cene kmetijskih proizvodov pa tudi na prihodek kmetij.

Uradne ocene kmetijskega prihodka bodo na voljo šele konec tega tedna, vendar lahko že zdaj pričakujemo, da bo prihodek v letu 2009 glede na sorazmeren razvoj stroškov proizvodnje in cen na kmetijskem trgu precej manjši v primerjavi s prihodkom lanskega leta.

Po začetnem padcu jeseni 2008, lahko pričakujemo, da bo ta nov padec kmetijskega prihodka več kot izničil izjemne rasti prihodka, ki so jih povzročila povečanja v kmetijskih proizvodih poleti 2007 in potem še eno leto kasneje.

Gospod predsednik, če mi dovolite, bi omenila nekaj različnih sektorjev. Najprej žita. Leta 2008 so cene močno padle, v glavnem zaradi dobre letine. Vendar pa so v zadnjih mesecih zrasle predvsem cene pšenice

in koruze. Zaradi tega zdaj ne bi bilo primerno, da bi sprejeli izredne ukrepe, kot je objava razpisa za intervencijo za koruzo, niti da bi posredovali pri izvoznih nadomestilih.

Stanje je nekoliko drugačno pri ječmenu za krmo z zmanjšanim izvozom in nizkimi domačimi cenami, a - kot veste - se je intervencija ravno začela izvajati, kar bi moralo pomagati trgu s krmnimi žiti.

Stanje v sektorju svinjskega mesa je še vedno slabo. Gospodarska kriza ga je prizadela v času, ko si še ni povsem opomogel od težav, ki jih je doživel leta 2007. Cene so letos nižje kot lani, obenem pa – in včasih moramo na to gledati s pozitivne strani – lahko vidimo, da so cene krme veliko stabilnejše, kot so bile leta 2007 in 2008. Čeprav izvoz ne dosega ravni iz leta 2008, kljub temu pričakujemo, da bo precej večji, kot je bil leta 2007.

Gledano v celoti, v tem trenutku ne morem najti ustrezne utemeljitve za uvedbo dodatnega tržnega instrumenta, vendar vam lahko zagotovim, da stanje zelo pozorno spremljamo.

Kar zadeva sadje in zelenjavo, je gospodarska kriza pripeljala do manjše domače porabe, opazili pa smo tudi določeno zmanjšanje na nekaterih izvoznih trgih. To je vplivalo na cene sadja in zelenjave, ki so jih pridelovalci dosegli. A glede na značilnosti sektorja smo se pri zadnji reformi na področju sadja in zelenjave odločili, da bo izzive, s katerimi se sooča sektor, mogoče reševati samo, če bodo organizacije pridelovalcev postale privlačnejše in če bodo prevzele odgovornost za obvladovanje krize.

Organizacije pridelovalcev danes ustvarjajo 40 % skupne pridelave sadja in zelenjave. V gospodarsko močnejše enote se lahko povežejo tudi na prehodni ravni, kar je pomembno, saj današnje krize ne poznajo državnih meja.

V okviru reforme leta 2007 smo organizacijam pridelovalcev za ta namen zagotovili spodbude. Opremili smo jih tudi z novimi orodji za obvladovanje krize, kot sta zelena trgatev ali opustitev spravila sadja in zelenjave, ki dopolnjujejo tradicionalne umike s trga.

Oblikovali smo tudi pravni okvir, ki bo pridelovalcem sadja in zelenjave omogočil, da bodo vplivali na trg in ga stabilizirali, vendar je potrebno še več ukrepanja od spodaj navzgor, za kar pa Komisija ne more sprejeti odgovornosti. Zato spodbujam ustanovitev organizacij pridelovalcev in mislim, da bi si države članice in kmetovalci morali pogledati število organizacij pridelovalcev, ki jih imate v različnih državah članicah. Ni ravno pametno, da imate organizacije pridelovalcev, ki konkurirajo druga drugi, namesto da bi konkurirale maloprodajnemu sektorju.

Cene oljčnega olja so pred štirimi leti zaradi neugodnih podnebnih razmer dosegle rekordno raven. Od takrat so tri zaporedne zadovoljive letine in gospodarska kriza postopoma pripeljale do zelo nizkih cen. Zato je Komisija v začetku tega leta ponovno začela nuditi pomoč za zasebno skladiščenje. Opazili smo, da se je trg na to nemudoma odzval in da so si cene počasi opomogle.

Kljub dobrim napovedim za letino – četrto zapored – so zaloge na začetku letine bile nizke. Kolikor lahko vidimo, se bo popravila tudi poraba.

Če povzamem, opažam neke sramežljive znake obnove. Strinjam se, da je treba razmere pozorno spremljati in da bo na ta način mogoče ukrepati, kjer je to potrebno.

To je kratek pregled kratkoročnih ukrepov, vendar naj vam zagotovim, da preučujemo tudi srednjeročna in dolgoročna vprašanja, predvsem v zvezi z zadevami, kot sta porazdelitev dodane vrednosti v prehranjevalni verigi in tudi kako se soočiti z nihanjem cen. Prepričana sem, da se bomo vrnili tudi k tem pomembnim vprašanjem.

PRESEDSTVO: GOSPA KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsednica

Albert Deß, v imenu skupine PPE. – (DE) Gospa predsednica, gospa komisarka, gospe in gospodje, lani in tudi letos so kmetovalci, ki proizvajajo mleko, zelo na glas opozorili na svoje skrbi, tudi v Bruslju. Vtis, ki ga dobite iz medijev, je, da so se v težkih razmerah znašli samo kmetovalci, ki proizvajajo mleko. Dejstvo pa je, da je to prizadelo tudi druge kmetijske sektorje. V nasprotju z našimi kmetovalci, ki proizvajajo mleko, so prašičerejci, rejci perutnine, pridelovalci sadja in zelenjave, vinarji in celo pridelovalci žit vajeni tako dobrih kot slabih let in zato niso tako glasni. Kljub temu mislim, da bi bilo dobro, če bi osvetlili tudi položaj, v katerem so se danes znašli ti kmetovalci.

Gospa komisarka, rekli ste, da je finančna in gospodarska kriza prizadela ves kmetijski sektor in da moramo premisliti, kako se bomo na to odzvali. Ko govorim s samimi kmetovalci, ki jih je to prizadelo, vedno znova slišim isto: večinoma pravijo, da se so nekako kos trgom, razen v razmerah, ko je to izredno težko, kot se je zgodilo lani in kot se letos dogaja kmetovalcem, ki proizvajajo mleko, in drugim. A tisto, česar kmetovalci ne razumejo, je, da jih mi v Evropi obremenjujemo s še več birokracije. Pravijo, da si želijo obdelovati zemljo in krmiti in negovati svoje živali, namesto da zapravljajo ves dan za vodenje računov in evidenc o tem, kaj počnejo.

Naši kmetovalci že stoletja pridelujejo hrano, ne da bi jim bilo treba voditi tolikšnih evidenc. Letina se je povečala, pridelava pri živalih se je izboljšala, mi pa danes kmetovalce zasipavamo z birokracijo. Pred kratkim sem prebral, da kmetijski ministri razpravljajo o zmanjšanju birokracije. Naši kmetovalci v to še komaj upajo verjeti. Upam, da bomo pri tem končno dosegli nek napredek in našim kmetovalcem omogočili, da bodo lahko počeli, kar najbolje znajo, torej pridelovali hrano – zdravo hrano za pol milijarde ljudi. Pri tem jih moramo podpreti in zagotoviti, da bodo to lahko dosegli v prihodnosti.

Paolo De Castro, v imenu skupine S&D. – (IT) Gospa predsednica, komisar, gospe in gospodje, spet smo tu in ponovno razpravljamo o krizi v kmetijskem sektorju.

V zadnjih mesecih je Parlament večkrat razpravljal o težavah, ki hudo pestijo sektor mleka in mlečnih izdelkov, in od Komisije in Sveta zahteval, da sprejmeta nujne ukrepe. Dosegli smo rezultate, sicer samo delne, a na podlagi teh pobud je bil za reševanje izrednih razmer ustanovljen poseben sklad v višini 300 milijonov EUR.

Vendar pa moramo zdaj upoštevati, da se kriza, ki je prizadela sektor mleka in mlečnih izdelkov, hitro širi na druge sektorje evropskega kmetijstva, najbolj zaskrbljujoč signal pa pošiljajo trgi pšenice, oljčnega olja ter sadja in zelenjave, kot je pravkar povedala gospa Fischer Boel.

Kar zadeva mleko, smo soočeni s cikličnim pojavom, ki sovпада s težkimi gospodarskimi razmerami, ki so neizbežno povzročili padec v povpraševanju in iz tega izhajajočo stagnacijo trgov. Kriza nedvomno dobiva zaskrbljujočo razsežnost, kar so pokazali številni protesti kmetovalcev v mnogih regijah Evrope. Ti so značilni za hude in zaskrbljujoče razmere ter razširjeno skrb za prihodnost sektorja v celoti.

Zato smo se na zadnjem zasedanju Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja 1. decembra soglasno odločili, da povabimo Komisijo v Parlament, kjer nam bo poročala o stanju krize, s katero se sooča naše kmetijstvo, in trendih, ki jih prestajajo različni pridelovalni sektorji. Pri tem predvsem pričakujemo, da bo Komisija izkoristila vse ukrepe, ki jih ima na voljo, da stabilizira trg in spodbudi oživitev porabe, vendar obenem verjamemo, da je treba to priložnost pograbit tudi zato, da pogledamo v prihodnost in pomagamo zagotoviti, da bo skupna kmetijska politika še naprej pomembna evropska politika, ki bo skrbela za interese vseh državljanov in vseh evropskih regij, od severne Švedske do južnega Cipra.

Kmetovalci pričakujejo takojšnje odgovore in danes smo tukaj, da prevzamemo odgovornost za pospešitev teh stvari, za odločno reševanje krize in za koristno uporabo lekcij iz nedavnih izkušenj, s čimer se bomo izognili zapravljanju časa in hitro popravili razmere, ki jim grozi nevarnost, da se še poslabšajo. V zvezi s tem bi želeli od Komisije slišati odgovor in tudi novice.

Marian Harkin, v imenu skupine ALDE. – Gospa predsednica, želela bi se zahvaliti gospe komisarki za opis razmer. Vendar pa bi se osredotočila na samo eno področje, kjer lahko ukrepamo, in to je nizka prisotnost nedovoljenih GSO v uvozu krmil ter njen vpliv na industrijo krmil EU, saj je to prevladujoče vprašanje.

Predsedniku Barrosu sem poslala pismo – ki so ga podpisali številni poslanci Evropskega parlamenta – in odgovoril je, da je Komisija hitro ukrepala, da bi potrdila tri gensko spremenjene proizvode, četrta pa še pride na vrsto. A še vedno poskušamo nadoknaditi zamujeno.

Naslednje leto bo problem Brazilija: svoj sistem potrjevanja so racionalizirali na 22 mesecev, problem pa še vztraja. Vsi se zavedamo, da kmetijski sektor pestijo nizke marže, in najmanj, kar po mojem mnenju lahko pričakujejo kmetovalci EU, je, da se stroški surovin ne bodo povečali zaradi neuspeha EU, da bi dovolj hitro ukrepala pri uvajanju dovoljenj. Slabe cene pridelkov so ena stvar, dvakrat hujše pa je, če surovine niso na voljo po cenah, ki veljajo za svetovni trg. Na Irskem je od maja letos dodatni strošek zakasnelih odobritev znašal 23 milijonov EUR.

Vprašanje nizke prisotnosti pa nas bo vedno spremljalo in čeprav bo hitro delovanje sistema potrjevanja te razmere izboljšalo, še vedno potrebujemo strokovno rešitev.

Martin Häusling, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, gospa Fischer Boel, zelo na kratko ste se odzvali na temo krize in nisem slišal, da bi omenili kakršnih koli možnih rešitev njenega reševanja. Res je, kriza ni prizadela samo sektor mleka in mlečnih izdelkov; krizo imamo tudi v sektorju žit, priče smo nadaljnji koncentraciji sektorja zelenjave, v zadnjih desetih letih pa smo izgubili že 50 % naših prašičerejcev. To, gospa komisarka, ni samo posledica dejstva, da nas je doletela gospodarska kriza, temveč tudi dejstva, da je bila usmeritev naše kmetijske politike v zadnjih letih napačna. Dejansko bi morali reči, da liberalizacija ni dosegla uspeha in da pristop s svetovnim trgom ni pravi odgovor za kmetijstvo.

Naslednjih nekaj let bo zelo pomembnih, kajti videli bomo, katero pot je naše kmetijstvo ubralo. Zato smo hvaležni, da je 22 kmetijskih ministrov v Parizu jasno povedalo, katero pot bi moralo ubrati. Tam je bilo povedanega veliko, s čimer se strinjamo. Potrebujemo zanesljivo načrtovanje v kmetijstvu, kmetijska politika pa mora biti trajnostna. To je tudi nekaj, kar smo dolgo časa zagovarjali.

Cene padajo za kmetovalce, vendar ne tudi za potrošnike. To kaže, da naša kmetijska politika v resnici služi samo interesom velikih koncernov. Gospa komisarka, pravilno ste povedali, da moramo v tem smislu okrepiti položaj kmetovalcev, toda nikoli nočete odgovoriti na vprašanje, kako naj bi to dejansko storili. Mi bomo poskušali podati odgovore na to. To bo dejansko ključnega pomena za naslednjih nekaj let. Kmetovalci ne smejo biti samo pridelovalci surovin. Aktivno morajo iskati tržno moč, pri tem pa pridelovalci potrebujejo našo pomoč.

Nenehen pritisk na cene v kmetijskem sektorju bo pripeljal do pridelkov slabe kakovosti. Še več, industrializacija v kmetijskem sektorju bo ustvarila neprekinjene izgube biotske raznovrstnosti, industrializirano kmetijstvo pa bo povečalo tudi emisije CO₂ in metana. Govoriti o zaščiti podnebja in nadaljevati po poti, ki vodi k industrializaciji, ne more biti odgovor!

Zato moramo kot Parlament sprejeti svojo nalogo v naslednjih nekaj letih zelo resno. Upamo, da bo naše sodelovanje z novo Komisijo konstruktivno.

James Nicholson, v imenu skupine ECR. – Gospa predsednica, vsi razumemo zaskrbljenost številnih drugih sektorjev v kmetijstvu in skoraj gotovo so si mislili, da preveč pozornosti namenjamo reševanju problemov v sektorju mleka in mlečnih izdelkov. A tisti izmed nas, ki so bili v to vključeni, vedo, da druge možnosti ni bilo, da je probleme tega sektorja treba rešiti in da upamo, da smo zdaj na poti, da rešimo nekaj problemov, s katerimi se je soočil ta del sektorja. Zdaj se moramo osredotočiti na druga področja.

Govorili smo na primer o problemih pridelovalcev žit, ki so prepogosto trpeli najnižje cene – v mojem območju pa to velja tudi za pridelovalce krompirja in jabolk. Lahko vam dam cel seznam drugih področij, ki se spopadajo z resnimi problemi. A eden izmed največjih – in tu bi želel podpreti tisto, kar je rekla gospa Harkin – je zamuda pri potrjevanju novih vrst gensko spremenjenih žit za uvoz v Evropsko unijo.

Zvišujemo cene krme, kar je prizadelo naše prašičerejce, naše rejce perutnine in naše govedorejce, s pospešitvijo teh potrditev pa bi se to stanje lahko v veliki meri izboljšalo. Preti nam velika nevarnost pretirane birokracije, upravnih postopkov in zakonodaje, ki dušijo naše kmetovalce; to boste videli 1. januarja, ko boste uvedli CPID, ki je po mojem mnenju popolna izguba časa.

Vmesni pregled nam je prinesel veliko sprememb in nameravamo jih uvesti še več. Vendar menim, da moramo ponovno preučiti učinek teh sprememb v sektorju. Iz izkušenj v mojem območju vem, da mnogi ovčerejci in rejci krav dojlj prepusto zapuščajo sektor.

To je zelo zaskrbljujoč trend. Moramo si ogledati oba sektorja in videti, kako ju dejansko podpiramo. Lahko storimo še več? Ju lahko ohranimo? Ne smemo namreč pozabiti, da se mnogi izmed teh sektorjev, kot sta sektor ovac in krav dojlj, nahajajo na okoljsko občutljivih področjih, v gorskih regijah in na območjih, kjer ni druge možnosti, zato mislim, da moramo še enkrat preučiti, kakšno podporo dejansko dajemo tem delom sektorja.

Patrick Le Hyaric, v imenu skupine GUE/NGL. – (FR) Gospa predsednica, gospa komisarka, rekli ste, da je kriza na področju kmetijstva globoka, kar že vemo. Male in srednje velike kmetije temu dejansko niso več kos. Toda, gospa komisarka, to ni posledica tehničnih problemov, temveč politike deregulacije, ki jo vodite vi, in spodbujanja temeljnih načel skupne kmetijske politike, vaše nepripravljenosti, da bi spet začeli izplačevati minimalne cene za delo, in vašega doslednega pristopa proste trgovine, ki je v nasprotju s samim načelom preferenciala Skupnosti.

Na predvečer novega obdobja za premislek o skupni kmetijski politiki je prišel čas, da kmetijsko delo sprejmemo kot misijo splošnega interesa, ki prispeva k skupnemu javnemu dobru. Nova kmetijska politika mora torej biti tudi prehranska, okoljska in teritorialna politika.

Preden se odločimo o proračunskih vidikih, moramo opredeliti cilje in usmeritev te politike. V vsakem primeru bi to pomenilo plačevanje zjamčene osnovne minimalne cene za opravljeno delo, kar bi vodil k produktivnemu kmetijskemu sektorju, ki dodaja vrednost in zagotavlja delovna mesta, pri tem pa spodbuja kmetijski razvoj, ki spoštuje neodvisnost preskrbe s hrano in premaguje lakoto.

Danes vsi dokazi kažejo na dejstvo, da je socialna, okoljska in zdravstvena učinkovitost odvisna od kmetijstva, ki poteka na ravni človeka, posameznega kmetovalca, in ne na ravni industrije. Če želimo končno odpraviti krizo v kmetijstvu, bi na naših razpravah morali govoriti o tem.

Lorenzo Fontana, v imenu skupine EFD. – (IT) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, trenutna kriza, ki jo prestaja kmetijski svet, je očiten rezultat hitre ozemeljske širitve, ki jo je Evropska unija sprožila v zadnjih letih, in predvsem prehitre globalizacije trgov.

Kmetijski sektor je treba zavarovati in zaščititi z uporabo načel Pogodbe o funkcioniranju Evropske unije, predvsem členov 32 do 38, v zvezi s cilji, ki morajo, da bi se izpolnili, upoštevati posebne pravne predpise. Predpisi, ki v tem sektorju urejajo intervencijo v primeru krize na trgu, nam ne omogočajo, da se v zadostni meri odzovemo na zahteve kmetijskega sektorja s posebno zaščito kmetovalcev v teh izredno težkih časih, ki so prizadeli kmetijstvo v celoti, predvsem pa sektorje sadja in zelenjave, kot sta na primer sektorja jabolk in breskev, ter sektor žit, na primer pšenice in koruze.

Kmetovalcem moramo pomagati, a obenem jim moramo zagotoviti zaščito na trgu, kot določajo temeljna pravila pogodbe. Na žalost se to trenutno dogaja samo na delni ravni. Temu smo bili na primer priče pri krizi z mlekom in pri sedanji krizi s sadjem in zelenjavo.

Čas je, da Evropa sprejme prodornejšo odločitve, da bi dali našim kmetovalcem, našim kmetijam in naši zemlji, ki jo žal prepogosto zanemarjamo, zares 100-odstotno podporo. Zato bi bilo bolje, če bi resno premislili o tem, kako se na evropskem trgu spodbujajo naši kmetijski pridelki v primerjavi s tistimi, ki se pridelujejo zunaj Unije, kar predvsem velja, naj ponovim, za sadje in zelenjavo.

Z oblikovanjem posebnih predpisov, ki jih mora spoštovati celotna Evropska unija in za katere moramo zagotoviti, da jih bodo spoštovale tudi tiste tretje države, s katerimi v veliki meri trgujemo s kmetijskimi pridelki, bomo mogoče lahko končno dobili trg, ki bo manj izkrivljen in ki bo lahko bolje zaščitil naše kmetovalce in kmetijske pridelke EU.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Gospa predsednica, sektorji podeželskega gospodarstva zares trpijo: pšenica, oljčno olje, sadje in zelenjava ter bombaž. Morate vedeti, da so pridelovalci breskev v Grčiji polni jeze. Lahko vam samo povem, da zdaj, ko govorimo, stoji neprodanih približno 200 000 ton komposta za breskve.

Razmere v sektorju pšenice so še vedno kritične, zato je treba v državah članica nemudoma aktivirati sredstva za javne intervencije. Podpreti moramo pridelke z zaščiteno označbo porekla in zaščiteno geografsko označbo.

Z ogromno krizo se sooča tudi živinoreja. Omenili smo sektor mleka in mlečnih izdelkov in naša pobuda, da ga zaščitimo, je popolnoma upravičena. Živinorejci v severni Grčiji so postavili blokado na carini na Evzoni, ena izmed njihovih upravičenih zahtev pa je, da se ime kraja porekla vključi na označbe mlečnih izdelkov. Po mojem mnenju takšna vključitev kraja porekla štiti tako pridelovalce kot potrošnike.

Potrebujemo več ukrepov za podporo kmetijskih pridelkov, tako v Evropski uniji kot zunaj Evrope, v tretjih državah. Trge moramo še bolj racionalizirati in učinkovito spremljati preglednost preskrbovalne verige, obenem pa moramo tudi zmanjšati vse vrzeli med cenami za pridelovalce in potrošnike.

Kot sem povedal v okviru razprave o proračunu za leto 2010, je zlasti pomembno, da ohranimo ustrezno prednost pri kmetijski porabi v okviru proračuna, da bi lahko izpolnili nepredvidene zahteve v drugih kmetijskih sektorjih.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) V krizi se je znašel skoraj celoten kmetijski sektor v Evropi. Tega nista povzročila samo svetovna gospodarska kriza in recesija skupaj s krčenjem domačega in zunanega trga, temveč tudi skupna kmetijska politika, neoliberalna politika, ki jo je Evropska komisija v preteklih letih ves

čas vodila. To je veliko prispevalo k sedanji krizi. Če je kmetijski sektor že zdaj tako močno zaskrbljen zaradi donosnosti, kaj se bo potem zgodilo, če se bo proračun za kmetijstvo po letu 2013 še zmanjšal, kar si želijo mnogi? To bo postavilo varnost oskrbe s hrano v Evropi pod vprašaj.

Trenutne razmere so še posebej zaskrbljujoče za živinorejce, prašičerejce in pridelovalce sadja in zelenjave. Pozdravljam dejstvo, da komisarka želi zagotoviti še več denarja organizacijam pridelovalcev, vendar to še ne zadostuje za rešitev skrbi sektorja. Drugo zaskrbljujoče dejstvo je, da je Evropska unija v zadnjih šestih letih postala neto uvoznica govejega mesa. Zdaj smo prepuščeni na milost in nemilost zunanjim trgovom.

Julie Girling (ECR). – Gospa predsednica, če želite vedeti, kako težko je kmetovalcem, si samo oglejte spremenjen prag nizkih prihodkov vlade Združenega kraljestva. To je stopnja, pod katero je družina obsojena na revščino. Zadnji podatki v Združenem kraljestvu kažejo, da v to kategorijo spada ena četrtnina vseh britanskih kmetovalcev.

A pri pomoči za kmetovalce ne gre samo za kmetijsko politiko. Tega bi se morali lotiti bolj celostno. Potrošniki želijo kupovati visoko kakovostna živila, ki so pridelana čim bližje njihovem domu. Evropski parlament mora prisluhniti zahtevam potrošnikov glede jasnega označevanja države porekla živil, da bi lahko vedeli, od kod živila prihajajo. Že veliko živil smo označili z označbo države porekla, zato ni nobenega razloga, da se obvezno označevanje države porekla ne bi razširilo tudi na preostale sektorje, vključno z glavnimi sestavinami predelanih živil.

To priložnost bomo v tem Parlamentu imeli v začetku naslednjega leta. Poskrbimo, da jo bomo izkoristili.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Več let skupaj z zaporednimi predlogi sprememb skupne kmetijske politike opozarjamo na njene posledice in predložene druge možnosti. Žal ni želel nihče poslušati in zdaj smo se znašli v katastrofalnem stanju, v kakršnem je na primer portugalsko kmetijstvo. Opozarjali smo na posledice liberalizacije mednarodne trgovine s kmetijskimi živili. Rekli smo, da kmetijstva ne moremo obravnavati kot nekakšnega industrijskega blaga in da bi ga morali izvzeti iz razprav Svetovne trgovinske organizacije, da ne bi bilo izpostavljeno borzi in finančnim špekulacijam.

Vedno smo govorili, da morata neodvisna in zanesljiva preskrba s hrano biti na prvem mestu in da je treba ustrezno upoštevati vse tiste, ki obdelujejo zemljo. Zato smo nasprotovali odpravi pomoči za pridelavo in ukinitvi mlečnih kvot. Ves čas smo poudarjali, da ima kmetijstvo v južnih državah EU posebne značilnosti, ki jih je treba spoštovati, če želimo zaščititi njihovo pridelavo visoko kakovostnih živil, vključno z vinom, oljčnim oljem, sadjem in zelenjavo ter rižem, kakor tudi mesom in mlekom, ki se pridelujejo v pogojih, ki se močno razlikujejo od pogojev, ki prevladujejo na drugih območjih.

Zato vztrajamo, da je treba te politike spremeniti, da bi se upoštevali dejavniki, ki zvišujejo ceno pridelave, kot so dizelsko gorivo, elektrika, gnojila, krma, posojila in zavarovanje. Kmetovalcem moramo pomagati s sprejemanjem takšnih politik, ki podpirajo pridelovalce in ustvarjajo delovna mesta na podeželju.

Čas je, da damo prednost družinskemu kmetovanju in podeželju – ki je čedalje bolj zapuščeno – kakor tudi regionalni pridelavi in domorodnim vrstam. Naši kmetovalci si to zaslužijo, saj so prav oni tisti, ki pridelujejo pridelke, ki jih mi potrebujemo za hrano.

John Stuart Agnew (EFD). – Gospa predsednica, zdi se, kot da sem se začasno pridružil klubu oboževalcev gospe Harkin, s tem ko opozarjam na temeljno krizo na trgu krme za živino, ki je povezana z neznatnimi sledovi gensko spremenjenih organizmov, ki jih je mogoče najti v 60 000 ton težki pošiljki soje.

Če ti sledovi ne prihajajo od vrste, ki je potrjena v EU, se pošiljke ne sme raztovoriti. Stroški prevoznika v takšnem primeru znašajo 2,3 milijona EUR, obstajajo pa tudi hude motnje na celi črti, saj se tovarnjaki vračajo prazni v obrate krme, ki se nato spopadejo s problemom iskanja druge beljakovine v zelo kratkem času.

Po velikem pritisku v zvezi s to zadevo je Komisija EU potrdila štiri dodatne vrste gensko spremenjene koruze, ki jo štejejo za varen kontaminant. Za takšno potrditev je potrebnih več let, medtem ko se v Ameriki vrste gensko spremenjene koruze ves čas uvajajo na kmetije. Ta problem bo prišel na površje ponovno čez kakšno leto.

Trenutno obstaja tudi več gensko spremenjenih lanenih in bombažnih pridelkov, ki jih je zlahka mogoče v sledovih nenamerno pomešati v veliko pošiljko soje, kar bo spet pripeljalo do zavrnitve pošiljke.

Nelogično je, da pri enem samem zdravem zrnju koruze ne more biti prav nobenega odstopanja, medtem ko imamo majhna dovoljena odstopanja pri kamnih, tleh, mrtvih insektih, kovinskih opilkah in iveri.

Negotovost, ki jo ustvarja ta politika ničnega odstopanja, povzroča čedalje večje zavarovalniške premije za prevoznike, ki se prenašajo na živinorejce – da preglavic, do katerih pride, ko pridelovalci izvejo, da njihovo naročilo krme ne more biti izvršeno, niti ne omenjam.

To je skrajno nesprejemljivo, s tem pa se ustvarja tudi nepotrebna kriza pri pridelavi mesa in jajc. Komisijo pozivam, da se tega vprašanja loti na bolj praktičen in razumen način in da raven odstopanj za gensko spremenjene primese prilagodi ravni, ki veljajo za druge kontaminante.

Giovanni La Via (PPE). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, tudi jaz bi se želel zahvaliti komisarki za analizo, vendar želim poudariti, da se v nekateri pridelovalni sektorji danes soočajo s krizo, ki ogroža kmetijstvo v drugih območjih naše velike Evrope.

Predvsem je kriza, ki je v zadnjih nekaj mesecih prizadela sektor pšenice, povzročila znižanje cen do te mere, da so te zdaj prenizke za pokritje stroškov, v mnogih regijah Evrope pa so se zmanjšala tudi območja, ki so posejana za tekoče leto, to zmanjšanje pa je verjetno 30 % zlasti v oddaljenih območjih, ki v imajo omejene možnosti glede alternativne uporabe. Na drugi strani pa je komisarja v zvezi s sadjem in zelenjavo poudarila vidik, ki je značilen za novo skupno organizacijo trga in ki reševanje krize prepušča organizacijam pridelovalcev.

Seveda so sredstva, ki so namenjena temu v okviru delovnih programov, omejena in nikakor niso ustrezna za intervencije v primeru strukturnih kriz, ki so tako razširjene, kot je kriza, s katero se soočamo danes. Mogoče bi lahko izpolnila zahteve, kot ste dejali, bodisi z zeleno trgatvijo ali uničenjem majhnega deleža pridelkov v primeru manjših neravnovesij med povpraševanjem in ponudbo v normalnih letih, vendar nikakor ne v razširjeni krizi, kot je ta, s katero se soočamo danes.

Enako bi lahko rekli tudi za sektor oljčnega olja in druge sektorje, vendar sem prepričana, da je v tem trenutku treba od Komisije zahtevati sveženj predlogov, izčrpen predlog, ki bo zajel vse sektorje, ki, razen sektorja mleka, še vedno niso bili deležni posebnih ukrepov, da bi se spopadli s krizo, s katero se soočajo danes.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Gospa predsednica, kmetijski sektor ni imun na težave, ki pestijo gospodarstvo na splošno. Pred več meseci smo imeli priložnost, da spregovorimo o razmerah proizvajalcev mleka in mlečnih izdelkov, a tudi takrat so mnogi izmed nas rekli, da je kriza prizadela druge sektorje kmetijstva.

Celoten sektor se je znašel v težkih razmerah: z nizkimi cenami večine pridelkov pri samem viru in številnimi kmetijami, katerih številke se začnajo spuščati pod prag donosnosti. Te razmere so pokazale na neravnovesje znotraj vrednostne verige kmetijskega in živilskega sektorja. Potreba po ustvarjanju preglednosti v sistemu določanja cen in obnovitvi ravnovesja v zmogljivosti pogajanj med zadevnimi stranmi v okviru sedanje zakonodaje, je vprašanje, ki ga je še treba rešiti.

Drugo vprašanje, ki nas skrbi v tem težkem okviru je padec konkurenčnosti naših kmetovalcev, ki se v nasprotju s svojimi konkurenti soočajo z visokimi stroški pridelave. Kar zahtevam, je združitev skupnih ukrepov podpore in to, da se rešitve ne vrtijo okoli zmogljivost odziva vsake posamezne države članice.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Gospa predsednica, najprej bi želel reči, da sem zelo hvaležen, da danes razpravljamo o tej točki, saj mediji ustvarjajo vtis, da se kriza dogaja samo v sektorju mleka in mlečnih izdelkov. To ni bilo in tudi ni res, zato je za prizadete kmetovalce izredno pomembno, da danes v Evropskem parlamentu spregovorimo o njihovem položaju.

Gospodarska kriza je najhujše prizadela kmetovalce. Zadnje finančno leto je bilo eno najslabših v desetletju. Mnoge kmetije so utrpeli velike izgube dobička, zato so se mnogi kmetovalci znašli v zelo težkem položaju. Gospodarske krize razkrivajo pomanjkljivosti – pomanjkljivosti, ki jih povzročajo ljudje. Krize se spremenijo v katastrofo samo, če se nič ne ukrepa. In prav zato, ker gospodarske krize razkrivajo človeške napake, lahko o teh napakah govorimo.

V vsaki krizi je tudi priložnost in prav te priložnosti moramo bolje izkoristiti. Da bi to storili, se mora Komisija v primeru kakršnih koli motenj gospodarskega ravnovesja najprej hitreje in bolj dosledno odzvati. Drugič, ustvariti moramo potreben političen okvir, ki bo kmetovalcem omogočil, da sami regulirajo trg. Tretjič, v veliki meri je treba izboljšati pravni položaj organizacij pridelovalcev. Četrto, z regulacijo trga moramo v veliki meri izboljšati in poenostaviti uporabo surovin za proizvodnjo obnovljive energije. Petič, namesto da

samo govorimo o zmanjšanju upravnih postopkov, moramo dejansko poiskati dolgoročno rešitev tega problema.

Zato se moj poziv ponovno glasi: učimo se iz krize in izkoristimo priložnosti, ki nam jih nudi – to dolgujemo sebi in predvsem vsem našim kmetovalcem. Zato od Komisije pričakujem, da bo v začetku leta 2010 predstavila katalog ukrepov, da bi lahko o tem podrobno razpravljali na odboru, ki je zadolžen za to vprašanje.

Luis Manuel Capoulas Santos (S&D). – (PT) Gospa komisarka, želel bi se vam zahvaliti, da ste danes ponovno v tej dvorani, kljub temu da je Komisija v prehodni fazi: to je bila stalnica v vsem vašem mandatu. Vendar pa problemi kmetijstva niso naklonjeni mušicam političnega koledarja in kmetovalci pričakujejo, da jim bomo ponudili rešitve za njihove probleme, težave in strahove.

Kot vsi vemo, je gospodarska kriza prizadela tudi kmetijstvo – ne samo sektor mleka in mlečnih izdelkov, v kar nas želijo prepričati mediji, temveč tudi druge sektorje. Sektorji mleka, sadja in zelenjave, žita in oljčnega olja so v zadnjih mesecih utrpeli velike posledice, kot jih je pred tem utrpel sektor pridelave mesa zaradi ogromnega povečanja stroškov pridelave v tistem času.

Razmere v sektorju sadja in zelenjave se bodo verjetno še poslabšale, ko se bo trg še bolj odprl za pridelke iz Maroka na podlagi novega sporazuma, ki se ga pravkar sprejema. Dejstvo je, kot je poudarila komisarka, da so trgi v zadnjih tednih pokazali pozitivne znake, vendar nas to ne sme preveč navdušiti, kajti če pride do porasta, kar si tudi želimo, bo to zagotovo s seboj prineslo tudi zvišanje cen nafte, s tem pa neizogibno zvišanje stroškov kmetijske pridelave.

Zato, gospa komisarka, mora Parlament kljub političnemu koledarju od Komisije zahtevati odgovore na ta vprašanja. Kmetovalci čakajo na političen signal iz Parlamenta in Komisije, zato je čas te razprave, ki jo imamo danes, povsem smiseln v upanju, da bo Komisija lahko dala nek signal in povedala, kakšne podatke ima in kakšne ukrepe predlaga na kratkoročni ravni, da bi se ti problemi ublažili.

Michel Dantin (PPE). – (FR) Gospa predsednica, gospa komisarka, še enkrat hvala za vašo pozornost.

Kriza s cenami v obdobju 2007–2008 je poudarila šibek položaj potrošnikov glede na nihanje cen. Kriza v kmetijstvu v letu 2009 ima precej bolj škodljiv učinek na kmetije, kot kažejo indeksi. Zakaj? Zaradi trenda naraščanja kmetijskih cen, ki so ga mnogi opisali kot netrajnostnega, in zato, ker so kmetovalci leta 2008 in na začetku leta 2009 nedvomno vložili veliko preveč – veliko preveč zato, ker se zamude kopirajo že od začetka tega tisočletja.

Gospa komisarka, večkrat ste že izrazili željo, da ne bi več na enak način posegali v regulacijo trga. Ampak, ali smo dejansko v zadnjih 20 letih pozabljali, da so kmetijski proizvodi predvsem živilski proizvodi, pri katerih potrebujemo neko mero stabilnosti cen na obeh koncih verige? Stabilnost cen se na eni strani zahteva na ravni potrošnika, saj zaradi finančnih obveznosti, kot so hipoteke, starševstvo in dejavnosti v prostem času, potrošniku ne ostane več dovolj prihodka, da bi lahko bil kos tem nihanjem cen. Na drugi strani pa se stabilnost cen zahteva na ravni pridelovalca, saj poslovna dejavnost zahteva precejšen kapital, s tem pa visoke naložbe.

Organizacija znotraj sektorjev, ki vključuje vse elemente preskrbovalne verige, kakor tudi nove akterje – s tem mislim na velik gostinski sektor in predelovalna podjetja za hitro zamrznjene ali celo sveže pripravljene proizvode – lahko nedvomno pripelje do uvedbe zasebnih orodij za stabilizacijo cen.

Gospa komisarka, ali menite, da je pri tem mogoče doseči nekakšen napredek, in ali je Komisija pripravljena sodelovati v takšnih razpravah?

Diane Dodds (NI). – Gospa predsednica, želela bi se zahvaliti gospe komisarki, ker nas je prišla spet poslušati; rada bi samo poudarila več vprašanj, ki so bila v preteklih mesecih močno v ospredju v kmetijskem sektorju v Severni Irski. Mogoče ste brali, gospa komisarka, da je okrožje Fermanagh v zadnjih nekaj tednih prizadela huda poplava. To je povzročilo hude težave kmetovalcem, ki med drugim niso mogli priti do živine na poljih, saj so bile številne ceste zaradi dežja zaprte in neprehodne. To jim bo tudi onemogočilo raztrositi gnoj, kar so samo splošne izgube, ki so jih utrpeli. Komisijo želim pozvati, naj preuči ta problem in pove, ali kmetovalci v tem sektorju lahko računajo na neposredno pomoč.

Poleg tega želim Komisijo pozvati tudi, da si ogleda sektor pridelave krompirja v Severni Irski. Pred kratkim so mi pisali mnogi pridelovalci krompirja, ki so jih prav tako zelo hudo prizadele visoke količine padavin v zadnjih tednih. Močno so zaskrbljeni, saj ne vedo, ali bodo lahko pobrali krompir iz tal, in ker se z začetkom

zimskih mesecev bliža tudi zmrzal, se bojijo, da bodo izgubili ves svoj pridelek. Torej, naj ponovim, to je sektor – in del kmetijskega sektorja v Severni Irski – ki prestaja zelo hude čase.

Pred kratkim sem se srečala tudi s številnimi pridelovalci jajc, ki so sredi prehoda na večje kletke. Od Komisije želijo zagotoviti, da jim dalj časa ne bo več treba menjati teh kletk, zato ponovno pozivam Komisijo, da preuči tudi to.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Gospa predsednica, gospa komisarka, gospe in gospodje, kriza, ki jo prestaja kmetijski sektor, je izredno resna, in obstaja nevarnost, da njene škode ne bo mogoče popraviti.

V moji regiji, v Apuliji, je pridelava oljk glavna dejavnost in eden izmed največjih virov prihodka. Letos je cena oljk padla na 30 EUR za 100 kilogramov, veleprodajna cena olja pa je 2,50 EUR na kilogram, zato pri teh cenah pridelovalci delajo z izgubo. Ekstra deviško oljčno olje, zeleno zlato, ki je bilo vedno v ponos moji deželi, je v nevarnosti, da postane državljanska in socialna smrt. Kmetovalci so po vsej regiji postavili cestne zapore in demonstrirajo.

Pravite, da je vse v redu in da cene spet rastejo, vendar vam predstavljam neke druge razmere, ki jih poznam, saj jih gledam vsak dan. Potrebi so nujni ukrepi, zato zahtevam, da se tako kot za mleko, solidarnostni sklad aktivira tudi za pridelavo oljk ter sadje in zelenjavo. Kar zadeva pridelavo oljk, zahtevam dodatne nujne ukrepe, predvsem pa, gospa komisarka, da Uredba Komisije (EGS) št. 2568/91 o značilnostih oljčnega olja kot metodo analize vključi tudi slikanje z jedrsko magnetno resonanco. S tem bi se razkrile nenehne goljufije, ki se dogajajo na policah supermarketov, kjer imajo steklenice oznako „ekstra deviško olje“, v resnici pa vsebujejo mešanice prečiščenih in rafiniranih olj.

Elisabeth Köstinger (PPE). – (DE) Gospa predsednica, gospa Fischer Boel, hvala za vaše poročilo. To je pomemben signal za naše kmetovalce, ki morajo živeti v teh napetih tržnih razmerah.

V svojem poročilo ste govorili tudi o padcu povpraševanja v kmetijskem sektorju. Prav to je razlog, zakaj moramo ta sektor okrepiti in spodbuditi prodajo. Komisija mora bolj kot kdaj koli prej prepoznati krize že v samem začetku ne glede na pridelovalno panogo, ter hitro in učinkovito ukrepati, da bi jih premagala.

Prepričana sem, da so za tako občutljiv sektor, kot je pridelava živil, tržni instrumenti še posebej potrebni. Dodatne koristi kmetijstva, kot so ohranjanje odprtosti naših kulturnih krajin, skrb za podeželje, biotska raznovrstnost in še veliko drugih stvari, so nenadomestljive. Vse to moramo ohraniti in upoštevati v naših prihodnjih razpravah o novi kmetijski politiki.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Gospa predsednica, gospa komisarka, želela bi se vam zahvaliti za vaše pojasnilo o razliki v cenah različnih vrst kmetijskih pridelkov. Prišli ste do zaključka, da moramo še naprej spremljati razmere, da bi lahko ukrepali, kjer je potrebno.

S prstom ste dejansko pokazali na nestanovitnost – sovražnico številka ena sodobnega kmetovalca –, zato bi samo rad poudaril potrebo po ponovni vzpostavitvi in ohranitvi javne politike o določanju cen in regulaciji ter potrebo, ki se bo gotovo pojavila v prihodnosti, po vzpostavitvi te javne politike o regulaciji na primer z observatorijem cen in marž, ki bi določal pošteno ceno za vse, ki so vključeni v pridelavo, bodisi pridelovalce, predelovalna podjetja ali distributerje.

Če bomo danes dovolili, da pridemo na raven, kjer se bodo cene regulirale zasebno, bomo vedno imeli razlike v ceni za distributerje, razlike v ceni za predelovalna podjetja in izgubo za pridelovalce, kar bo lokalnemu kmetijstvu povzročilo velike težave. Nazadnje, gospa predsednica, ne moremo zanemariti niti dejstva, da se moramo biti sposobni tudi pogajati z Združenimi državami – predvsem pri ceni pšenice, ki je fiksna v Chicagu –, saj gre pri tem za svetovno in ne samo evropsko vprašanje.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (ES) Gospa predsednica, gospa komisarka, skrbim me, ker pomanjkanje usklajevanja pogosto pomeni, da se v kmetijstvu ne uporablja načelo trajnosti.

Želela bi postaviti dve vprašanji: prvič, zakaj se daje denar za ruvanje oljk in trt v času, ko se soočamo z dezertifikacijo v južni Evropi, ki so jo hudo prizadele podnebne spremembe, in sploh če upoštevamo, da je raba zemljišč najpomembnejša stvar? To pomeni, da Evropa plačuje, da bi imela več puščave! Ali boste to ustavili?

Drugič, sporazum z Marokom: če Evropa izvaja skupno zunanjo politiko, mora braniti interese svojih državljanov in evropske pridelave. Evropa se pogaja o sporazumu z Marokom na kolenih, ne da bi upoštevala načelo vzajemnosti, ne da bi zagotavljala zdravje in ohranitev programov za kakovost insekticidov in živil.

Kako je mogoče, da ta proces ne odpira samo vrat pridelkom, ki so zunaj kvot, temveč da se ogroža tudi kakovost?

Béla Glattfelder (PPE). – (HU) Nadvse pomembno je, da danes govorimo o krizi, ki je prizadela kmetijske sektorje, saj je na dan pricurjalo več načrtov o tem, kako se bodo kmetijske subvencije po letu 2013 postopno ukinjale. Nikoli ne smemo pozabiti, kako hude so bile posledice liberalnih ukrepov, ki so se izvajali še pred kratkim. Iz teh primerov se moramo učiti, da ne bi več storili enakih napak. Pomen kmetijstva bo v prihodnjih letih močno narasel, saj je število ljudi, ki na našem planetu trpijo zaradi lakote, čedalje večje.

Kar zadeva poenostavitve, je na žalost tako, da kmetovalci opažajo, da se o njih samo govori, dejansko pa se ne zgodijo nikoli. Prilagajati se morajo čedalje bolj zapletenim sistemom. Uvaja se niz novih ukrepov na področju dobrega počutja živali. Vse to povečuje stroške, s katerimi se njihovim konkurentom ni treba spopadati. Poleg tega vsak posamezen nov ukrep na področju dobrega počutja živali zahteva še večjo porabo energije, kar pomeni še večje emisije CO₂.

PRESEDSTVO: GOSPOD LAMBRINIDIS

podpredsednik

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Gospod predsednik, v teku razprave o svojih smernicah je gospod Barroso dejal, da bosta trajnost in ohranjanje biotske raznovrstnosti prednostna cilja politike v Evropski uniji v sedanjem parlamentarnem obdobju. Za ta cilja si je torej treba prizadevati na vseh področjih politike in seveda predvsem na področju kmetijstva. Danes vas želim jasno pozvati, da spodbujate in podprete te ukrepe – in samo te ukrepe –, ki prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti in k trajnosti.

Seán Kelly (PPE). – Gospod predsednik, pozdravljam to razpravo. V zvezi z mnogimi problemi, ki so bili omenjeni, ne moremo storiti veliko, vendar pa pri drugih lahko naredimo ogromno. Kolegi so predvsem omenili problem pretirane regulacije; to je nekaj, o čemer govorijo mnogi kmetovalci po vsej Evropski uniji. Ljudje omenjajo tudi gensko spremenjena živila in tu se z njimi v celoti strinjam: na tem področju je treba ukrepati.

Toda eno področje, ki je po mojem mnenju za nas prav tako pomembno, je izvoz živih živali. Obstaja nevarnost, da bomo to tako močno regulirali, da bodo stroški tega večji od koristi, predvsem za kmetovalce in tiste ljudi, ki izvažajo živino iz otoške države, kot je Irska.

Včasih pomislim, da bi bilo na primer zanimivo primerjati časovni razpored potovanj poslancev Evropskega parlamenta, ki so prišli danes v Parlament, s časovnim razporedom živali, ki se izvažajo v čezmorske države: zdi se mi, da je stres, ki ga doživljajo poslanci Evropskega parlamenta, včasih celo večji.

Zato bi morali biti zelo previdni, da ne bi pretirano regulirali trga in ga izgubili zaradi previsokih cen.

Predsednik. - Hvala, gospod Kelly. Medtem ko je treba vsakogar spodbujati, da v tej dvorani govori tudi v drugih jezikih, naj pripomnim, da ste svoj govor pričeli z besedami „Merci, Monsieur President“. Predvidevam, da me niste prosili za milost (*mercy*, op.pr.), temveč da ste hoteli reči „hvala“ – pa ne v grščini, kar moram dodati, kjer bi se to glasilo „Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε“!

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Gospod predsednik, razmere v kmetijskem sektorju niso samo zaskrbljujoče. Rekel bi, da so nevzdržne: prihodki kmetovalcev se zmanjšujejo in vsak dan se večajo razlike med njihovimi prejemki in tržnimi cenami za potrošnike. Generacijski preobrat je že utopija, pridružitveni sporazumi pa se vedno znova kršijo, kot v sramotnem primeru s paradižniki iz Maroka, kar je že priznal Evropski urad za boj proti goljufijam, Komisija pa še ni odločno ukrepala. Predpisi in nadzor na področju zdravstvenega varstva rastlin se uporabljajo v različnem obsegu, kar ustvarja povsem nepravilne razmere.

Če k temu dodamo osamljene primere, kot je zmanjšanje dajatev v sektorju banan, kar bo imelo v celoti negativne posledice, ali dejstvo, da si živinorejci nikakor ne morejo privoščiti stroškov pridelave, se boste strinjali z mano, da je prihodnost sektorja najmanj negotova.

Poleg tega prihodnost kmetijstva v najbolj oddaljenih regijah ni samo negotova, temveč nadvse zaskrbljujoča. Kmetovalci želijo nadaljevati s pridelavo, vendar jim je to vsak dan težje. Komisija mora priznati pomen kmetijstva. Pokažite pogum in se s tem sprijaznite!

Herbert Dorfmann (PPE). – (DE) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, res je, da je kriza trenutno prizadela veliko kmetijskih sektorjev. Za to nedvomno obstaja več razlogov. Eden izmed teh je verjetno liberalizacija kmetijske politike v zadnjih letih. Če bomo iz skupne kmetijske politike še naprej odstranjevali čedalje več varnostnih mrež, bodo nihanja cen še večja. To našim kmetovalcem povzroča čedalje hujše probleme.

Zato bi moral kratkoročen cilj seveda biti iskanje rešitve za to krizo. Vendar pa moramo predvsem v zvezi s spremembo naše kmetijske politike premisliti, kaj lahko storimo glede teh nihanj cen. Z začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe je naša dolžnost, dolžnost Parlamenta, da smo aktivni. To, da so se v preteklih dneh kmetijski ministri sestali v Parizu izven Sveta, da bi razpravljali o tem vprašanju, je načeloma seveda dobro. Vendar pa je naša naloga v Parlamentu, da našim kmetovalcem pokažemo to svojo novo vlogo. Poiskati moramo demokratične rešitve za našo prihodnjo kmetijsko politiko.

Mariann Fischer Boel, članica Komisije. – Gospod predsednik, poskusila bom odgovoriti na nekatera postavljena vprašanja, vendar mislim, da današnja razprava jasno kaže na skupno razumevanje težav, s katerim se sooča naš kmetijski sektor.

Najprej naj povem, da sem nekoliko presenečena, ko slišim, da naj bi odstranjevali varnostne mreže za kmetijski sektor. To zagotovo ne drži. V resnici imamo varnostne mreže v vseh tistih razmerah, v katerih kmetovalci potrebujejo podporo. Imamo stalno varnostno mrežo, in sicer neposredna plačila. To zagotovo imamo in kmetovalcem lahko to obrazložimo. Poleg tega imamo različne sisteme intervencij, zasebno skladiščenje, sisteme izvoznih nadomestil, ki bodo začeli veljati, ko bomo videli, da je potrebno uporabiti ta orodja.

Kar zadeva poenostavitev upravnih postopkov, birokracije: v celoti se strinjam z vami, da bi morali našim kmetovalcem čim bolj olajšati položaj, in ravno zato bom na zasedanju Sveta v sredo za namen razprave predstavila nekaj predlogov za deregulacijo.

Svet je predstavil 39 različnih predlogov in veliko jih lahko sprejmemo. Drugi so bolj politične narave in se nanašajo na obdobje po letu 2013, vendar sem prepričana, da se vam bodo predlogi zdeli izredno zanimivi.

Tistim, ki ste odprli vprašanje o GSO, naj povem, da verjetno veste, da tudi sama v celoti razmišljam v tej smeri in mislim, da je pomembno najti rešitev v zvezi s tehničnim podatkom o prisotnosti nepotrjeni GSO. Pričakujem, da bo naslednja Komisija podala takšen predlog.

Res je, da je Evropska unija največja uvoznica kmetijskih pridelkov, vendar je obenem tudi njihova največja izvoznica. To je posledica dejstva, da imamo izredno dobro blagovno znamko: evropski pridelki se na čezmorskih trgih štejejo za visoko kakovostne. Zato bi predlog, da bi morali zdaj zaščititi našo lastno pridelavo, škodil našemu kmetijskemu sektorju.

Še naprej moramo biti torej prisotni na izvoznih trgih in mislim, da bomo v prihodnosti – upam, da bo to v celoti podprl tudi Evropski parlament – potrebovali veliko več denarja za promocijo naših visoko kakovostnih pridelkov na novih razvijajočih se trgih. Mislim, da lahko storimo veliko več, vendar potrebujemo nekaj podpore.

Kar zadeva vprašanje regulativnega okvira – prav tega izraza sicer nisem slišala, vendar mislim, da je to v ozadju pripomb v zvezi s tem vprašanjem. Kmetovalci namreč danes že lahko sklepajo pogodbe s sektorjem, s sektorjem mleka in mlečnih izdelkov, za določeno količino po fiksni ceni. To je že možno. In veste, da v skupini na visoki ravni, ki je zadolžena za sektor mleka in mlečnih izdelkov, že preučujemo neke prostovoljne načine izboljšanja tega sistema.

Biotska raznovrstnost: popolnoma se strinjam, da je ta pomembna, in prav zato smo jo tudi vključili med nove izzive, ko smo se novembra 2008 dogovorili o pregledu stanja skupne kmetijske politike. To je torej pomembna prednostna naloga in popolnoma se strinjam s pripombami spoštovane poslanke.

Kar zadeva ukrepe: dejansko lahko uporabimo vsa orodja, ki jih imamo trenutno na razpolago. Toda prehodna Komisija ne more dajati novih pobud. Prepričana sem, da se zavedate te težave, zato upam, da bomo novo Komisijo lahko čim prej videli pri delu.

Zelo sem vesela, da vidim, da bo Evropski parlament, zahvaljujoč Lizbonski pogodbi, ki uvaja soodločanje, dobil vlogo pomembnega akterja v prihodnosti. To ne bo samo soodločanje o zgolj kmetijskih vprašanjih, temveč tudi o proračunu. Zato boste tukaj imeli velik vpliv na proračunske možnosti v kmetijskem sektorju v obdobju po letu 2013.

Čprav tega mogoče ne bom spremljala s tega mesta, vam lahko zagotovim, da vas bom opazovala, ko boste prevzeli nase nove dolžnosti na področju kmetijskega sektorja.

Predsednik. - Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 149)

Luís Paulo Alves (S&D), v pisni obliki. – (PT) Gospodarska in finančna kriza nas je povlekla tudi v kmetijsko in socialno krizo, zato pozdravljam to razpravo v Parlamentu, kljub temu da prihaja nekoliko prepozno. Pridelovalci (žita, svinjine, oljčnega olja, sadja, zelenjave itd.) so se zaradi padca povpraševanja znašli v izredno težkih razmerah, svoje pridelke pa prodajajo po zelo nizkih cenah v primerjavi s stroški pridelave. Tu so tudi težave pri pridobivanju posojila. Ti problemi imajo resne posledice za njihov prihodek. Nestanovitnost cen v kmetijstvu je skrajno zapleteno vprašanje, ki vpliva na načrtovanje in predvidljivost, ki jo kmetovalci potrebujejo, resni vplivi pa se kažejo tudi pri donosnosti in stopnjah naložb. Zato je treba nujno zagotoviti pogoje za trajnost kmetijskih gospodarstev, kakor tudi raven stabilnosti cen, da bi si pridelovalci lahko zagotovili preživetje z izboljšanjem kakovosti pridelkov, kar bo imelo pozitiven vpliv na celotno verigo od pridelovalca do potrošnika.

Spyros Danellis (S&D), v pisni obliki. – (EL) Večkratna zaposlenost v EU je splošen pojav, s katerim se želi zagotoviti dodaten prihodek poleg prihodka iz kmetijstva. Ker so mala kmetijska gospodarstva tista, ki bolj verjetno zaposlijo delavce, ki imajo več služb, so zato danes očitno bolj prizadeta od večjih gospodarstev. Razlogi za to so:

- razen z nižjimi kmetijskimi prihodki, ne glede na sektor pridelave, za katerega so specializirana, se morajo spopadati tudi z:

- zniževanjem ali odpravo svojega neemetijskega prihodka, medtem ko:

- prihodek, ki ga dobi v obliki neposredne pomoči, absolutno gledano ne zadostuje za dostojen življenjski standard.

Zato ne glede na to, za katerega izmed kmetijskih sektorjev pridelave gre, mala kmetijska gospodarstva potrebujejo horizontalno usmerjeno pomoč, da bi se lahko spopadla s krizo.

16. Možnosti za razvojno agendo iz Dohe po sedmi ministrski konferenci STO (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je vprašanje za ustni odgovor Komisiji (B7-0232/2009), ki ga je predložil gospod Moreira v imenu Odbora za mednarodno trgovino o možnostih za razvojno agendo iz Dohe po sedmi ministrski konferenci STO (O-0126/2009).

Vital Moreira, predlagatelj. – (PT) Pred nekaj tedni sem imel čast voditi delegacijo Odbora za mednarodno trgovino tega Parlamenta na sedmi ministrski konferenci Svetovne trgovinske organizacije v Ženevi. Čprav krog pogajanj v Dohi – tj. razvojna agenda iz Dohe – ni bil na uradnem dnevnem redu te ministrske konference, je velika večina uradnih delegacij iz držav članic STO izkoristila to priložnost, da je podala svoja stališča o tej temi in izjavila, da si želi, da bi se krog pogajanj iz Dohe zaključil do konca leta 2010.

Vendar pa je splošno znano, da v okviru pogajanj v zadnjem času ni bilo doseženega nobenega napredka. Zato imam to čast, da Komisiji v imeni Odbora za mednarodno trgovino, ki mu predsedujem, postavim naslednja vprašanja:

Prvič, Ali Komisija lahko poda oceno stanja na glavnih pogajalskih področjih razvojne agende iz Dohe, zlasti na področju kmetijstva, dostopa do neemetijskega trga in storitev? Kateri so glavni dosežki Komisije na sedmi ministrski konferenci STO? Katera so preostala vprašanja za razpravo in katere zadeve so najbolj občutljive?

Drugič, kakšen vpliv bo imela ministrska konferenca STO na sedanji krog pogajanj iz Dohe? Kako bo Komisija zagotovila, da bodo osrednja pogajanja usmerjena na razvoj? Ali lahko oceni verjetnost uspešnega zaključka kroga pogajanj o razvoju v Dohi do konca naslednjega leta?

Moje tretje in zadnje vprašanje pa se glasi, kako namerava Komisija vključiti poslance Evropskega parlamenta v sedanji krog pogajanj o razvojni agendi iz Dohe in v strukturo STO?

Potem, ko sem ta vprašanja postavil v imenu Odbora za mednarodno trgovino, bi želel za konec poudariti, da ta parlamentarni odbor pripisuje velik pomen prevzemanju novih dolžnosti in izrabi novih pristojnosti, ki jih je dobil v okviru Lizbonske pogodbe, zato želi vzpostaviti tudi tesnejše in plodnejše sodelovanje s Komisijo na področju mednarodne trgovine. Seveda se s tem od Komisije zahteva, da pokaže pripravljenost za sodelovanje s Parlamentom, kar lahko začne tako, da odgovori na naša vprašanja.

Mariann Fischer Boel, članica Komisije. – Gospod predsednik, sedma ministrska konferenca STO v Ženevi je bila pomembna priložnost za izmenjavo stališč z vsemi članicami STO o tem, katere so po njihovem mnenju prednostne naloge organizacije. Mislim, da je treba poudariti, da ta sedma ministrska konferenca ni bila pogajalska: šlo je bolj za razpravo o različnih temah.

Naš seznam prednostnih nalog se seveda začne z razvojno agendo iz Dohe. Če bo ta krog pogajanj mogoče zaključiti, bo dal dober rezultat ne samo za Evropo, temveč tudi za gospodarstvo vsega sveta. Če se protekcionizem poveča, bomo trpeli vsi, prav tako kot bomo vsi imeli korist, če se gospodarstvo postavi na noge. Doha je najboljši instrument trgovinske politike, ki je na voljo na obeh navedenih frontah.

Doha bo povzročila tudi razvoj, ki si ga želijo številne najrevnejše države sveta. To bo storila predvsem z novi pravili o dostopu na trg, reformo kmetijstva in poenostavitvijo carinskih postopkov. Element razvoja je bil za vse zadevne države upoštevan na vseh področjih pogajanj v Dohi.

Vendar pa lahko krog pogajanj v Dohi zaključimo seveda samo, če bodo to sprejele vse članice STO. Dejstvo je, da imajo Združene države resne pomisleke in zadržke, o katerih razpravljajo z velikimi gospodarstvi v vzponu. Čez nekaj mesec bomo videli, kako te razprave napredujejo, saj se rok v letu 2010, do katerega mora skupina G20 zaključiti krog pogajanj v Dohi, približuje.

Če želimo, da bi se krog pogajanj v Dohi zaključil do konca leta 2010, potem mislim, da se vsi strinjamo, da je treba načine o dostopu na kmetijski in nekmetijski trg (NAMA) oblikovati še pred koncem marca 2010. To je skrajni rok. Medtem bomo še naprej vztrajali, da bodo interesi Evropske unije na področjih, kot so trgovina in storitve ter zaščita geografskih označb, pokriti.

Razen Dohe, se je ministrska konferenca dotaknila še nekaterih drugih vprašanj, ki so pomembna za članice STO. Med našimi prednostnimi nalogami so bili potreba po okrepitvi vloge STO pri spremljanju in analiziranju protekcionizma; pridružitve k STO – kot je na primer pridružitve najmanj razvitih držav k STO, kar je po našem mnenju zagotovo treba spodbujati; naraščajoče število regionalnih sporazumov o prosti trgovini – tukaj moramo zagotoviti, da bodo ti sporazumi dejansko dopolnjevali večstranski trgovinski sistem; in nazadnje je tu še prispevek trgovinske politike k boju proti podnebnim spremembam. Članice STO so se strinjale, da organizacija lahko dela in mora delati na mnogih izmed teh vprašanj. Zato pričakujem, da se bo to nadaljevalo.

Kar zadeva vaše zadnje vprašanje, naj povem, da bomo seveda Parlament temeljito obveščalo o teh dosežkih, predvsem o krogu pogajanj v Dohi. Lizbonska pogodba dejansko nudi izjemno priložnost, da naše sodelovanje s Parlamentom še poglobimo, in to bo v prihodnjih letih ključna prednostna naloga za trgovinsko politiko Komisije.

Georgios Papastamkos, v imenu skupine PPE. – (EL) Gospod predsednik, podpiramo večstranski trgovinski sistem in Svetovno trgovinsko organizacijo kot varuha trgovinskega sistema, ki temelji na pravilih, ter sistema, ki zagotavlja učinkovitejšo obvladovanje globalizacije ter pravičnejšo porazdelitev ugodnosti, ki jih prinaša.

Ravno pravni red STO je tisti, ki je med sedanjo gospodarsko krizo uspel veliko doseči, da bi svojim članicam preprečil, da bi se zatele k restriktivnim trgovinskim ukrepom, pri tem pa je ohranil dovolj maneverskega prostora za namen oživitve gospodarstva.

Skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) podpira vključitev razvojne agende iz Dohe na podlagi celovitega, velikopoteznega in uravnoveženega rezultata pogajanj. Komisijo pozivamo, da obdrži trdno pogajalsko stališče, ki je bilo oblikovano prav zato, da bi se povečal dostop evropskega blaga in storitev na trge tako v razvitih gospodarstvih kot v gospodarstvih v vzponu.

Kar zadeva kmetijstvo, pozivam Komisijo – in, gospa Boel, prosim vas, da si to zabeležite –, da se strogo drži pogajalskega mandata, ki ji ga je podelil Svet in s katerim so omejitve njenega pogajalskega stališča odvisne tudi od enakovrednih koncesij s strani naših trgovskih partnerjev. Poudariti moram, da je treba trdno zagovarjati naše stališče o geografskih označbah.

Rezultat razvojne agende iz Dohe mora zagotoviti učinkovitejše vključevanje držav v razvoj, predvsem manj razvitih držav, v svetovni trgovinski sistem.

Nazadnje pozivamo k okrepitvi sodelovanja med Svetovno trgovinsko organizacijo in drugimi mednarodnimi organizacijami, da bi se zagotovila vzajemna podpora in enotnost med trgovinskimi in netrgovinskimi vidiki, kot so okoljska trajnost, prehranska zadostnost in zanesljiva preskrba s hrano ter dostojni delovni pogoji.

Harlem Désir, v imenu skupine S&D. – (FR) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, pogovori v Dohi so se pričelo leta 2001, da bi se odpravila neravnovesja oziroma krivice mednarodnega trgovinskega sistema, ki je bil sprejet po krogu pogajanj v Urugvaju, ko je bila ustanovljena STO.

S tem se je priznalo, da krog pogajanj v Urugvaju ni izpolnil vseh obljub, ki jih je dal v zvezi z državami v razvoju, in da so države na jugu v nepravilnem neugodnem položaju, ko gre za trgovinska pravila, predvsem na področju kmetijstva, saj ta trgovinska pravila bogatim državam omogočajo, da zaščitijo svoj trg in še naprej financirajo svojo proizvodnjo, vključno s tisto, ki je namenjena za izvoz, zaradi česar so mnogi kmetovalci na jugu bankrotirali. Te razmere simbolizira bombaž.

Na začetku „razvojnega kroga“ so se članice STO zato zavezale, da bodo spremenile večstranska trgovinska pravila in s tem zagotovile, da bo trgovina dejansko prinesla koristi gospodarskemu in družbenemu razvoju v vsaki državi in na vsaki celini.

Zato ne smemo nikoli pozabiti, da ta krog pogajanj ni kateri koli krog, in da je bilo kljub temu, da vsi, tako kot je značilno za vsa pogajanja, pričakujejo napredek pri vprašanjih, ki zadevajo njih same – kar za industrializirane države pomeni industrijske proizvode in storitve – že na začetku dogovorjeno, da gre pri tem krogu predvsem za povrnitev ravnovesja v korist državam v razvoju.

Danes, po sedmi ministrski konferenci, kakor tudi pred njo, so pogajanja obtičala na pobočjih Kapitolskega griča v Washingtonu, prav tako kot so v preteklosti poniknila v pesku v Kankunu in takrat se je to zgodilo predvsem zaradi zahtev Evropske unije.

Ker so na industrializirane države na pogajanjih zahtevale preveč, so s tem ogrozile končni rezultat kroga pogajanj in celo verodostojnost STO. Vsi so osredotočeni zgolj na osebne cilje, namesto na skupen cilj, ki je ustvariti večstranski trgovinski okvir, ki bi temeljil na bolj poštenih pravilih za spodbujanje bolj poštene trgovine in ki bi spodbujal trajnostni razvoj ter izkoreninjenje revščine.

Prvi rezultat te mrtve točke je povečanje dvostranskih trgovinskih sporazumov, ki so pogosto še bolj neugodni za države na jugu. To je korak nazaj.

Evropska unija mora zato zavzeti jasno stališče. Najprej je treba zaključiti ta krog kot razvojni krog in ne tekmovati med seboj, ko gre za industrijske proizvode in storitve. Teh pogajanj se ne smemo lotevati na konvencionalen, ozkogleden način, kjer vsakega zanimajo samo njegove koristi.

To vodi v slepo ulico, pri čemer se pozablja na glavno stvar: na potrebo po oblikovanju novega načina ureditve mednarodnega trgovinskega sistema, ki bo sestavni del novega svetovnega upravljanja, ki ga vsi zahtevajo, predvsem od vrha G20, da bi se začeli reševati pravi izzivi današnjega dne, to pa so pravičen razvoj na vseh celinah, izkoreninjenje revščine, zanesljiva preskrba s hrano, spoštovanje socialnih pravic in dostojnega dela ter boj proti podnebnim spremembam.

Na pogajanjih mora Evropska unija pokazati, na kakšen način si prizadeva zagotoviti, da bodo trgovinska pravila pomagala izboljšati te razmere v prihodnosti. Prav na tej podlagi je treba preučiti vsako izmed naslednjih točk razprave:

– v zvezi s kmetijstvom: spoštovanje zavez, danih julija 2008; zaključek pogajanj o postopkih; zagotavljanje predvsem posebne in diferencirane obravnave, spoštovanja do posebnih proizvodov in varnostnih mehanizmov; oblikovanje podpore kmetijstvu v skladu s trajnostnim kmetijstvom in zanesljivo preskrbo s hrano;

– o neindustrijskih proizvodih (NAMA): od držav v razvoju je treba zahtevati znižanje tarif – in tu bom končal –, ki so v skladu z njihovo stopnjo razvoja;

in

– v zvezi s storitvami: zaščititi pravico vsake države, da nadaljuje z ureditvijo javnih storitev.

Michael Theurer, v imenu skupine ALDE. – (DE) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, pred dvema tednoma je v Ženevi potekalo zasedanje ministrske konference Svetovne trgovinske organizacije. Imel sem priložnost, da se konference udeležim kot predstavnik delegacije Skupine zaveznitva liberalcev in demokratov za Evropo, kot soavtor pa sem lahko prispeval k sedanjem skupnem predlogu resolucije.

Iz teh izkušenj se lahko naučimo in se moramo naučiti štiri lekcije. Gospodarska in finančna kriza je povzročila tudi hud padec svetovne trgovine. Da bi svetovnemu gospodarstvu dali nov zagon, se mora krog pogajanj v Dohi hitro zaključiti.

Oživitev poštene in proste svetovne trgovine je nekaj, kar Doha lahko doseže in dejansko tudi mora doseči. Evropska unija je naredila veliko, da bi zadovoljila svoje partnerje, predvsem tiste v državah v razvoju. Na primer, obljubili smo, da bomo odpravili vse izvozne subvencije za kmetijske pridelke.

Zdaj moramo zaključiti pogajanja. Da bi se to zgodilo, potrebujemo signal politične volje. V skupini ALDE smo odločeni, da želimo doseči zaključek v Dohi. Zdaj! Zato je pomembno, da združimo sile, da bi se ta krog pogajanj zaključil. Evropska unija pri tem lahko igra in tudi mora igrati vodilno vlogo. Prav tako bi morali prevzeti vlogo povezovanja, na primer Združenih držav in gospodarstev v vzponu ter držav v razvoju, tako kot to zahtevamo v naši skupni resoluciji.

Ozaveščati moramo tudi ljudi. Potrebujemo namreč večjo podporo državljanov. Poudariti moramo koristi svetovne trgovine, saj je prosta in poštena svetovna trgovina dobra za vse nas.

Ne vidim druge možnosti za Doho. Druga možnost bi bilo tekmovanje za dvostranske sporazume, s čimer bi se ogrozila dostop šibkejših držav in vključitev človekovih pravic in okoljskih ciljev. To se ne sme zgoditi. Zato je treba krog pogajanj v Dohi zaključiti zdaj.

Martin Häusling, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, krog pogajanj v Dohi se vleče že osem let in velika večina držav v razvoju si tega kroga pogajanj sploh ni želela. Na začetku so bile Združene države in Evropska unija tiste, ki so hotele izsiliti soglasje držav v razvoju z zamisljo o „razvoju“. Vmes pa so pogajanja že dvakrat doživela neuspeh. Za to, kar se tam dejansko dogaja, se zanimajo samo velike izvoznice kmetijskih pridelkov, kot sta Brazilija in Argentina in mogoče Indija. Tudi EU je dejansko naredila korak nazaj, če si ogledamo samo rutinske zahteve EU v teku zadnjih nekaj let in to, kar je zdaj pripravljeno za naslednjih nekaj let.

Vendar pa moramo zares objektivno preučiti, kaj je poleg dvajsetletne politike liberalizacije prineslo teh zadnjih nekaj let. Politika liberalizacije je delno odgovorna za gospodarsko in finančno krizo, ki jo prestajamo danes. Ne moremo se vesti, kot da lahko nadaljujemo enako kot prej. Ne želim omeniti posledic, ki bi jih občutilo svetovno podnebje, če bi nadaljevali tako kot prej in če ne bi imeli nikakršnih ustreznih pravil.

Za nami je konferenca v Ženevi, na kateri so sredi krize prav vsi trdili, da moramo nadaljevati tako kot prej in da lahko samo čakamo, da kriza mine, nato pa nadaljujemo tam, kjer smo se ustavili. Vedno znova poslušamo trditve, da bo krog pogajanj v Dohi dal nov zagon oživitvi gospodarstva. Vendar pa vsi podatki kažejo, da to ne drži, poleg tega pa bodo čas in obdobja izvajanja predolgi. Druga nenehna trditev je, da bo do oživitve gospodarstva prišlo tudi v državah v razvoju. A če objektivno potegnemo črto, moramo reči, da se v večini držav razvoju to ne bo zgodilo, temveč se bo zgodilo ravno nasprotno. Končni učinek v večini držav v razvoju bo negativen. Zato mnogim izmed teh držav ne moremo priporočiti, naj sodelujejo z nami sredi krize.

Četudi si nobena od članic Svetovne trgovinske organizacije ali nobena od velikih političnih skupin v Evropskem parlamentu tega ne upa reči, bomo to rekli mi iz Skupine Zelenih/Evropske svobodne zveze: zahtevamo, da se krog pogajanj v Dohi, ki je že pred leti obtičal v slepi ulici in je v teh časih popolnoma neprimeren, zaključi. Menimo, da se mora STO lotiti reforme in da v svoji sedanji obliki ni zmožna pomagati pri reševanju svetovne krize. V prihodnosti potrebujemo pošteno trgovino, ne zgolj trgovino, ki je načeloma prosta.

Če si ogledamo kmetijski sektor v zadnjih dvajsetih letih, kaj je ta stalna liberalizacija dejansko prinesla? Ustvarila je ogromen pritisk, s katerim je hotela doseči racionalizacijo v industrializiranih državah. Procesi so se industrializirali, države v razvoju pa iz tega niso dobile ničesar, razen destabiliziranih trgov. Namesto da bi v razpravah podelili legitimen status načelu neodvisne preskrbe s hrano, smo dali absolutno prednost

načelu popolnoma proste trgovine. Zato resolucija Zelenih zahteva, da se v mrtev krog pogajanj v Dohi ne vlaga več nobenega političnega kapitala. Pozivamo k novem začetku procesa.

Jan Zahradil, v imenu skupine ECR. – (CS) Gospod predsednik, gospa komisarka, smo v obdobju gospodarske recesije ali krize, kar je neprijetno, vendar takšne krize pridejo in gredo, so ciklična sestavina tržnega gospodarstva in zato se jih ne sme izrabljati kot izgovor za uvajanje pretirane količine predpisov, ki omejujejo gospodarstvo, saj bodo ti predpisi ostali tu, tudi ko se bo kriza končala, to pa zadeva tudi mednarodno trgovino. Evropska unija zato ne sme podleči čarom protekcionizma v trgovinskih odnosih, kajti s tem ne bi škodili samo sami sebi, temveč predvsem tistim, ki jim želimo pomagati, torej predvsem najmanj razvitim državam, katerih polno vključevanje v svetovni trgovinski sistem moramo spodbujati.

V imenu Evropskih konzervativcev in reformistov bi želel pozdraviti pristop Skupine Evropske ljudske stranke in skupine ALDE, ki sta po sedmi konferenci Svetovne trgovinske organizacije skupaj z nami pripravili usklajen osnutek resolucije o razvojni agendi iz Dohe. Tej razvojni agendi mora služiti napredek v mednarodni trgovini in če imajo Združene države s tem probleme, potem mora EU prevzeti vodilno vlogo pri uspešnem zaključku kroga pogajanj iz Dohe in tudi pri posredovanju za polno udeležbo teh najmanj razvitih držav v svetovni trgovini.

Evropsko povezovanje se je začelo s prosto trgovino. EU ali Evropska skupnost je na začetku bila trgovinsko območje, Evropska komisija – v sedanji in prihodnji postavitvi – pa se bo, upam, spomnila, kje so korenine evropskega povezovanja, in se bo k njim tudi vrnila. Še naprej moramo posredovati za polno udeležbo teh najmanj razvitih držav v svetovni trgovini in tudi za podpisovanje nadaljnjih dvostranskih in regionalnih sporazumov o prosti trgovini, ki bodo dopolnjevali večstranski okvir.

Helmut Scholz, v imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospod predsednik, gospa komisarka, vprašanja, ki jih postavlja predsednik odbora v tej razpravi, so odraz svetovnih razmer. Ravnovesje našega svetovnega gospodarskega reda je katastrofalno. Dve milijardi ljudi živita v skrajni revščini. Podnebne spremembe so iz svojih domov pregnale že več kot 40 milijonov ljudi, širjenje svetovnega finančnega trgovanja pa je povzročilo najhujšo gospodarsko krizo v zadnjih osemdesetih letih.

Gospod Zahradil, pred nami je zgodovinska naloga, da začnemo izvajati popolnoma novo ureditev svetovnega gospodarstva, ki bo sledila ciljem trajnosti, varstva okolja, socialne pravičnosti in zanesljive preskrbe s hrano. Če se ozrem na Ženevo, lahko samo rečem, da konferenca Svetovne trgovinske organizacije te naloge ni uspela opraviti. Kljub vsem zagotovilom je bila priložnost, ki jo lahko prinese srečanje držav, izgubljena.

Posredniki v Dohi očitno še vedno delujejo v okviru popolnoma zastarelega in – mislim, da moramo pri tem biti iskreni – neuspelega pogajalskega mandata. Po mnenju Konfederalne skupine Evropske združene leve – Zelene nordijske leve se mora to nujno spremeniti, saj so neuspeh v Ženevi in v Rimu ter zdaj še zapletena pogajanja v Københavnu neposredno povezani.

Zato pozivam Komisijo, naj neposredno sodeluje z Evropskim parlamentom pri oblikovanju na novo opredeljenega pogajalskega mandata, da bi se razvoj in preoblikovanje STO nadaljevala. To mora vključevati pomen arhitekture svetovne trgovine pri ustvarjanju svetovnih kriz in po možnosti tudi reševanje kriz, obenem pa tudi obravnavo potrebne preureditve trgovinskih odnosov.

Bastiaan Belder, v imenu skupine EFD. – (NL) Gospod predsednik, slepa ulica, v katero je zašel krog pogajanj v Dohi, neizogibno meče temno senco na vrh STO v začetku tega meseca. V času gospodarske krize s prav tako mračnimi obeti za leto 2010 je uspešen zaključek kroga pogajanj v Dohi glavna politična prednostna naloga. Ocene o visokih prihodkih v smislu komercialnih prihodkov ter povečanju napredka mi dajejo razlog, da lahko upam na dejansko izpolnitev ženevskih zavez, da bo leto 2010 prelomno za krog pogajanj v Dohi.

Kot Nizozemca me zelo zanima mnenje gospe komisarke o dveh predlogih, ki jih je moja vlada podala na vrhu STO. Kakšno je vaše stališče o skupini „zelenih znanihcev“ znotraj STO, ki jo sestavljajo države, ki želijo odpraviti trgovinske tarife za trajnostne proizvode, da bi spodbudile njihovo uporabo? In, gospa komisarka, ali se strinjate z nizozemskim predstavnikom, da razvoj pogajalskega sistema STO ni držal koraka z globalizacijo? Ali lahko poiščete rešitev?

Marine Le Pen (NI). – (FR) Gospod predsednik, kljub očitnemu neuspehu liberalizacije trgovine v zadnjih 30 letih, ki je pripeljal do splošne deindustrializacije razvitih držav in osiromašenja nerazvitih držav, kljub finančni in bančni krizi in zdaj še dolžniški krizi držav članic, za katero se vsi neodvisni ekonomisti strinjajo,

da jo je povzročila finančna in trgovinska globalizacija, generalni direktor STO gospod Lamy še vedno želi pospešiti proces popolne liberalizacije mednarodne trgovine.

Vsi razpoložljivi statistični podatki nam kažejo, da je globalizacija povzročila množično brezposelnost in zniževanje plač, kar se bo končalo šele takrat, ko bodo evropske plače enake plačam na Kitajskem ali v Indiji.

Je to model gospodarskega razvoja, ki naj bi ga Evropa predlagala Evropejcem?

Obstaja pa še drug model: legitimna zaščita evropskih gospodarstev pred nepošteno konkurenco iz držav s poceni delovno silo. Ta protekcionizem mora potekati vzporedno z oblikovanjem novega mednarodnega monetarnega sistema, ki zagotavlja pošteno trgovino. To je nesprijemljivo, saj je trgovinska pogajanja nesmiselno ločevati od monetarnih pogajanj.

Gospod Lamy in vsi tisti, ki zagovarjajo nenadzorovano prosto trgovino, ne branijo javnega dobra, temveč bolj interese finančnih in trgovinskih institucij, ki jih plačujejo. Če bodo evropske institucije nadaljevale v tej smeri, bo jutri tudi njih zagotovo prizadela kriza legitimnosti, ki jo danes čutita STO in MDS.

Če je to vaš cilj – uničiti evropsko industrijo in kmetijstvo in našo celino spremeniti v nerazvito gospodarsko območje – potem naredite to, kar pravi gospod Lamy.

Če pa bi radi Evropo rešili, potem preselite gospoda Lamyja, pri čemer vztraja tudi Maurice Allias, francoski dobitnik Nobelove nagrade za ekonomijo. To je edina selitev, ki bi jo Evropa pozdravila.

Béla Glattfelder (PPE). – (HU) Trgovinski primanjkljaj Evropske unije se je v zadnjih petih letih zaskrbljujoče povečal za tri in polkrat. Povečanje trgovinskega primanjkljaja v takšnem obsegu je nevzdržno. Trgovina EU s Kitajsko je odgovorna za polovico tega povečanja. Ta je veliki meri upadla zaradi svetovne gospodarske krize, vendar je polovica preostalega primanjkljaja in dejansko celoten trgovinski primanjkljaj, ki je bil zabeležen v prvi polovici leta 2009 enak našemu sedanjemu trgovinskemu primanjkljaju s Kitajsko.

Pred kratkim sem prebral knjigo ameriškega avtorja, ki opisuje naslednji scenarij. Ribe, ki se ulovijo pred obalo Evrope, se zamrznejo in nato pošljejo na Kitajsko. Tam se odtajajo, iz njih se odstranijo kosti, ponovno zamrznejo in pošljejo nazaj v Evropo. To se naredi zato, ker je delovna sila na Kitajskem cenejša, da se splača porabiti ogromno energije za zamrzovanje rib, njihov prevoz, ponovno zamrzovanje in prevoz nazaj v Evropo. Z vsakim izgubljenim delovnim mestom v Evropi se povzroči povečanje emisij CO₂ za več sto kilogramov.

SedANJI trgovinski sistem spodbuja rast emisij CO₂. Povečanje evropske brezposelnosti pomeni večje emisije CO₂. Po podpisu Kjotskega protokola je Kitajska potrojila svoje emisije CO₂, ker nima nikakršnih sankcij na tem področju. Novi predpisi STO so sprejemljivi samo, če vključujejo tudi vidike zaščite podnebja. Če želimo, da bodo ti predpisi preprečevali porast CO₂, namesto da ga spodbujajo, so potrebne sankcije.

Kader Arif (S&D). – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, cilj kroga pogajanj v Dohi je bil jasen. To naj bi bil krog, ki bi spodbujal razvoj, ki bi državam v razvoju omogočil, da odpravijo neravnovesja, ki so jih ustvarile liberalne politike, ki se še danes izvajajo v okviru razvpitega washingtonskega soglasja.

Ni presenetljivo – čeprav to dejstvo obsojam –, da se v tem kriznem obdobju stališča, ki zagovarjajo enakopravno trgovino, umikajo. Zaradi Združenih držav, ki se ne bodo zganile, dokler ne potrdijo zdravstvene reforme, in v okviru naraščajočega nasprotovanja sindikatov ter glavnih skupin industrijskega lobija, Evropa ne more premakniti meja, zato je malo verjetno, da bo sporazum kmalu sklenjen.

Večina v tem Parlamentu zato izkorišča to dejstvo za obrat k ideologiji, ideologiji agresivne trgovine, ki temelji izključno na interesu pridobivanja večjega dostopa na trg. Krivite krizo. Na tak način in predvsem s prizadevanji za odprtje trgov in odstranitev vseh ovir v trgovini, člani desnice povsem pozabljajo, da je v našem interesu, da imamo močne trgovinske partnerje, ki so v celoti vključeni v sistem svetovne trgovine. Dejstvo je, da takšen sporazum ne more okrepiti nobene države v razvoju.

Skupaj z gospodom Désirjem, poročevalcem iz naše skupine pri tej resoluciji, smo predložili več predlogov sprememb skupnega kompromisnega besedila, ki so ga pripravile desne evropske politične stranke. Seveda si želim, da bi bila sprejeta resolucija moje skupine, vendar se to ne bo zgodilo.

Zato je v naših predlogih sprememb več poudarkov. Prvič, izredno pomembno je, da se v okvir pogajanj ne vključujejo javne storitve, saj so te povezane s temeljnimi potrebami ljudi in ne smejo biti prepuščene trgom.

Naslednjič, posebno obravnavo je treba nameniti proizvodom, ki so pomembni za države v razvoju, predvsem na področju kmetijstva. Prehrabeno krizo je iz glav ljudi izrinil prihod finančne in gospodarske krize. Ne pozabimo, da mora biti neodvisna preskrba s hrano naša glavna prednostna naloga, saj je to prvi izmed razvojnih ciljev tisočletja.

In zadnjič, menimo, da je treba področje javnih intervencij v državah v razvoju ohraniti, ne samo z izključevanjem vsake liberalizacije javnih naročil, temveč tudi z zaščito novih industrij.

Teh nekaj točk, ki ne tvorijo izčrpnega seznama, predstavlja absoluten minimum, če želimo zagotoviti, da bo krog pogajanj v Dohi zares spodbudil razvoj. Če se v končnem besedilu ne pojavijo, bom svojo skupino pozval, naj ga ne podpre.

(Aplavz)

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (IT) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, najprej bi želel poudariti, da je pred nekaj meseci zunaj srečanja usmerjevalnega odbora Svetovne trgovinske organizacije, katerega član sem tudi sam, kolega iz Namibije izrazil razočaranje, ker so cene nekaterih evropskih kmetijskih in nekmetijskih proizvodov v Namibiji nižje od cen lokalnih proizvodov. To je eno od številnih izkrivljanj trga, za katera mora Doha najti rešitev.

Zato smo v Skupini zaveznitva liberalcev in demokratov za Evropo predložili predlog spremembe, ki poziva – ne samo v zvezi z Evropo, seveda, v veliki meri se obračamo tudi na Združene države, kar komisarka dobro ve – k zelo hitri popolni odpravi vseh oblik izvoznih subvencij.

Drugič, kar zadeva storitve, bi med številnimi drugimi stvarmi, ki jih je treba reči, poudaril, da je treba postaviti jasno ločnico med storitvami in javnimi storitvami. Moramo se boriti in v okviru Dohe dati zavezo, da bi uresničili liberalizacijo storitev, kar pogosto pomeni spopad s pravimi nacionalnimi oligarhi, ki zatirajo razvoj lokalnih gospodarstev. Ti nacionalni oligarhi so prisotni v komunikacijskem, bančnem, zavarovalniškem in drugih sektorjih. To moramo zares poskusiti ločiti od vsega, kar se sicer nanaša na javne storitve, za katere mora seveda biti odgovorna nacionalna država.

Tretjič, vprašanje, ki ga nismo še odprli: vstopili smo v obdobje Lizbonske pogodbe, zato pozivam Komisijo, kot to počne tudi naša kompromisna resolucija, da pregleda medinstitucionalni sporazum.

V odnosih med Parlamentom in Komisijo moramo ustvariti popolnoma nov *modus vivendi*, da bi lahko Parlament v celoti šel v korak z vsemi pogajanj in različnimi fazami pogajanj, da bi lahko sprejel priporočila v teku pogajanj in da bi lahko odigral polno in odgovorno vlogo udeleženca, kot to počne v drugih, vendar podobnih pogajanjih s pristopnimi državami EU.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Gospod predsednik, 5. decembra je Maurice Allais, ekonomist in dobitnik Nobelove nagrade, dejal, da dejanski izvor krize leži v Svetovni trgovinski organizaciji in da je nujno potrebna reforma, na podlagi njegove analize pa je množična brezposelnost posledica splošne liberalizacije trgovine – liberalizacije, ki koristi samo bogatim.

Gluhi na trpljenje ljudi, STO, G20 in Komisija samo zato, da bi zadovoljili mednarodne finance in velike kapitalistične multinacionalke, vztrajajo pri želji, da se krog pogajanj v Dohi konča za vsako ceno, in pri objavljanju nesmiselne vojne proti protekcionizmu. Da bi to dosegli, se brez pomisleka poslužujejo tudi ponarejanja gospodarske zgodovine in krizo v letu 1929 ter drugo svetovno vojno pripisujejo protekcionizmu. Svoj sramoten cinizem peljejo še naprej in trdijo, da to delajo v interesu najrevnejših držav.

Kot kažejo Maurice Allais in trezni ekonomisti, popolna liberalizacija trgovine ustvarja konkurenco, ki hujska druge proti drugim, kakor tudi selitve, zaradi česar prihaja do omejitev pri plačah, množične brezposelnosti in s tem krize naših gospodarstev. Če se ne bomo odzvali, bo vsesplošna prosta trgovina uničila našo civilizacijo veliko hitreje kot globalno segrevanje.

Nujno in pomembno je, da se odpravimo po poti zmerne protekcionizma, ki je sprejemljiv, socialno pravičen in nepristranski in ki predstavlja sodelovanje, ki koristi vsem različnim narodom in celinam.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Gospod predsednik, potrebujemo revolucijo v demokraciji. Zelo dobro se spominjam, da so se razprave, ki jih poslušamo danes, v tem Parlamentu začele pred desetimi leti. Gospa komisarka, pozval bi vas, da zlasti upoštevate to, kar je rekel gospod Désir, pa tudi kar so rekli Skupina Zelenih/Evropske sodobne zveze in nekateri poslanci z leve.

Mar ne vidite, da potrebujemo nov pristop, saj s pristopom, s katerim je Evropska unija vstopila v pogajanja, ne moremo kot pošteni posredniki premagati neravnovesja med tem, kar se zdaj dogaja v Københavnu, in tem, kar se dogaja v resničnem svetu? Pri večini stvari, ki jih počnejo danes, države v razvoju niso več države v razvoju. So gospodarstva v vzponu, industrializirane države in zelo samozavestne. Če v Evropi ne zberemo poguma, da začnemo znova s pravičnimi zahtevami, se na bo zgodilo prav to, česar si ne želimo, in sicer protekcionizem in ponovitev leta 1933 in naslednjih let v Evropi.

George Sabin Cutaş (S&D). – (RO) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, ne želim se prepirati z nekaterimi kolegi poslanci, ki so govorili pred menoj, vendar menim, da je vloga Svetovne trgovinske organizacije postala še pomembnejša v tem času, ko zapletene razmere, ki vplivajo na gospodarsko okolje, zahtevajo večstransko institucijo, ki bi nadzorovala trgovinske prakse.

Svetovna trgovinska organizacija bo prek razvojne agende iz Dohe z jasnejšimi pravili še naprej izboljševala pogoje za svetovno trgovino in naložbe. Zaradi pomembne vloge, ki jo razvojna agenda iz Dohe igra v gospodarski rasti in zmanjševanju brezposelnosti in revščine, menim, da jo je treba zaključiti v letu 2010, pri čemer mora merilo razvoja ostati njen osrednji steber. Agenda lahko potem postane trden okvir za usklajevanje dejavnosti številnih gospodarskih akterjev ter nam pomaga, da premagamo recesijo in se lotimo gospodarske obnove.

Nazadnje bi rad Evropski komisiji predlagal, naj Evropski parlament redno seznanja z zadevnimi fazami pogajanj o razvojni agendi iz Dohe.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Gospod predsednik, gospa komisarka, želel bi se zahvaliti komisarki predvsem za zelo jasno predstavitev zamisli Evropske unije na pogajanjih v Ženevi, kajti krog pogajanj v Dohi za nas pomeni zagotovitev novega okvira za svetovno gospodarstvo, ki prestaja to krizo.

Mislim, da ni ravno preprosto, da se 153 držav dogovori o skupni rešitvi, vendar je predvsem za mala in srednje velika podjetja – ki so hrbtenica evropskega gospodarstva – olajšanje trgovine seveda ena izmed najpomembnejših točk, pri kateri moramo doseči uspeh, če želimo v prihodnosti omogočiti tudi 2-3-odstotno svetovno gospodarsko rast, da bi lahko zagotovili zaposlovanje ne samo tukaj v Evropi, temveč tudi v mnogih revnih državah sveta.

Zato je pomembno, da z označbami porekla zaščitimo proizvode, ki jih proizvajamo, predvsem na kmetijskem področju, da bi lahko dodano vrednost temu primerno izkoristili tudi na lokalni ravni.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Gospod predsednik, predvsem bi vam želel predstaviti zaskrbljujoče dejstvo in predlagati eno od možnih rešitev.

Prvič, zaskrbljujoče dejstvo, ki sem ga odkril, je, da STO na žalost ne bo uspela izpolniti cilja, zaradi katerega je bila oblikovana in vzpostavljena, to pa je zmanjšanje revščine - v najrevnejših državah -, kot je bilo tukaj večkrat poudarjeno. Danes milijarda ljudi trpi zaradi podhranjenosti, od tega pa jih je kar 700 milijonov kmetovalcev.

Rešitev s kmetijskega vidika je, da moramo nedvomno ustaviti monokulture, namenjene za izvoz, predvsem na afriški celini, ter v teh državah dati prednost samooskrbnemu kmetijstvu pred mednarodno trgovino.

Lahko nadaljujemo na isti način, kot do zdaj, afriška celina pa se bo še naprej utapljala, ali pa uberemo povsem drugo pot in zadihamo, predvsem v Afriki, kar, naj ponovim, lahko dosežemo samo s samooskrbnim kmetijstvom, ki mora imeti prednost pred mednarodno trgovino.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Čas je za spremembo prednostnih nalog v mednarodni trgovini in zavrnitev proste trgovine na podlagi negativnega prispevka k finančni, gospodarski in socialni krizi ter krizi s hrano, ki jih zdaj doživljajo ljudje, z naraščajočo brezposelnostjo in revščino. Prosta trgovina služi samo interesom najbogatejših držav ter glavnih gospodarskih in finančnih skupin.

Potrebna je korenita sprememba v pogajanjih, da bi se dalo prednost razvoju in socialnemu napredku, oblikovanju delovnih mest s pravicami in boju proti lakoti in revščini. To pomeni odpravo davčnih oaz, vlaganje v neodvisno in zanesljivo preskrbo s hrano, podporo kakovostnim javnim storitvam in spoštovanje pravic vlad, da ohranijo svoja gospodarstva in javne storitve, predvsem na področjih zdravstva, izobraževanja, vode, kulture, komunikacij in energetike.

Mariann Fischer Boel, članica Komisije. – Gospod predsednik, želela bi se dotakniti besed enega izmed spoštovanih poslancev – da bi morala Evropska unija v teh pogajanjih biti pošten posrednik. Temu ne oporekam, vendar pa si ne želim, da bi bila Evropska unija v tem krogu pogajanj edini bankir.

Splošno priznано je, da Evropska unija igra glavno vlogo pri skrbi za to, da vlak ne iztiri. Razlog za to je, da smo bili v prejšnjih krogih pogajanj zelo ranljivi zaradi našega kmetijskega sektorja, kar za pogajanja več ne drži. Predložili smo zelo dobro ponudbo in to pomeni, da smo zdaj v zelo ugodnem položaju.

Vendar moram tudi povedati – ne samo tukaj, to sem namreč povedala tudi drugje, tudi na pogajanjih v Ženevi –, da Evropska unija ne namerava več dati nobenih koncesij v kmetijstvu. Izčrpali smo vse svoje zmožnosti in to je bilo tudi priznано.

Krog pogajanj o razvoju v Dohi je zagotovilo bil namenjen pogajanjem o razvoju. Mislim, da danes predloženo pogajalsko besedilo kaže, da bo, če ta krog pogajanj zaključimo, dejansko dosegel rezultate na področju razvoja. Na primer, obveznosti držav v razvoju pri odpiranju trgov ne bodo enake obveznostim razvitih držav, najrevnejšim državam – najmanj razvitim državam – pa svojih trgov sploh ne bo treba odpirati. Evropska unija je ta prilagodljiv pristop podprla.

Evropska unija je danes edini industrializirani blok, ki je v celoti odprl svoje trge za najmanj razvite države z dostopom, ki je prost dajatev in kvot. Nobene druge industrializirane države niso naredile toliko, kot mi, a tudi ti bloki bodo morali narediti enako, če bomo uspeli zaključiti ta krog pogajanj.

Kar zadeva vprašanje, ali je sporazum dovolj dober, mislim, da zmožnost doseči soglasje med več kot 150 različnimi državami s povsem različnimi pristopi, verjetno pomeni, da nikoli ne bomo mogli doseči najboljšega iz vseh svetov. Vendar menim, da so ponudbe, ki jih je predložila Evropska unija, zelo dobre in da bodo zagotovo prinesle koristi svetovni trgovini.

Na koncu mi dovolite, da ponovno izrazim pripravljenost in odprtost Komisije v zvezi z novo vlogo, ki jo bo Parlament v prihodnosti igral pri sodelovanju in preglednosti v razpravah, ki jih bomo zagotovo še imeli o trgovinskih vprašanjih za prihodnost.

Predsednik. - Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 149)

Filip Kaczmarek (PPE), v pisni obliki. – (PL) Gospe in gospodje, trgovina je lahko podlaga za trajen in pravičen razvoj. Brez pomoči trga ne bomo odpravili revščine in lakote iz sveta. Tisti, ki mislijo drugače, obsojajo ravne na nenehno uporabo pomoči, nenehno odvisnost in nenehno negotovost prihodnosti. Samo izgradnja pravega tržnega gospodarstva lahko reši revne države in njihove prebivalce iz pasti sodobne odvisnosti. Globalizacija je lahko blagoslov in ne prekletstvo. Prekinitev kroga pogajanj Svetovne trgovinske organizacije o razvoju v Dohi je najbolj škodila državam v razvoju. To je toliko bolj zaskrbljujoče, ker se je zgodilo prav v času krize s hrano in gorivom ter gospodarske krize. Storitvi moramo vse, kar je v naši moči, da povrnemo zaupanje v večstranski trgovinski sistem. Če ne najdemo rešitve za ta problem, bodo revni, izključeni in ogroženi ostali tam, kjer so. Najlepša hvala.

Tokia Saïfi (PPE), v pisni obliki. – (FR) Zaključek krogov pogajanj v Dohi je še vedno problem, sedma ministrska konferenca, ki je v začetku decembra potekala v Ženevi, pa ni ustvarila pogojev za okrepitev večstranskega okvira mednarodne trgovine. Dejstvo je, da je delo STO ključnega pomena za obnovo svetovnega gospodarstva. Svet v obdobju po krizi, ki bo svet soodvisnosti, se bo zato moral zavarovati pred gospodarskim nacionalizmom in pretiranim protekcionizmom tako, da se bo osredotočil na ureditev in ohranitev okolja poštene trgovine. Bolj kot kdaj koli prej si moramo zapomniti, da je naš cilj velikopotezen in uravnotežen zaključek kroga pogajanj v Dohi. Lahko rečemo, da je Evropska unija s svojimi konstruktivnimi predlogi o kmetijskem delu (številne koncesije in temeljita reforma SKP) dala pomemben prispevek, s katerim se približuje sporazumu. Zato morajo biti te številne koncesije zdaj usklajene z napredkom v zvezi z dostopom do nekmetijskega trga (NAMA) in storitvami. STO je mednarodni organ, ki lahko pomaga pri premagovanju neenakosti in povečanju zmogljivosti trgovine v državah v razvoju. Kljub temu pa mora dovoljevati možnost lastne reforme in upoštevati vzajemno delovanje med trgovino in trajnostnim razvojem.

17. Uporaba sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji: Švedska/Volvo - Avstrija/Steiermark - Nizozemska/Heijmans (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A7-0079/2009) poročilo o uporabi sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji: Švedska/Volvo - Avstrija/Steiermark - Nizozemska/Heijmans, ki ga je v imenu Odbora za proračun predložil Reimer Böge (COM(2009)0602 - C7-0254/2009 - 2009/2183(BUD)).

Reimer Böge, poročevalec. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, danes v resnici ponovno razpravljamo o predlogu za uporabo sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji. Obdobja med temi poročili se čedalje bolj krajšajo. Tokrat se poročilo nanaša na vloge iz Švedske in Avstrije v zvezi z odpuščanjem presežnih delavcev v avtomobilskem sektorju ter na vlogo iz Nizozemske v zvezi z odpuščanjem presežnih delavcev v gradbeništvu.

Še enkrat bi vas želel spomniti, da je namen tega sklada z letno zgornjo mejo v višini 500 milijonov EUR zgolj pomagati delavcem, ki trpijo zaradi posledic večjih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih, ter jih podpreti izključno z omogočanjem nadaljnega izobraževanja in usposabljanja ter jim dati priložnost, da ponovno dobijo primerno delo.

V tej zvezi je ponovno pomembno, da na splošno poudarimo, da bo treba v prihodnosti za uporabo sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji vlagati posamezne vloge ali posamezna poročila in ne več vlog hkrati, kot v tem primeru, in upamo, da je tokrat to tudi zadnjič.

Še enkrat želimo poudariti, da pomoč, ki jo nudi Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, ne sme nadomestiti ukrepov, ki so jih na podlagi nacionalne zakonodaje ali kolektivnih sporazumov dolžna izvajati podjetja, ali ukrepov za prestrukturiranje podjetij ali sektorjev. Še vedno nam ostaja ena kritika – in Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve pri tem zagotovo ne bo popustil – to pa je, da se sredstva za plačila očitno sistematično prerazporejajo iz Evropskega socialnega sklada, ko pa je vendar Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji bil ustanovljen kot samostojen in poseben instrument z lastnimi cilji in roki.

Skupni znesek teh treh vlog, o katerih govorimo danes in o katerih se moramo odločiti ta teden, znaša 15,9 milijona EUR. Švedska in nizozemska vloga v tem smislu temeljita na členu 2(a) pravne podlage, in sicer gre za najmanj 500 presežnih delavcev v obdobju štirih mesecev v podjetju v državi članici. Švedska vloga temelji na členu 2(b), kar pomeni najmanj 500 presežnih delavcev v obdobju devetih mesecev, predvsem v malih ali srednje velikih podjetjih. Kot sem dejal, se švedska vloga nanaša na skupaj 4 687 presežnih delavcev pri proizvajalcu avtomobilov Volvo in 23 dobaviteljih ter proizvajalcih, ki se nahajajo nižje v proizvodni verigi. Švedska je za ta namen zaprosila za 9,8 milijona EUR.

Avstrijska vloga se nanaša na 744 presežnih delavcev v devetih podjetjih, od katerih naj bi pomoč iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji prejelo 400 delavcev. Za ta namen je Avstrija zaprosila za 5,7 milijona EUR. Nizozemska vloga se tokrat nanaša na 570 presežnih delavcev v podjetju Heijmans N. V., od katerih naj bi pomoč prejelo 435 delavcev, in sicer v višini približno 386 000 EUR.

Na podlagi ocene Komisije, ki jo po temeljiti preučitvi lahko podremo tudi mi, vloge izpolnjujejo merila za upravičenost. Ne želim prehitovati svojih kolegov iz Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve, vendar pa bi rad poudaril, da bo ta odbor, kot je bilo dogovorjeno tudi na tukajšnji obravnavi, izdal mnenje še pred odločitvijo Odbora za proračun in bo tudi sam zelo natančno preučil vse podrobnosti. Na primer, poudaril je, da bo v švedskem primeru izmed 4 687 presežnih delavcev pomoč prejelo samo 1 500 delavcev.

V primeru podjetja Heijmans je na primer mogoče ugotoviti, da je prišlo še do naknadnih 400 odpuščenj presežnih delavcev, ki so predvsem delavci s pogodbo za določen čas in niso upoštevani v vlogi. Zato vedno obstajajo neka posamezna vprašanja, ki jih je tu seveda treba postavljati, ki pa nam kljub vsemu ne smejo preprečiti, da bi dali zeleno luč za odobritev sredstev, za katera je bilo zaproseno.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje iz Evropskega parlamenta, želel bi se zahvaliti poročevalcu za podporo predlogu, ki ga je Komisija podala v zvezi s sprostitvijo sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji v odgovor na odpuščanja v avtomobilskem sektorju na Švedskem in v Avstriji ter v gradbene sektorju na Nizozemskem.

Gospod Böge, vašo podporo je spremljalo nekaj pripomb, predvsem dve vprašanji proračunske narave, o katerih sem že imel priložnost govoriti na prejšnji razpravi in h katerima se želim vrniti še danes.

Vaša prva pripomba glede proračuna se nanaša na vire financiranja. Pravite, da Evropski socialni sklad ne more biti edini vir financiranja. Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji je s proračunskega vidika poseben instrument, ki nima svojih virov. Sredstva je treba prerazporediti, še preden jih lahko sprostimo, kar prvič pomeni, da moramo opredeliti proračunske vrstice, ki nudijo ustrezne možnosti, in drugič, da moramo proračunskemu organu predlagati, naj se tako opredeljene vsote sprostijo s spremembo proračuna. To se opravlja za vsak primer posebej v skladu s potrebami.

Res je, da je bil Evropski socialni sklad doslej glavni vir financiranja. To ni zgolj posledica podobne narave sklada. V veliki meri je to posledica dejstva, da ima sklad na voljo obsežna sredstva. Leta 2009 je Evropski socialni sklad v sredstvih za plačila imel na voljo skoraj 11 milijard EUR. Do konca novembra je bilo od tega skupnega zneska porabljenih 6 milijard EUR. Skupni znesek vplačil v Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji v letu 2009 znaša 53 milijonov EUR, tj. 0,5 % dodeljenih proračunskih sredstev Evropskega socialnega sklada. Vse do zdaj se z metodo, ki smo jo izbrali in ki je bila z nekega vidika logična in lažja od drugih metod, ni prelaga ali ogrožala izpolnitev ciljev Evropskega socialnega sklada. Kljub temu pa se strinjam, da je treba povečati raznolikost virov plačil, in lahko vam zagotovim, da Komisija to vprašanje preučuje. Zato upam, da vam bomo naslednjič lahko predstavili več možnih scenarijev.

Druga vaša pripomba ni povezana izključno s proračunom, temveč bolj s sprejemanjem odločitev, saj zahtevate, da Komisija v prihodnosti svoje predloge za sprostitev sredstev iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji poda v ločenih dokumentih. Komisija se zaveda prednosti pristopa, v katerem se rešuje vsak primer posebej in ki bo v celoti odpravilo na primer tveganje tajnih sporazumov ali zagotovil. Res je, da je metoda, ki je bila prvotno uporabljena, povsem normalen pristop, ki je do neke mere olajšal upravno reševanje problemov, vendar menim, da pragmatični in politični temelji močno zagovarjajo pristop, v katerem se rešuje vsak primer posebej, in Komisija bo od zdaj naprej uporabljala to metodo.

Lambert van Nistelrooij, v imenu skupine PPE. – (NL) Gospod predsednik, neobičajni časi zahtevajo neobičajne ukrepe. Evropa s svojim Skladom za prilagoditev globalizaciji, zelo posebnim prilagojenim instrumentom, svoje besede spreminja v dejanja. Množično odpuščanje več kot 700 redno zaposlenih delavcev v nizozemskem gradbenem podjetju Heijmans N. V. – da ne omenjam števil v tujini, na primer v Belgiji in Združenem kraljestvu – zahteva usmerjene ukrepe. Gradbeni sektor zaseda pomembno mesto v regiji Brabant, ki je obenem moja domača regija, učinki tega množičnega odpuščanja pa se kažejo daleč izven te regije.

Evropa upravičeno usmerja svoje ukrepe v ohranjanje strokovnega znanja in veščin. Kriza pomeni, da ljudje izgubljajo službe, čeprav nas izkušnje učijo, da imamo veliko pomanjkanje usposobljenih strokovnjakov, predvsem v gradbeništvu. Zato je center mobilnosti skupaj z ohranjanjem strokovnega znanja in, kjer je to mogoče, tudi delovnih mest, dober instrument za Heijmans. Nizozemska ministrstva in tudi regionalni organi, na primer iz province Severni Brabant, si zdaj prizadevajo, da bi pospešili naložbe, ki so predvsem usmerjene v projekte, infrastrukturo in gradbeništvo. S tem želimo ljudem, ki ostajajo brez služb, pokazati, da dajemo aktiven prispevek, tudi v finančnem smislu.

Še enkrat bi želel poudariti – predvsem ta teden zaradi København –, da še zlasti nujno potrebujemo oskrbo z energijo in energetske ukrepe na področju gradbeništva in tudi prometa. Pravila na drugih področjih smo v Parlamentu že spremenili – v tej zvezi bi vas opozoril na pospešena črpanja in predplačila iz regionalnih skladov –, zato je treba podpreti aktivno prispevanje Parlamenta. To bo prineslo koristi tudi podjetju, kot je Heijmans, ki se ves čas usmerja v kontinuiteto in kakovost. V tem duhu dajemo trem predlogom, predvsem pa tistemu, ki zadeva Heijmans, našo iskreno podporo.

Frédéric Daerden, v imenu skupine S&D. – (FR) Gospod predsednik, gospe in gospodje, vloge za sredstva iz tega sklada so čedalje pogostejše. Glavni razlog za to je gospodarska kriza, ki jo prestaja naša celina.

Kriza je prizadela temeljne sektorje evropske industrije, kar kažejo te tri zadnje prošnje z avtomobilskega in gradbenega področja, ki se jim je ugodilo.

Želel bi izkoristiti to priložnost, da vas spomnim, da mnogim prošnjam, ki trenutno prihajajo k nam, s pravnega vidika ne bi mogli ugoditi, če ne bi bilo zadnje spremembe ureditve upravljanja sklada, v okviru katere je bila gospodarska kriza dodana k merilom za upravičenost.

To kaže, da se našim sodržavljanom v času krize in znotraj institucije Evropskega parlamenta, kadar je prisotna politična volja, dajo na voljo visoko kakovostni politični instrumenti. Politična volja lahko še vedno opravlja svoje delo, kajti ko berem poročilo gospoda Bögeja, ugotavljam, da so vanj vključene bistvene točke za izboljšanje delovanja sklada: pospešitev obravnavanja prošenj, da bi se lahko odzvali v času krize, odprava skupne predložitve prošenj in uporaba drugih sredstev razen tistih iz Evropskega socialnega sklada.

Najboljša rešitev pri tej zadnji točki bi bila, če bi se sredstva za plačila iz sklada dodeljevala sama po sebi, tako kot to velja za druge sklade, vendar poznamo stališče Sveta o tem vprašanju in popolnoma razumem, kaj pravi gospod komisar.

Vesel sem, ko vidim, da se dobra volja združuje. Zato še zdaleč ne dvomim, da bo nesporna korist tega sklada skupaj z voljo Parlamenta pomenila, da bodo naši cilji povečanja tega sklada doseženi.

Marian Harkin, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji je otipljiv izraz solidarnosti z delavci, ki so izgubili svojo službo zaradi velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih.

Kot poslanci tega Parlamenta smo lahko do neke mere zadovoljni, da lahko prispevamo k ublažitvi nekaterih bolj neposrednih učinkov odpuščanja presežnih delavcev in jim dejansko damo nekakšno upanje za prihodnost.

Vendar pa naša vloga ne sme biti samo odobritev tega sklada. Dolžni smo storiti vse, kar je v naši moči, da bi predvsem zagotovili, da so izpolnjena vsa merila, in da bi poskrbeli, da bo Sklad za prilagoditev globalizaciji ustvaril dodano vrednost.

Eno izmed pomembnih vprašanj, ki ga je postavil Odbor za zaposlovanje, je, da ukrepi, ki so jih predlagale države članice, dopolnjujejo druge ukrepe, ki jih sofinancirajo strukturni skladi, in dejansko potrebujemo več kot zgolj potrditev, da to drži. To je treba tudi pokazati, s tem pa se bo ustvarila tudi dodana vrednost, ki sem jo omenil.

Dodano vrednost bo ustvarilo tudi dejstvo, da ESPG ne bo nadomestil ukrepov, ki so jih dolžna izvajati podjetja, temveč da gre za dragoceno dopolnitev ukrepov na nacionalni ravni.

Medtem ko ocenjujemo dodano vrednost sklada v okviru procesa pregledovanja večletnega finančnega okvira 2007–2013, bi to po mojem mnenju moral biti trajen proces in na tem področju moramo biti previdni.

Druga stvar, ki me nekoliko skrbi, je uresničevanje enakosti med moškimi in ženskami in nediskriminacija v okviru sklada.

Na hitro sem si ogledal razčlenitev po spolih v treh programih, ki naj bi prejeli pomoč, in številke so 91 %, 72 % in 79 % za moške. Ogledal sem si nekatere druge programe, ki smo jih financirali prej, in zdi se, da je precej večji odstotek financiranja namenjen moškim presežnim delavcem. Lahko gre za statistični odklon, lahko pa dejansko za stanje, v katerem se iz tega ali onega razloga veliko vlog nanaša na moške delavce.

Vse vloge moramo temeljito preučiti, saj je zelo pomembno, da se pomoč odobri čim hitreje in čim bolj učinkovito.

Marije Cornelissen, v imenu skupine Verts/ALE. – (NL) Gospod predsednik, takoj na začetku bi želela jasno povedati, da v primeru teh treh vlog lahko odobrimo uporabo Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (ESPG). Vloge izpolnjujejo merila in zato so presežni delavci upravičeni do podpore iz tega sklada.

A kljub temu želim izkoristiti to priložnost, da opozorim na veliko pomanjkljivost ESPG. Trenutno razvijamo skupno vizijo prihodnosti gospodarstva in trga dela v Evropi. Različne politične skupine v tem Parlamentu se mogoče ne bodo v celoti strinjale s tem, kako to narediti ali kako daleč iti v zvezi s tem, vendar se v nekih splošnih točkah razumno soglašamo. Potrebujemo več trajnosti in več vključenosti. Če želimo doseči ta cilja, moramo priložnosti takoj izkoristiti. Prav zdaj, ko se spopadamo s krizo, moramo ukrepati na način, ki nas bo še približal temu trajnostnemu gospodarstvu.

Mislím, da s sedanjo uporabo sredstev ESPG izpuščamo nekaj priložnosti. Naravnost sramotno je, da sklad, eden izmed naših ukrepov za spopadanje s krizo, ne kaže smeri za naprej. Pokazati moramo pogum in prav izbrati. Če ljudem, ki danes izgubljajo službe v onesnažujočih industrijah, kot je avtomobilska industrija, zagotovimo preusposabljanje za delo v trajnostnih sektorjih, kar jim bo omogočilo prihodnost, namesto da bi obtičali v preteklosti, bomo jasno pokazali, v katero smer želimo iti, s tem pa se bomo približali tudi inovativnemu, vključujočemu in trajnostnemu gospodarstvu.

Hynek Fajmon, v imenu skupine ECR. – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, danes ponovno razpravljamo o zadevah v zvezi s sproščanjem sredstev iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji. Gre za vprašanje, ali je na voljo denar, da bi se izpolnile zahteve vlad Švedske, Avstrije in Nizozemske v zvezi z odpuščanjem v podjetjih iz avtomobilskega in gradbenega sektorja. V preteklosti smo odobrili številne

podobne prispevke. Vendar pa meni, da ta ukrep ni ustrezen in da Evropska unija z njim ne bi smela nadaljevati. To bi rad podprl z dvema trditvama.

Prvič, ta ukrep je nepravičen. Globalizacijo, ali bolje, pritisk konkurence, čutijo skoraj vsi zaposleni in delodajalci v malih podjetjih v EU. Zaradi tega se v Evropi vsak dan izgubljajo in obenem tudi ustvarjajo številna delovna mesta. Vendar pa se podpora, povezana z izgubo delovnih mest, v EU na evropski ravni zagotavlja samo v primerih velikih podjetij, kjer je število izgubljenih delovnih mest dovolj visoko. Opuščeni presežni delavci iz malih podjetij nimajo dostopa do te oblike podpore, zato je ta ukrep selektiven in konec koncev nepravičen.

Drugič, to je vprašanje, ki ga je po mojem mnenju treba reševati na nacionalni ravni, kjer je dovolj sredstev, informacij in politik.

Miguel Portas, v imenu skupine GUE/NGL. – (PT) Gospod predsednik, glasovali bomo za podporo presežnim delavcem na Švedskem, v Avstriji in na Nizozemskem. Vendar pa se ob vsaki prošnji za uporabo sredstev tega sklada ponovno še bolj sprašujem o njegovi pravičnosti in učinkovitosti.

Prvič, kar zadeva učinkovitost, je sklad leta 2009 nudil pomoč 16 000 delavcem, kar je kaplja v morje odpuščanj, od možnih 500 milijonov EUR pa je porabil zgolj 53 milijonov EUR. Drugič, kar zadeva pravičnost, zakaj dobi švedski avtomobilski delavec pomoč v višini 6 500 EUR, medtem ko dobi avstrijski avtomobilski delavec 14 300 EUR?

Kako naj to pojasnim tekstilni delavki na Portugalskem, katere pomoč znaša pičlih 524 EUR, medtem ko njena katalonska kolegica prejme 2 000 EUR? Kar je še hujše: kako to, da so v nizozemski prošnji delavci, ki so zaposleni na določen čas, ostali brez vsake podpore, ko so vendar prav oni tisti, ki so bili najbolj prizadeti? Tega sklada ne smemo več uporabljati za večanje razlik v brezposelnosti ali za izpostavljanje neenakosti med bogatimi državami in državami, ki so na robu.

Marta Andreasen, v imenu skupine EFD. – Gospod predsednik, Evropska unija je vzpostavila proračunske instrumente, da bi zagotovila podporo presežnim delavcem, ki so bili odpuščeni zaradi velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih, pri čemer je na večino teh sprememb neposredno ali posredno vplivala prav Evropska unija.

Toda to je nesistematičen pristop. Subvencioniranje usposabljanja tistih, ki so izgubili službo v določenih sektorjih, ne bo rešilo problemov zadevnih sektorjev niti pomagalo pri oblikovanju alternativnega sektorja, ki bo vsrkal to delovno silo. To je samo zapravljanje denarja davkoplačevalcev. Če Evropska unija zares želi pomagati Evropi, da se izkoplje iz krize, potem bi morala preučiti in delati na vzrokih krize, ne pa da želi, da se nanjo gleda kot na dobrodelno organizacijo, ki bi prišla rešiti revne.

Seveda se bo s takšnimi ukrepi podpora s strani prizadetih najprej vrnila Evropski uniji. Poleg tega poročilo o predlogu resolucije, ki je dan na glasovanje, ne pove nič o obsegu te subvencije – tj. koliko sektorjev in koliko podjetij v določenem sektorju bo vključevala. Najbolj zaskrbljujoče pa je, da poročilo poudarja potrebo po pospešitvi izplačil subvencij, ne da bi vsaj omenilo potrebo po predložitvi dokazil, da sredstva prihajajo v roke pravih ljudi in da so porabljeni za pravi namen. Še hujše: poročilo ne zahteva rednega spremljanja učinkov subvencij in to ocenjevanje prepušča splošnemu ocenjevanju programov v procesu večletnega finančnega okvira 2007–2013.

Kolegi, govorimo o denarju davkoplačevalcev, izmed katerih jih je veliko izgubilo službo in ne prejemajo nobenih subvencij, temveč prestajajo hude finančne težave. Kako lahko z njihovim denarjem ravnamo na tako zaničevalen način? To resolucijo bom zavrnila in pozivam vas, da tudi vi storite enako.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, sklad za prilagoditev globalizaciji Evropski uniji predstavlja instrument, ki zagotavlja finančno podporo delavcem, ki so jih prizadele velike strukturne spremembe v svetovnih trgovinskih tokovih. Sklad za prilagoditev globalizaciji zagotavlja tudi neposredno pomoč ljudem, ki so bili prizadeti v moji državi. Večkrat sem že poudarila, da sklada za prilagoditev globalizaciji ne smemo napačno razumeti kot pomožno rešitev za večnacionalna podjetja, temveč da mora neposredno pomagati prizadetim državljanom. Zato podpiram mehanizme nadzora želim, da Steiermark predloži redna poročila o napredku. Sklad se uporablja natanko tam, kjer ga družba najbolj potrebuje, torej pomaga prizadetim ljudem. To je nekaj pozitivnega, kar Evropska unija počne za svoje državljane.

Paul Rübzig (PPE). – (DE) Gospod predsednik, gospod komisar, vesel sem, da danes razpravljamo o tem, kako se lotiti svetovne krize in predvsem brezposelnosti. Ta je seveda prizadela zelo veliko nedolžnih podjetij,

ki preprosto nimajo dovolj naročil in zato ne ustvarjajo prihodka od prodaje. Zato trpijo tudi zaradi pomanjkanja likvidnosti, s tem pa izgubljajo svojo kreditno sposobnost.

Vesel sem, da poudarek tukaj leži predvsem na malih in srednje velikih podjetjih. Mislim, da je prehodna pomoč še posebej pomembna, da bi se podjetjem omogočilo, da nadaljujejo z delom in izkoristijo ugodnosti, ki jih prinašajo ustrezne nove priložnosti na trgih. Rezultate tega financiranja bi morali temeljito preučiti, da bi videli, kjer smo uporabili najboljšo prakso in kje smo dejansko lahko pomagali zaščititi delovna mesta ter predvsem, kje smo uspeli presežne delavce najhitreje in najbolj učinkovito ponovno vključiti na trg dela.

Zdaj gre za vprašanje hitrega zagotavljanja pomoči, zato podpiram tudi čim hitrejšo uporabo sredstev sklada, predvsem za Steiermark iz Avstrije, kjer je prizadeta cela regija, ki je vključena v proizvodnjo avtomobilov, in kjer so vključeni tudi mnogi dobavitelji, ki so seveda posebej pomembni za infrastrukturo. Mislim, da je dobro, da se teh 5,7 milijona EUR da na voljo. Vendar pa bi v tem smislu želel prositi, da naj se v vseh primerih, o katerih se bomo danes pozitivno odločili, opravi analiza in da se namesto tega, da bi denar zgolj otekel, predložijo dokazi, da ta denar dejansko pomaga pri obnovi ali da se odpirajo nova podjetja in da bo aktivna gospodarska dejavnost v prihodnosti tej regiji omogočila, da povrne moč, ki jo je imela do zdaj. Hvala, gospod komisar.

Evelyn Regner (S&D). – (DE) Gospod predsednik, avstrijska prošnja za pomoč iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (ESPG) se nanaša na nekdanje zaposlene v skupaj devetih avtomobilskih dobaviteljih v Steiermarku. Če si zadevo pogledamo natančneje, lahko takoj vidimo, da gre za klasičen primer za ESGP, torej za zagotavljanje pomoči za izboljšanje položaja. ESGP lahko zagotovi točno to in prav zato je bil tudi ustanovljen, torej da zagotovi pomoč vsem tistim, ki so jih negativni učinki globalizacije neposredno prizadeli in ki z nenadno izgubo službe morajo trpeti zaradi posledic neodgovornosti špekulantov finančnega trga.

Steiermark je na žalost močno odvisen od povpraševanja v avtomobilskem sektorju. To pomeni, da je cela regija hudo prizadeta zaradi sedanje krize na trgu in predvsem krize v povpraševanju po avtomobilih. Prodaja avtomobilov je padla za 59,4 %. V tem okviru 5,7 milijona EUR predstavlja odločno naložbo v ponovno vključevanje presežnih delavcev na trg dela. Z drugimi besedami, ta naložba bo delavcem omogočila, da se vključijo v lokalne fundacije za zaposlovanje, predvsem v avtomobilskem sektorju, obenem pa bo olajšala izvajanje ukrepov, usmerjenih v pripravo in usposabljanje delavcev.

PRESEDSTVO: GOSPA KOCH-MEHRIN

podpredsednica

Milan Cabrnoch (ECR). – (CS) Gospe in gospodje, ta teden moramo izraziti naše mnenje o predlogu Evropske komisije za sprostitev finančnih sredstev iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, in sicer v treh primerih: za Švedsko, Nizozemsko in Avstrijo. Na žalost se moramo spet odločati o treh nepovezanih in zelo različnih primerih.

Želel bi poudariti, da je Evropski parlament enkrat že prosil Komisijo, da predstavi posamezne prošnje za sprostitev sredstev in da jih obravnava ločeno. Te prošnje ponovno spremlja cel niz nejasnosti. V primeru švedske prošnje na primer ni jasno, kolikšen obseg sredstev se bo uporabila, v primeru avstrijske prošnje pa je obseg sredstev, ki naj bi bil dodeljen vsaki osebi, ki je izgubila službo, presenetljiv. Medtem ko se je v prejšnjih projektih prosilo za sredstva, ki znašajo nekaj sto evrov na osebo, Avstrija prosi za 14 300 EUR za vsakega brezposelnega. Nismo prepričani, da so predlogi zares v skladu s cilji, zaradi katerih je bil sklad za prilagoditev globalizaciji ustanovljen, zato ne podpiramo sprostitev teh sredstev.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Gospa predsednica, želel bi izkoristiti modri kartonček samo zato, da popravim eno stvar. Podpora za Avstrijo se ne dodeljuje samo eni osebi.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Gospa predsednica, kot lahko vidite, gre očitno za avstrijsko vprašanje, in vsi skupaj smo zelo zaskrbljeni za Steiermark, eno izmed naših provinc, ki je hudo prizadeta, kajti na eni strani je v avtomobilski sektor vključen nadpovprečen delež njenega prebivalstva, na drugi pa je seveda nesorazmerno visok odstotek teh proizvodov namenjen za izvoz. Kot je bilo že omenjeno, je bilo zaradi padca povpraševanja na svetovni ravni odpuščenih 744 presežnih delavcev, in zelo smo veseli, da bo 400 ljudi, ki so bili pri tem prizadeti, prejelo podporo iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji. To je treba zelo pozdraviti.

V tem primeru – in to je treba pojasniti tudi glede na to, kaj je rekel predhodni govornik – ne gre za subvencije za preprosto prestrukturiranje, temveč za podporo posameznim delavcem z zagotavljanjem pomoči pri življenjskih stroških in ukrepov za nadaljnje usposabljanje. V tem smislu se strinjam z gospo Cornelissen,

ki je dejala, da mora biti nadaljnje usposabljanje predvsem usmerjeno v prihodnost. V prihodnosti bomo potrebovali boljše usposobljene delavce in preusposabljanje na področjih tehnologije in obnovljivih virov energije za zagotovo koristen korak. Steiermark bo to zagotovo podprl.

Gunnar Hökmark (PPE). – (SV) Gospa predsednica, v razpravi, kot je ta, se velja spomniti, da je globalizacija tista, ki je obogatila Evropo, ustvarila delovna mesta in sprožila naložbe. Izvoz je odprl vrata za nastanek novih podjetij in velikih družb. Uvoz je državljanom dal priložnost, da živijo lepo življenje s cenejšimi proizvodi in storitvami, kar je, vzeto skupaj, pripeljalo do regeneracije.

Obsežne spremembe so stalno prisotne in omogočajo ustvarjanje novih podjetij, novih delovnih mest in novih priložnosti. Te obsežne spremembe puščajo svojo sled v družbi in nikoli jim ne bi smeli preprečevati, da bi se zgodile. Vendar pa moramo ta prehod olajšati tistim, ki so prizadeti. Vsaka država članica bi moral prevzeti dolžnost, da zagotovi varen prehod na način, ki bo prinesel obilico priložnosti.

Evropska unija ne more zagotoviti takšnih priložnosti z enim samim skladom. Spremembe so prevelike in preveč pomembne. Če mislimo, da se to lahko reši s skladom za prilagoditev globalizaciji, potem ne prikazujemo natančne slike stanja. Oblikovanju takšnega sklada nasprotujemo. A v primeru avtomobilskega sektorja nam je jasno, da se Evropa trenutno nahaja v posebnem položaju z množico različnih vrst podpore na evropski in nacionalni ravni, zato ne tvegamo samo izkrivljanja, ki ga lahko povzroči odobritev javnih subvencij posameznim akterjem, temveč tvegamo tudi, da se bo to izkrivljanje povečalo, če podjetja in sektor v različnih regijah ne bodo mogli dobiti enakovredne podpore. Zato bomo ta predlog podprli, ker smo v procesu subvencioniranja prišli že tako daleč, da bi se konkurenca utegnila izkriviti, če podpora ne bo zagotovljena. Vendar pa želimo poudariti, da v prihodnosti ne moremo več nadaljevati na takšen način.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Gospa predsednica, želela bi opozoriti na dejstvo, da je Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, ki smo ga oblikovali, namenjen delavcem in izboljšanju njihove možnosti zaposlitve. Zato moramo prav pri tem sprejeti temeljne ukrepe. To je naš pristop znotraj skupine, s katerim preučujemo primere v zvezi s skladom za prilagoditev globalizaciji, da bi delavcem zagotovili, da se lahko vključijo v svet dela in ostanejo zaposleni, saj brez strokovne vključenosti ne more biti socialne vključenosti.

Druga točka, ki jo želim poudariti, je, da je avtomobilski sektor utrpel zelo hude posledice, zato pozivam proizvajalce avtomobilov, ki jih je kriza močno prizadela, da prilagodijo svoje proizvode tako novim okoljskim ciljem kot novim potrebam potrošnikov. Gre za prihodnost sektorja.

Nazadnje pozivam vse vsa, da podprete predlog Odbora za proračun – in zahvaljujem se tudi gospodu Bögeju za njegov predlog – ter prosim za spremljanje učinkov naših politik, kar je storil tudi gospod Rübig.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Lani smo odobrili več podobnih dodelitev sredstev iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, da bi zagotovili dodatno podporo delavcem, ki trpijo zaradi posledic velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih. Gospodarska kriza hudo vpliva na svetovno trgovino.

Lahko vam povem, da je bilo v regiji, iz katere prihajam, lansko leto odpuščenih približno 2 500 presežnih delavcev v železarski in jeklarski industriji in približno 700 v ladjedelništvu, približno 6 000 presežnih delavcev pa naj bi bilo po napovedi odpuščenih v železniškem sektorju. Zato menim, da je pomembno, da se v letu 2010 pripravimo na veliko število podobnih vlog, ki bodo prispele zaradi gospodarske krize. Obstoječi postopek mora biti preprost, da bi države in upravičenci imeli lahek dostop do njega. Švedska je poslala vlogo junija, Avstrija julija, Nizozemska pa avgusta, kar kaže, da je od prejema njihovih vlog minilo nekaj mesecev. Zato menim, da mora biti ta postopek preprost.

Seán Kelly (PPE). – Gospa predsednica, glede na to da sem pred nekaj tedni sedel tukaj, ko je Parlament podprl financiranje iz sklada za prilagoditev globalizaciji za moje volivce v Limericku, ki so bili odpuščeni zaradi preselitve Della na Poljsko – spomladi pa podobna obsodba čaka še delavce podjetja Waterford Crystal –, je seveda očitno, da podpiram, kar je bilo nocoj predlagano za Švedsko, Avstrijo in Nizozemsko.

Omenjene so bile številne anomalije in zelo na kratko jih bom ponovil. Prvič, mislim, da si je treba ogledati datum začetka. Drugič, obdobje mora odražati dolžino poti, ne samo ti dve leti, kot smo temu priča zdaj. Tretjič, kar zadeva upravljanje, je zelo pomembno, da se ga ne pogoltne, predvsem da ga ne pogoltnejo vladne agencije. Četrto – kar je tudi najpomembnejše – podjetnikom je treba omogočiti čim več pomoči. Petintrideset odstotkov podjetij v zagonu v EU so odprli ljudje, ki so bili brezposelni. Če bodo dobili pomoč, bodo ustvarili rezultate. Sila kola lomi, zato mislim, da je zelo pomembno, da jim ponudimo vso možno pomoč.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Gospa predsednica, če predpostavimo, da je večina delovnih mest v Evropi – ne samo v moji državi Avstriji – v nevarnosti zaradi učinkov globalizacije, potem moramo predvsem upoštevati, da so zaradi tega v nevarnosti mlajši delavci – izmed katerih nekateri še niso prijavljeni kot brezposelni, ker so komaj zaključili program usposabljanja ali končali šolo. Posebej si moramo prizadevati – in to predvsem velja za Avstrijo –, da bomo uporabili te vrste ukrepov, da bi pomagali tistim delavcem, ki se morajo prvič vključiti na trg dela, in da bi jim dali priložnost, vključno s pomočjo iz Evropske unije, da vstopijo na evropski trg dela.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospe in gospodje, mislim, da je razprava jasno pokazala, da Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji deluje, in lahko rečemo, da je bil že velikokrat uporabljen in da je vedno prinesel ugodnosti ljudem, ki so ga izkoristili. Kot komisar sem se vedno trudil seznaniti z rezultati na tem področju, kar seveda ne pomeni prave analize, temveč zgolj neposredno izkušnjo, in bil sem vesel, ko sem videl, kako pozitivno je sklad ocenjen na tistih področjih, kjer se uporablja.

Na razpravi se je odprlo veliko resnih vprašanj, ki zahtevajo odgovor in pozivajo k jasnemu in realističnemu mnenju. Prvo je mnenje, da sklad lahko uporabljajo samo velika podjetja. Izkušnje na srečo kažejo, da sklad lahko uporabljajo vsi, velike ali majhne države ali velika ali mala podjetja, in to je bil tudi naš prvoten namen. Na novo prilagojena pravila jasno nudijo možnost uporabe tega sklada tudi za zaposlene v malih in srednje velikih podjetjih na področjih ali v panogah, ki jih je prizadela kriza. Sklad torej deluje nediskriminatorno in ne izključuje nikogar.

Želel bi tudi poudariti temeljno značilnost sklada, in sicer, da raje pomaga ljudem kot podjetjem, zato ga s tega vidika ne moremo imeti za aparat, ki pri življenju ohranja podjetja, ki nimajo nobenega realnega upanja, da bodo funkcionirala v gospodarskem smislu, temveč prav nasprotno. Sklad pomaga odpuščenim presežnim delavcem, da hitreje najdejo delo na tistih področjih, kjer delo obstaja. Gre torej za sklad, ki načeloma izvaja in spodbuja prestrukturiranje.

V enem izmed nastopov, in mislim, da je bil to nastop gospe Harkin, je bila izražena zaskrbljenost glede neenakosti spolov. Ta neenakost, ki na ravni poročil dejansko obstaja, zgolj dokazuje, da je kriza zlasti v svoji prvi fazi občutno prizadela tiste sektorje, v katerih prevladujejo moški. Tudi danes govorimo o avtomobilskem sektorju in gradbenem sektorju, torej z drugimi besedami, o sektorjih, v katerih prevladujejo moški. Zato je, če pogledamo celotne številke, sklad zagotovil več pomoči moškim. Kriza je na poseben način spremenila strukturo trga dela in slišal sem tudi izjavo predsednika Obame, ki je dejal, da bodo konec tega leta večino delavcev, ki bodo aktivno vključene na trg dela v Združenih državah, predstavljale ženske. Kriza je torej tudi v Združenih državah povzročila hude posledice v sektorjih, v katerih prevladujejo moški. Zato pri tem vprašanju ni nikakršne neenakosti med spoloma v okviru ali v strukturi sklada.

Med razpravo so bile seveda izražene tudi številne zamisli, kako bi bilo mogoče sklad spremeniti in izboljšati. Moram reči, da Komisija seveda sklada ne razume kot nekaj nespremenljivega, kar bi nastalo kot Palada Atena, ki se je rodila iz Zevsove glave. To je človeška institucija, ki jo je na podlagi izkušenj in razprave vedno mogoče izboljšati. Zato po mojem mnenju tu ni nobenih temeljnih ovir.

Eno izmed vprašanj zadeva tudi posebno metodo financiranja, z drugimi besedami vključevanje sklada v proračun v obliki neodvisnih proračunskih vrstic. To je zagotovo vprašanje, o katerem se bo razpravljalo na politični ravni, a s finančnega vidika rezultata na tak način ni bilo mogoče doseči, zato je po mojem mnenju dejstvo, da smo sredstva uporabili z drugačno, vendar učinkovito metodo, samo po sebi dragoceno.

Gospe in gospodje, rad bi povedal, da je nedvomno res, da so spremenjena pravila in pritisk krize ustvarili položaj, v katerem bo več posameznih zadev, a kot sem že povedal, Komisija sprejema teže argumentov, ki zagovarjajo pristop, v katerem se rešuje vsak primer posebej, in zato bomo s to metodo tudi nadaljevali.

Na koncu bi se želel zahvaliti poslancem Evropskega parlamenta iz Odbora za proračun in vsem poslancem Evropskega parlamenta, ki so bili vključeni v to zadevo, saj je razprava jasno pokazala, da so bile upoštevana vsa sporna vprašanja, ki so prisotna pri vsaki tako zapleteni odločitvi. Mislim, da sta razprava in predlog Komisije prav tako jasno pokazala, da vse te zadeve spadajo v okvir sklada za prilagoditev globalizaciji. Zato sem vesel, da je vaša razprava potrdila stališče Komisije, in pričakujem, ali vsaj upam, da bo to razvidno tudi iz glasovanja.

Reimer Böge, poročevalec. – (DE) Gospa predsednica, k temu, kar je povedal gospod komisar, mi ni treba več ničesar dodati. Podpiram, kar je dejal, predvsem pa njegove zaključne besede o vprašanju prihodnjega razvoja Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji v zvezi z drugimi programi – predvsem z Evropskim socialnim skladom –, o katerih bomo seveda imeli drugo intenzivno skupno razpravo.

Povsem jasno je, da Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji ne more nevtralizirati posledic strukturnih sprememb niti ne more sprejeti in premagati izzivov globalizacije, kar seveda tudi ni njegov namen. Zagotovo pa lahko pomaga prizadetim posameznikom, ki so se znašli v težkem položaju pri zaposlovanju, potem ko so bili odpušteni; slednjim lahko ta sklad priložnost, da z usposabljanjem ustvarijo nove obete in ponovno najdejo delo. To je nekaj, kar moramo kljub razpravi o subsidiarnosti, ki v tej zvezi seveda tudi igra svojo vlogo, podpreti in pozdraviti kot sklad, ki dopolnjuje vse ukrepe v okviru Evropskega socialnega sklada, ki jih tudi imamo.

Na tem mestu bi želel povedati samo še to, da zagotovo obstajajo tudi programi v okviru nacionalnih proračunov, kakor tudi v okviru evropskega, kjer obstaja več razlogov za dvom v smiselno porabo, kot jih obstaja pri skladu, ki nudi neposredno pomoč ljudem v težkem začetnem položaju.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v sredo.

18. Evropski mikrofinančni instrument za zaposlovanje in socialno vključenost (Progress) (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je poročilo (A7-0050/2009) o predlogu Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem mikrofinančnem instrumentu za zaposlovanje in socialno vključenost (mikrofinančni instrument Progress), ki ga je v imenu Odbora za zaposlovanje in finančne zadeve predložila gospa Göncz (COM(2009)0333 - C7-0053/2009 - 2009/0096(COD)).

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Gospa predsednica, opažam, da ste v teku prejšnje razprave, o tej razpravi, ki je na vrsti zdaj, govorili kot o razpravi o programu Progress.

Vendar pa je Parlament sprejel odločitev, kar je potrdila tudi konferenca predsednikov, da bomo glasovali samo o „mikrofinančnem“ instrumentu. Zato mislim, da je to pojasnilo pomembno. To je razprava o mikrofinanciranju in ne o programu Progress.

Kinga Göncz, poročevalka. – (HU) Zahvaljujem se za besedo, gospa predsednica, in obenem sem tudi zelo hvaležna za tole pojasnilo, saj je to, da bomo zdaj govorili o mikrofinančnem instrumentu, zelo pomembno. Želela bi pozdraviti tudi gospoda komisarja Špidla na tej razpravi. Dovolite mi, da na začetku povem, da sem, ko sem prevzela nalogo poročevalke tega programa, mislila, da je pred mano zelo lahka naloga glede na široko soglasje in podporo pri tem vprašanju, kar se je pokazalo tudi na razpravi. Ta podpora je bila široka v mnogih vidikih. Na eni strani bo kot instrument za obvladovanje tveganja program pomagal prav tistim, ki so se znašli v najtežjem položaju, ki so zaradi finančne krize izgubili službo in ki tudi ne morejo pridobiti kredita ali pomoči.

Na drugi strani pa je za ta instrument značilno prav to, da ljudem ne daje rib, temveč jih uči, kako jih uloviti. Sproža natanko tisto vrsto kreativnosti, ki jo najbolj potrebujemo pri zagotavljanju, da se bo ta kriza končala s pozitivnim izidom. Tretji vidik, ki je prejel in še vedno prejema široko podporo, je dejstvo, da se sredstva Evropske unije večajo, kar so po mojem mnenju sanje finančnih ministrov. Nekaj teh sredstev prispeva Evropska investicijska banka, druga pa prihajajo iz drugih komercialnih bank, saj bo Evropska unija predvsem krila tveganje, kar drugim udeležencem omogoča, da ga lažje sprejemajo.

Kot sem že povedala, je široka podpora namenjena vsebini programa. Mislim, da je zaradi teh vidikov pri tem vprašanju, ki je sprožilo polemiko na razpravah s Svetom in Komisijo, šlo za to, katera sredstva bo Evropska unija uporabila za financiranje tega posebnega temeljnega tveganja, ki je bilo sprejeto. Druga sporna točka je bil obseg sredstev, ki bi lahko pomagala pri začetku izvajanja instrumenta in od katerih se lahko pričakuje, da bodo dejansko pritegnila druga pomembna sredstva. Svet in Komisija sta sprva predlagala, da naj 100 milijonov EUR zagotovi program Progress, ki se v prvi vrsti uporablja za oblikovanje politik za boj proti socialni izključenosti in podporo enakim možnostim.

Že na samem začetku smo povedali, da se programa Progress nikakor ne sme ogroziti, saj ga v času sedanje krize potrebujemo bolj kot kdaj koli prej. Prav tako je nesprejemljivo, da bi se s programom Progress poigravali do te mere, da bi ga s tem dejansko ogrozili. Parlament je med razpravo pokazal izredno pripravljenost za kompromis. Imeli smo tudi tri neformalne dialoge, izmed katerih je eden trajal do zgodnjih jutranjih ur, kjer smo predlagali, da se lahko s programom Progress poigramo le toliko, kolikor to ne ogroža njegove

funkcije. Ob upoštevanju prvotnega predloga smo rekli, da si začetek izvajanja programa lahko zamislimo tudi s 100 milijoni EUR namesto s 150 milijoni EUR.

Parlament je v svojem predlogu proračuna za leto 2010 našel sredstva v višini 25 milijonov EUR, ki mu bodo omogočila, da začne izvajati program v samem začetku leta 2010, hkrati pa je uspel najti ta sredstva, ne da bi se v letu 2010 dotaknil programa Progress. Prosili smo tudi, da se ta točka umakne z današnjega dnevnega reda, ker o tem nismo uspeli skleniti dogovora. Druga zadeva, ki je po našem mnenju problematična, je, da je Parlament v vseh treh primerih prišel na trialog brez kakršnega koli mandata, kar ga je močno oviralo pri tem, da bi naše predloge ustrezno preučil.

Da bi lahko ta projekt pričeli izvajati v začetku leta 2010 s sredstvi v višini 100 milijonov EUR, se mi zdi pomembno, da Parlament o tem čim prej glasuje, najbolje že ta teden, saj bo s tem poslal sporočilo, da je to instrument za obvladovanje tveganja, kjer je hitrost še posebej pomemben element. Iskreno upam, da nam bo komisar Špidla lahko pomagal prepričati Komisijo, naj umakne svoj prvotni predlog o prerazporeditvi 100 milijonov EUR iz programa Progress, da bi ga lahko začeli čim prej izvajati.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospe in gospodje, na začetku bi želel poudariti pomen te pobude na področju mikrofinanciranja. Sedanja kriza povzroča velik porast brezposelnosti v vseh državah članicah, posledice tega pa bodo najbolj trpeli najranljivejši člani naše družbe. Mikrofinančni instrument je predvsem usmerjen v pomoč tem skupinam državljanov, da poiščejo drugo obliko zaposlitve in tudi sami postanejo mikro podjetniki.

Odboru za zaposlovanje bi želel čestitati za izjemno delo, ki ga je opravil na tem področju, predvsem pa bi čestital gospe Göncz za prispevek k tej pobudi. Dobro vem, koliko truda je bilo vloženo v pogajanja med Parlamentom in Svetom, da bi se dosegel dogovor že na prvi obravnavi. Glede na to, da obe telesi podpirata mikrofinančni instrument, je bilo mogoče pri temeljnem besedilu predloga doseči precejšen napredek. Ta napredek se v veliki meri kaže v predlogih sprememb, ki so bili vloženi danes. Najtežje vprašanje je seveda proračun. Čeprav bosta obe telesi verjetno potrdili skupni proračun v višini 100 milijonov EUR za ta instrument, je opredelitev virov financiranja še vedno glavna ovira.

Kot veste, je predlog o mikrofinančnem instrumentu del svežnja, ki vključuje tudi predlog o prenosu 100 milijonov EUR iz programa Progress. Odločili ste se, da ta teden o tem drugem predlogu ne boste glasovali. Prenos sredstev iz programa Progress je Svet podprl, za mnoge države članice pa ta program predstavlja temeljni element celotnega svežnja. Če se ne bomo dogovorili o viru financiranja na tem področju, ne bomo dosegli našega cilja, to pa je hiter začetek izvajanja novega instrumenta. Vendar pa danes razpravljamo o besedilu sklepa, na podlagi katerega naj bi bil instrument vzpostavljen.

Na koncu bi želel še enkrat čestitati poročevalki za delo, ki ga je opravila pri predložitvi poročila in predlogov sprememb, ki bodo obema zakonodajnim telesoma omogočili, da se osredotočita na glavni problem, ki ga je treba še rešiti, in sicer na financiranje.

Olle Schmidt, poročevalec mnenja Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (ECON). – (SV) Gospa predsednica, če želimo zmanjšati brezposelnost, potem morajo tako EU kot države članice prevzeti večjo odgovornost. Predlog o mikrofinanciranju je pobuda, ki jo je zahteval Parlament. Gre za to, da se brezposelnim omogoči nov začetek in da se odprejo vrata v podjetništvo nekaterim najranljivejšim skupinam v EU, vključno z mladimi. Namen predloga je spodbuditi male naložbe in dati priložnost mikro podjetjem za rast.

Po nekaterih manjših predlogih sprememb in pojasnilih je predlog dobil široko podporo Odbora za ekonomske in monetarne zadeve. Razprava je potekala o vprašanju financiranja, kar je bilo omenjeno tudi tukaj. Komisija je predlagala, da se namesto omogočanja dodatnih sredstev, slednja vzamejo iz programa Progress. Trditev, da se temu mnenju pridružuje tudi vodilni odbor, ne drži.

Takšno je stanje. Reči moram, da se mi zdi nenavadno, da Svet tako trmasto zavrača naše predloge za 150 milijonov EUR v teku obdobja – kar je v teh težkih časih zares stiskaško!

Csaba Óry, v imenu skupine PPE. – (HU) Gospod komisar, gospe in gospodje, tudi na prejšnjih razpravah smo lahko občutili, da sta gospodarska kriza in vprašanje, kako se iz nje izvleči, glavna skrb vsakega izmed nas in da jima posvečamo ogromno pozornost. Kot koordinator iz Skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) v Odboru za zaposlovanje in socialne zadeve bi samo želel potrditi, da v vseh danes predloženih dokumentih podpiramo tisto točko, ki je za nas najpomembnejša, in sicer zaščito delovnih mest in ustvarjanje novih delovnih mest.

Naj vas spomnim, da skupina PPE že dolgo časa podpira vprašanje o mikro kreditih. Prav moj nekdanji kolega Zsolt Becsey je leta 2009 to temo prvi predstavil v tem Parlamentu v okviru svojega samoiniciativnega poročila. To je izhajalo iz prejšnjih in obstoječih izkušenj Madžarske pri tem instrumentu, ki se je imenoval Széchenyi plan in katerega namen je bil enak kot v tem primeru: mikro podjetjem zagotoviti male, kratkoročne kredite. Pomislimo samo na mesarje, peke, prodajalce zelenjave ali celo lekarnarje. Kriza je prizadela tudi njih. To so ljudje, ki zaposlujejo ogromno število ljudi. V nekaterih državah ta sektor obsega več kot 90 % zaposlenih. To na primer na Madžarskem velja za več kot 90 % podjetij in družb. Ne potrebujejo velikih zneskov denarja in prav tako ne želijo plačevati visokih obresti. V nekaterih primerih potrebujejo samo začasen ustrezen kredit in začasno pomoč.

Predlog Komisije se loteva prav tega problema in, kot je dejala poročevalka, ima zares široko podporo in soglasje. Zato mislim, da je tudi pomembno, da se čim prej dogovorimo o vprašanju financiranja. Podpiramo tudi 35 predlogov, ki so jih skupaj vložili Skupina PPE ter socialisti, liberalci in konzervativci, saj menimo, da nam to nudi zagotovilo, da bomo lahko ta instrument potrdili že na prvi obravnavi in da ga bomo začeli čim prej izvajati.

Pervenche Berès, v imenu skupine S&D. – (FR) Gospa predsednica, zelo sem presenečena. Sprejemamo instrument, ki predstavlja inovativno orodje, pomembno orodje, ki bo vsem tistim, ki so v tej krizi najranljivejši, omogočila, da se z njo soočijo in si v prihodnosti priskrbijo delo. Ta instrument bi morali sprejeti s postopkom soodločanja, vendar Sveta ni tukaj. To je gotovo zato, ker nam Svet nima ničesar povedati o tem vprašanju in ker meni, da ga stališče Evropskega parlamenta ne zavezuje. To je v vsakem primeru vtis, ki smo ga včasih dobili tudi v teku pogajanj.

Evropski parlament bo prevzel odgovornost. Zahvaljujoč sodelovanju in konstruktivnemu razumevanju med vsemi skupinami, bo sprejel mikrofinančni instrument, kar je skladno z vsemi njegovimi ukrepi številnih preteklih let, kot nas je spomnil gospod Őry. Vendar pa bi želela opozoriti tudi na pilotne projekte, ki smo jih sprožili. Vemo, da lahko v teh kriznih okoliščinah najranljivejši ljudje – tisti, ki nimajo dostopa do velikih bank, da bi dobili kredite za financiranje svojih pobud – s pomočjo tega orodja začnejo izvajati svoje lastne strategije in si na nek način sami ustvarijo službo.

Ne bom se vračala k vsebini, razvoju in obsegu pogajanj, ki smo jih imeli. Pogajanja so potekala v ustreznih pogojih. Vprašanje financiranja je bolj resno. Če si ogledate pobudo za organiziranje oživitve evropskega gospodarstva, ki jo je gospod Barroso dal jeseni 2008, boste videli, da je bilo to orodje opredeljeno kot pomembno orodje, ki ga je treba uporabiti za izpolnitev strategije Evropske unije.

Komisija pa nam predlaga, naj nove projekte preprosto financiramo tako, da oropamo drug koristen projekt, ki je bil že sprejet. Imeli smo projekt, ki naj bi prinesel ugodnosti podpornim mrežam za najranljivejše – projekt Progress – in ki mu je bil Evropski parlament zelo predan; Komisija pa nam zdaj predlaga, da sredstva za mikrofinanciranje pridobimo tako, da jih preprosto izčrpamo iz sredstev, ki so bila dodeljena za program Progress.

Ta Parlament tega trika ne sprejema, zato tudi nismo zaključili pogajanj. Zaradi tega z odgovornostjo sporočamo, da smo pripravljeni preučiti naš predlog s španskim predsedstvom v začetku januarja. 40 milijonov EUR iz proračunskih rezerv, 60 milijonov EUR iz programa Progress, s prerazporejenimi 20 milijoni EUR, kar omogoča pravično porazdelitev bremena. Nato bomo v okviru Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve prevzeli našo dolžnost in preverili, kako se program izvaja v vsaki posamezni državi članici, da bi ustvarili sinergijo med različnimi poskusi, ki jih bo treba v državah članicah opraviti – v to smo prepričani – ko bo januarja sprejet celoten sveženj.

Marian Harkin, v imenu skupine ALDE. – Gospa predsednica, vesela sem, da imam priložnost povedati nekaj besed o predlaganem mikrofinančnem instrumentu. Prej smo govorili o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji in o tem, kako lahko pomaga presežnim delavcem v nekaterih sektorjih. Mikrofinančni instrument je še en košček sestavljanke, s katerim EU v tem primeru poskuša zagotoviti dostop do mikro kredita vsem tistim, ki ga ne bi mogli dobiti pri, kot bi mi temu rekli, normalnih ali običajnih finančnih institucijah. To jim bo omogočilo, da odprejo svoje lastno podjetje in spodbujajo podjetništvo.

Zato sem vesela, ko vidim, da lahko sklad upravljajo kreditne zadrage, kooperativne banke in druge vzajemne finančne institucije, saj so te pogosto bližje tistim, ki bodo mogoče želeli dobiti dostop prav do tega instrumenta. Sicer res ne vem, kako je drugje, a na Irskem je edina finančna institucija, ki je obstala in za svojo ohranitev ni zahtevala denarja davkoplačevalcev prav kreditna zadruga, neprofitna institucija, ki jo vodijo njeni člani.

Ko govorimo o socialni vključenosti kot o delu socialne politike EU, moramo z našimi dejanji zagotoviti, da bo socialna vključenost sestavni del odločitev, ki jih sprejemamo, v tem programu pa je socialna vključenost več kot očitna. Zato želim izraziti svoje skrajno razočaranje, da se po treh trialogih nismo mogli dogovoriti o viru financiranja tega instrumenta.

Po mojem mnenju švedsko predsedstvo ni bilo sposobno za kakršna koli plodna pogajanja o tej zadevi. Ne vem, kako na to gledate vi, a kot sem rekla, zelo sem razočarana, da je do razdora med nami prišlo zaradi največ 40 milijonov EUR, ki bi jih 27 držav članic skupaj porabilo v obdobju treh let. Kaže, da mnogi finančni ministri niso dali podpore pravemu pogajanju. Ne morem si kaj, da ne bi mislila, da so mnogi od teh istih ministrov dodelili na milijarde za podporo bankam, niso pa mogli podpreti drugih finančnih institucij, ki bi lahko zagotovile mikro kredite tistim, ki so izgubili službo in ki bodo imeli težave pri pridobivanju kreditov pri istih bankah, ki so bile rešene.

Elisabeth Schroedter, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, mikro krediti ali mali krediti lahko pomagajo ljudem, ki ne morajo dobiti kreditov v okviru običajnih tržnih mehanizmov. Kot je bilo že povedano, tem ljudem lahko pomagajo tudi pri odpiranju podjetij in ustvarjanju delovnih mest z njihovimi zamislimi. Takšni krediti lahko pomagajo ljudem, da se rešijo iz krize, če so to zmožni storiti.

Mikro krediti so tudi pomemben instrument za podpiranje socialne ekonomije. S svojimi raznolikimi vidiki in običaji vse od leta 2009 predstavljajo instrument lokalne politike zaposlovanja v EU. Zaradi tega je ta Parlament leta 2006 po treznem preudarku ugotovil, da se sredstva iz Evropskega socialnega sklada lahko izplačajo tudi v obliki mikro kreditov ali subvencioniranih kreditov, kot je določeno v členu 11 Uredbe o Evropskem socialnem skladu.

Vendar pa ima Evropski socialni sklad na voljo 76 milijard EUR, s sofinanciranjem pa je to 118 milijard EUR! Samo ena desetina tega bi pomenila, da lahko države članice uporabijo 11 milijard EUR. Vendar pa tega denarja ne uporabljajo za mikro kredite. Zato je Komisija pripravila preizkusno fazo za mikro kredite, in sicer z instrumentom JASMINE – ki se tudi financira iz evropskih strukturnih skladov; in ker je bilo to tako uspešno, bo temu sledil nov instrument. Slednji pa ne bo več črpal iz strukturnih skladov, v okviru katerih imamo na voljo več milijard evrov, temveč iz najmanjšega od vseh programov Evropske unije, programa Progress za revščino, ki ima za obdobje sedmih let na voljo zgolj 743 milijonov EUR. Namenjen je za NVO, ki v državah članicah vzpostavljajo mreže, ki naj bi imele funkcijo lobijev za najrevnejše izmed revnih. 50 % svojih sredstev iz programa Progress dobi samo evropski romski informativni center. Ta ustanavlja nacionalne in regionalne informativne in svetovalne centre in daje glas romski manjšini, predvsem v državah vzhodne Evrope.

Če bo ta Parlament sledil Svetu in ta instrument imenoval Progress, kot je predlagano v kompromisih, ki so jih predložile Skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov), Skupina naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu in Skupina zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo, potem Skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze tega instrumenta ne bo podprla. Ne moremo dopustiti takšnih čarovniških trikov, ki na eni strani jemljejo denar revnim in ga na drugi izplačujejo...

(Predsednica je prekinila govornico)

Milan Cabrnoch, v imenu skupine ECR. – (CS) Gospe in gospodje, v času trajajoče finančne in gospodarske krize je treba podpreti ne samo banke in velike družbe, temveč tudi mala podjetja in samozaposlene. Vsi vemo, da prav ta mala podjetja, vključno s podjetji v družinski lasti, ustvarjajo in ohranjajo veliko število delovnih mest. Podpiramo oblikovanje novega finančnega instrumenta mikrofinančnega programa za zaposlovanje in socialno vključenost, ki bo v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko omogočil, da bodo posojila v večji meri na voljo prav samozaposlenim ljudem in malim podjetjem v zagonu ter družinskim podjetjem.

Strinjamo se, da je za zagotavljanje teh malih posojil treba sprostiti sredstva v višini 100 milijonov EUR. Menimo, da je ta program dober in učinkovit instrument aktivne politike zaposlovanja in da predstavlja dober način porabe tako imenovanega evropskega denarja, z drugimi besedami, našega denarja. V celoti podpiramo predlog, da se potrebna sredstva za ta finančni instrument, sprostijo iz sredstev, ki so bila prvotno namenjena za program Progress. Ne strinjamo se s tem, da bi se sredstva za mikrofinančni instrument pridobila iz rezerv ali drugih proračunskih poglavij. Sredstva programa Progress, ki znašajo, če sem prav obveščen, 700 milijonov EUR, se uporabljajo za vzpostavitev mrež za izvajanje študij in analiz. Niti en del teh sredstev ni namenjen za neposredno podporo ljudi, ki iščejo delo ali ustvarjajo delovna mesta. Ne dvomim, da je treba vzpostaviti mreže in izvajati analize in študije. Vendar pa v tem obdobju, ki za podjetnike in

zaposlene ni lahko, dajem prednost uporabi sredstev iz proračuna EU za programe, ki so neposredno namenjena delodajalcem in zaposlenim.

Thomas Händel, v imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, mikrofinančni instrument za brezposelne, tiste, ki jim grozi, da bodo ostali brez dela, in predvsem za ljudi, ki nimajo dostopa do običajnih kreditnih trgov, je dokaz dobrih namer in je načeloma nekaj, kar naša skupina podpira. Vendar pa je to, kar sta Komisija in Svet do zdaj dosegla v tem procesu, preprosto neustrezno in v nekaterih ozirih napačno, zato ga naša skupina ne more podpreti.

Naša prva kritika se nanaša na vprašanje o skupnih proračunskih sredstvih. Kar se tukaj predlaga v smislu skupnih proračunskih sredstev, ne ustreza programu za boj proti brezposelnosti, in se še zdaleč ne more imenovati mikrofinančni program – v najboljšem primeru je to nanofinančni program!

Drugič, načelno nasprotujemo tem vrstam čarovniških trikov, ki nimajo niti najmanjšega učinka in ki se financirajo na račun drugih programov ter se zato preprosto sfižijo.

Tretjič, menimo, da sta za uspeh in trajnost takšnega programa izredno pomembna mentorstvo in trening. Mnoga nova podjetja v zagonu propadejo predvsem v mikrofinančnem sektorju, zato je to treba v programu upoštevati.

Četrtič, zagotoviti je treba, da se prispevki za socialno varstvo v državah članicah ne bodo ukinili, če bo nekdo izkoristil ta program, sicer ne bo imel nobenega učinka. Brezposelnosti se na tak način ne da za vedno premagati. Program bomo v tej obliki zavrnil.

Jaroslav Paška, v imenu skupine EFD. – (SK) Gospa predsednica, gospe in gospodje, osnutek sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem mikrofinančnem instrumentu za zaposlovanje in socialno vključenost je v osnovi osnutek, ki izvirni program Progress prilagaja sedanji gospodarski resničnosti Evrope, za katerega je značilna finančna in gospodarska kriza.

Komisija predlaga podporo v obliki mikro kreditov za mala podjetja, s čimer ustvarja spodbudo za ohranjanje in razvoj zaposlovanja v regijah, ki jih je prizadela kriza. A če želimo doseči ta cilj, moramo poskrbeti, da se zagotovljena finančna sredstva ne bodo porabila za socialne dodatke ali potrošnjo. Prejeti jih morajo samo preudarne, trajnostne poslovne dejavnosti z uporabo objektivno merljivih meril in preglednih postopkov.

Zato je zelo pomembno, da od končnih posojilodajalcev zahtevamo, da temeljito preučijo poslovne načrte prosilcev, tveganja predloženih poslovnih projektov in tudi dobiček od vloženih sredstev. Menim, da je izredno pomembno, da se podprejo in dokončajo predlogi sprememb Odbora za ekonomske in monetarne zadeve, ki zagotavljajo ustrezen okvir za predlog Komisije.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, zdi se nenavadno, da je v tem Parlamentu toliko nasprotovanja temu odličnemu in pomembnemu programu glede na čedalje slabši položaj na področju zaposlovanja.

Po napovedih bomo naslednje leto v Evropi imeli naslednjih 10 milijonov brezposelnih, tiste, ki imajo slabši položaj pri delu, pa čakajo še težji časi. Ti podatki poudarjajo pomen vlaganja v podjetništvo.

Največje težave pri pridobivanju bančnih posojil imajo vedno prav podjetja, ki so šele v zagonu. Na primer, 93 % podjetij na Finskem tvorijo mikro podjetja z manj kot 10 zaposlenimi, in prav mala podjetja so tista, ki nudijo zaposlitev 46 % delovnega prebivalstva. Zato je edino pravilno, da EU oblikuje mikrofinančni instrument, da bi se odzvala na to krizo zaposlovanja in na ta način podprla tudi tiste programe v posameznih državah članicah, ki si prizadevajo doseči isti cilj.

Vendar bi želela poudariti, da bo za ta program potreben celovit pristop. V malih podjetjih je treba v skladu z drugimi sektorji razviti tudi sistem socialnih dodatkov, sistem dopustov in pokojninski sistem. Evropi predvsem primanjkuje visoko tveganih financ in tistih posameznikov, poslovnih angelov, ki so pripravljeni vložiti v podjetje v začetnih fazah. Na vseh stopnjah izobraževanja je treba podpreti tudi izobraževanje o podjetništvu in povezave do dela in zaposlovanja, v delavnicah in podjetniških inkubatorjih pa bi morale biti več mladih ljudi in zanje bi morale biti na voljo več sredstev.

Mikrofinance imajo lahko učinek samo kot takšen sestavni del celovitega pristopa, v katerem bodo razmere novih malih podjetnikov in celotnega okolja, v katerem poslujejo, zagotavljale prave priložnosti za uspešno in donosno nadaljevanje poslovanja.

Proinsias De Rossa (S&D). – Gospa predsednica, to pobudo zelo pozdravljam. Brezposelnost je največji socialni problem, s katerim smo zdaj soočeni, in za blaginjo naših družb je pomembno vse, kar lahko storimo, da bi ublažili njen vpliv.

Vendar pa glede na rast brezposelnosti predlogu za 100 milijonov EUR za triletno obdobje po mojem mnenju primanjkuje ambicij. Prav tako sem presenečen, da predlagan denar ni nov denar in da ga bomo v resnici vzeli tam, kjer je potreben, kot je bilo že povedano, ko bi vendar ves denar, ki ga lahko pridobimo, morali uporabiti za program Progress, za obstoječe programe.

Storiti moramo vse, kar je v naši moči, da bi s španskim predsedstvom hitro sklenili dogovor in da bi se program lahko začel čim prej izvajati. Enako pomembno je, da se Svet vzame v roke in se sooči s Parlamentom v zvezi z našimi pomisleki. Zdaj ni čas, da bi Svet barantal okrog tako majhnega denarnega zneska.

(Govornik se je strinjal, da sprejme vprašanje na podlagi modrega kartončka v skladu s členom 149(8).)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Gospod De Rossa, ali ste kdaj pomislili, da ima brezposelnost na Irskem ogromno opraviti s trajajočim članstvom Irske v evrskem območju, kar pomeni, da Irska ne more devalvirati, ne more znižati obrestnih meri niti izpeljati nikakršnega kvantitativnega lajšanja?

Ali ste kdaj pomislili, da bi mogoče bilo bolje, če bi Irska izstopila iz evrskega območja, namesto da izteguje svojo beraško roko k država Evropske unije, ki prispevajo sredstva?

Proinsias De Rossa (S&D). – Gospa predsednica, brez vsakih težav lahko odgovorim na te stalne nesmisle s skrajne desnice tega Parlamenta. Brez evra bi Irska v tem trenutku bila v peklu.

Kot sem rekel, zdaj ni čas, da bi Svet barantal okrog tako majhnega denarnega zneska, če pomislimo na razsežnost krize pri zaposlovanju, na obseg skupnega proračuna in seveda tudi na podporo, ki so jo države članice in tudi Evropska centralna banka, zagotovile bančnemu sektorju – bančnemu sektorju, ki, mimogrede, ne bo posodil denarja ljudem, ki jim mi želimo pomagati. Če bo Svet pokazal dobro voljo, potem sem prepričan, da lahko dosežemo dogovor, ki bo temeljil na pragmatičnem pristopu naše poročevalke. Iskreno upam, da bodo to hitro storili.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (PL) Gospa predsednica, gospod komisar, v luči te razprave je treba opozoriti na dejstvo, da se strategija, ki jo izvaja Evropska komisija, prav nič ne meni za zaposlovanje v pomorskem gospodarstvu. Pomanjkanje celovite pomorske politike je že veliko let vzrok sistematičnega razpadanja tega sektorja v Evropski uniji, zavedati pa se moramo, da je to ogromen trg dela.

Poleg tega na rob potisnjen ladjedelniški sektor, ki ga je iz Evrope učinkovito odpravila dumpinška politika držav Daljnega vzhoda, ni dobil niti podpore Evropske komisije. Samo v moji državi, na Poljskem, so ukrepi Evropske komisije povzročili propad ladjedelniškega sektorja, zaradi česar je službo izgubilo neposredno več tisoč ljudi, medtem ko ocene kažejo, da je skoraj 80 000 ljudi izgubilo službo posredno. Vendar pa ta sektor ne bo izginil iz svetovnega gospodarstva. Glede na vzorec iz zadnjih let, se bo preselil v države na Daljnem vzhodu, in sicer na račun trga dela v Evropi. To, da nimamo strategije, da bi ladjam vrnili nacionalne barve, je izredno nevarno. Zaradi takšne politike Evropa ustvarja nenadomestljivo izgubo ogromnih dohodkov, ki bodo zdaj odtekali v davčne oaze.

Drug zelo pomemben element politike Evropske komisije je ribolov, ki je, prav nič neobičajno, edini sektor, ki spodbuja neindustrializirana območja Evropske unije. Komisija se predvsem osredotoča na zmanjšanje flot, obenem pa ne uspe zaježiti množičnega uvoza na evropski trg, ki prihaja z Daljnega vzhoda, na primer uvoza izredno škodljive pange. V času krize mora Evropska komisija ustvariti temelj za razvoj gospodarstva in ne prenačljeno popravljati učinke napačne strategije.

Regina Bastos (PPE). – (PT) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, čestitam poročevalki za delo, ki ga je opravila pri tem poročilo in za njen govor tukaj.

Ta nov mikrofinančni instrument bo omogočil, da bodo mikro krediti odobreni malim podjetjem in ljudem, ki so izgubili službo in ki želijo ustanoviti lastno podjetje in si sami ustvariti službo. To je zelo pomembno v času, ko kaže, da bo zaradi gospodarske krize samo v Evropski uniji izgubljenih 3,5 milijona delovnih mest.

Zaradi gospodarskega upada so banke ustavile posojila za zagon podjetij in ustvarjanje delovnih mest, dostop do kreditov pa je še težji, čeprav bi morali v teh časih krediti biti dostopnejši. Ta nov mikrofinančni program

pa se bo temu trendu omejevanja dostopa do kreditov zoperstavil tako, da bo omogočil lažje pridobivanje sredstev za zagon novih podjetij in ustvarjanje delovnih mest.

Komisija predlaga, da se 100 milijonov EUR za ta finančni instrument prerazporedi iz proračuna za program Progress. S tem predlogom se ne moremo strinjati. Finančna in gospodarska kriza je tudi socialna kriza. Preusmeritev sredstev iz programa Progress, ki je namenjen najranljivejšim skupinam, zagotovo ni najprimernejša rešitev. Zaradi tega podpiramo oblikovanje ločene proračunske vrstice za financiranje tega instrumenta, kakor tudi povečanje teh proračunskih sredstev na 150 milijonov EUR.

Strinjamo se tudi s tem, da je treba s samo zakonodajo pojasniti, da ciljno skupino predstavljajo vse ranljive skupine, ki imajo težave pri vstopanju ali ponovnem vstopanju na trg delovne sile in ki jim grozi socialna izključenost. Zato je treba sklicevanje na posebne skupine črtati.

Na koncu bi želela poudariti, da je pomembno, da se ljudem, ki prejmejo finančno podporo, ponudi tudi ustrezno usposabljanje.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, v razmerah resne gospodarske krize, za katero so značilni močno negativni učinki na zaposlovanje in v kateri mnogi delavci izgubljajo službo, nešteto mladih ljudi pa obenem ne more prvič vstopiti na trg dela, je zelo pomembno, da Evropska unija in države članice začnejo ukrepati tako s svetovnimi strategijami kot z usmerjenimi instrumenti.

Mikrofinančni instrument je prav tisti instrument, ki je usmerjen v ljudi in katerega cilj je podati roko vsem tistim posameznikom, ki kljub temu, da so izključeni iz trga bančnih kreditov in da s težavo vstopajo na trg dela, nameravajo začeti projekt, gospodarsko dejavnost, ki lahko kljub vsemu ustvari posamezen prihodek in tako prispeva k skupni rasti. Če želimo, da bi instrument mikro kreditov bil učinkovit in da bi ustvaril rezultate, se morajo države članice predvsem dovolj dobro pripraviti, med drugim tudi z vzpostavljanjem povezav na lokalni upravni ravni, ki ima bolj neposreden stik z okoliščinami socialne krize, ter s sprejemanjem aktivne vloge pri zagotavljanju neoviranega dostopa do tega novega sredstva.

Treba je poudariti, da sta dolgoročna učinkovitost dejavnosti, ki se financirajo z instrumenti mikro kreditov, ter možnosti doseganja polne socialne vključenosti v veliki meri odvisni od sočasnih programov svetovanja, mentorstva in usposabljanja, ki morajo spremljati mikrofinanciranje. Glede na cilje, ki naj bi jih instrument mikro kreditov dosegel, je obenem tudi pomembno, da poudarimo en ključen ukrep, tj. aktivno spodbujanje enakih možnosti za moške in ženske pri dostopu do programov mikrofinanciranja. Ženske so namreč tiste, ki so v smislu dostopa do trga dela in konvencionalnega kreditnega trga še posebej diskriminirane in prikrajšane.

Na splošno je pomirjujoče, ko vidimo, da je Evropski parlament enoten in da se strinja o vprašanju mikro kreditov ter da nasprotuje takšnim socialno-ekonomskim okvirom. Svet in države članice pa morajo pokazati, da so resne in predane in da bodo utirale pot, da bi se finančne razmere lahko popravile.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, Komisija je podala predlog za oblikovanje novega načina financiranja – financiranja mikro kreditov. Pobuda je dobra in pomembna, a dejstvo, da naj bi se sredstva, ki so za to potrebna, vzela iz že delujočega programa Progress, je nesprejemljivo. Svet in Komisijo bi želela spomniti, da nas ljudje niso izvolili v to dvorano, da bi samo kimali. Konec leta 2006, ko smo tukaj sprejeli program Progress, so države članice opredelila vsaka svoje cilje in se lotile dela. Rezultati programa so bili uspešno uresničeni in nobenega razloga nimamo, da bi mislili, da se to ne bo nadaljevalo do leta 2013, ko se bo program zaključil.

Program je bil in je usmerjen v vse tiste skupine ljudi, ki so se znašli v neugodnem položaju, in s tem programom jim je bila zagotovljena pomoč. Gospodarska kriza danes prerašča v socialno krizo. Brezposelnost je iz meseca v mesec večja, ukrepi programa Progress pa so še naprej pomembni. Komisija pa obenem sili naprej s svojo željo, da zmanjša sredstva za te ukrepe, ki se še vedno izvajajo. Takšen pristop je neodgovoren in nesprejemljiv. Prepričana sem, da tukaj prisotni ne moremo odobriti financiranja mikro kreditov, dokler ne bo jasno, od kod bo prišel denar za te ukrepe – torej dokler ne bo jasno, da se bodo sredstva vzela nekje drugje in ne iz načrtov, ki so namenjeni vsem tistim ljudem, ki trpijo.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Gospa predsednica, gospodarstva v državi EU še vedno čutijo učinke svetovne gospodarske krize, vendar pa je kriza najbolj udarila mlade podjetnike in vodje malih podjetij, ki za svoje podjetniške zamisli trenutno ne dobijo podpore pri posojilodajalcih. Gospodarska rast se dogaja, ko se ustvarjajo nova delovna mesta. Nova delovna mesta se ustvarjajo, ko podjetja lahko pridobijo denarna sredstva, da bi uresnili svoje zamisli. Na žalost v teh kriznih časih banke ne želijo posojati denarja podjetjem,

ker se bojijo tveganja. Izsušil se je tudi zasebni kapital. V teh okoliščinah so prav mikro podjetja in mladi podjetniki tisti, ki najbolj trpijo. So polni zamisli o razvoju, vendar nimajo denarnih sredstev, jasno pa je, da ne bo novih delovnih mest, če se ta podjetja ne bodo mogla razviti; ustvarjanje delovnih mest pa je predpogoj za reševanje iz gospodarske krize.

Ena rešitev tega problema je Evropski mikrofinančni instrument, ki namerava 100 milijonov EUR nameniti za razvoj mikro podjetij in novih podjetij, pri čemer bo ta sredstva prerazporedil iz obstoječih virov denarja. V nasprotju z velikimi svežnji spodbud, ki so bili lansko leto oblikovani predvsem za reševanje finančnega sistema kot takšnega, je ta program namenjen neposredno podjetnikom, ne bankam. To pomeni, da bo ta denar na najbolj neposreden način pomagal pri ustvarjanju novih delovnih mest in bo spodbujal realno ekonomijo. Kolege poslanca pozivam, naj odločno sprejmejo odločitev o vzpostavitvi tega mikrofinančnega programa. Države Evropske unije prav zdaj prestajajo krizo; Evropa prav zdaj potrebuje nova delovna mesta; podporo novim podjetniškim pobudam je treba dati takoj.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Gospa predsednica, golo dejstvo, da je Evropski mikrofinančni instrument za zaposlovanje in socialno vključenost dobil soglasje in privolitev vseh političnih skupin, dokazuje, kako potreben je ta mehanizem.

Zelo pomembno je, da nekdo, ki izgubi službo ali mu grozi, da jo bo izgubil, in ki ne more najti rešitve za svoj problem na konvencionalnih bančnih trgih, pridobi mikro posojilo ali mikro kredit.

Da pa bi zamisel o mikrofinancah delovala v praksi, mora ustrezno delovati in mora začeti delovati takoj, kar pomeni, da moramo v četrtek, ko bomo glasovali o proračunu za leto 2010, reči „da“ prvim 25 milijonom EUR, ki bodo prišli iz proračuna. Vendar to ni dovolj. Ostaja še 75 milijonov EUR, ki jih je po mojem mnenju treba najti v proračunu, kajti če ta denar vzamemo iz programa Progress, potem bi to preprosto pomenilo, kot da jemljemo od manj revnih in ranljivih, da bi dali revnejšim in ranljivejšim.

Če bi se to zgodilo, bi pomenilo, da je mehanizem mikrofinanciranja kot koncept dejansko ukinjen. Če upoštevamo, da „Progress“ v osnovi pomeni napredek pri vodenju socialne družbe Evrope naprej, in če se to ne zgodi in denar vzamemo iz programa Progress, smo nazadovali. Prav zato meni, da bi Svet moral potrditi stališče Evropskega parlamenta.

Filiz Hakaeva Hjusmenova (ALDE). – (BG) Gospa predsednica, gospe in gospodje, Evropska unija že več kot eno leto sprejema, niz ukrepov za boj proti gospodarski krizi. Za razliko od drugih ukrepov je mikrofinančni instrument dejansko namenjen kot pomoč za najranljivejše skupine v družbi, ki imajo težave pri vstopanju in ponovnem vstopanju na trg delovne sile.

Solidarnost, ki je eno izmed temeljnih načel Evropske unije, narekuje, da je tem skupinam treba nameniti posebno pozornost. Za ta instrument je zdaj veliko zanimanja, zlasti v Bolgariji, in mislim, da je tako tudi v drugih državah. O tem vprašanju sem vse od samega začetka razprav informirala prek številnih medijev, ki spremljajo njegov razvoj. V interesu evropskih institucij je, da državljanom EU pokažejo, da je naša glavna naloga skrbeti za tiste, ki jih je prizadela kriza, in za najrevnejše člane družbe.

To bo ljudi prepričalo, da so institucije učinkovite in blizu ljudem. Obstaja nekaj dvoma, ali bo ta instrument lahko dosegel vse potencialne stranke in jim tudi koristil. Pomanjkanje kreditov je ogromno in je prispevalo k rasti brezposelnosti. 100 milijonov EUR ne bo dovolj, da pomagamo vsem brezposelnim, ki jim grozi socialna izključenost. Navsezadnje nimajo vsi ustreznih veščin, da bi razširili poslovanje; in tudi vseh ni mogoče uspešno usposobiti.

Zato je pomembno, da se odločitev sprejme hitreje in da mikrofinančni instrument začne delovati v čim večji meri, da bi tisti, ki imajo zamisli in podjetniško žilico, lahko začeli že zdaj, ko je kriza še huda. Naslednje leto je razglašeno za evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti, zato sprejmimo ustrezne ukrepe in ne odlašajmo z začetkom procesa obnove.

Horst Schnellhardt (PPE). – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, jasno lahko vidimo obetajoče znake stabilizacije gospodarstva in finančnih trgov v letu 2010, zato bi vas želel tudi spomniti, da je to bilo mogoče samo, ker je bilo usklajevano na evropski ravni.

Seveda pa vidimo tudi porast v stopnji brezposelnosti in pričakovati je treba, da se bo ta v naslednjem letu še večala. Zato pozdravljam ta nov finančni instrument, ki je namenjen ljudem, ki se želijo samozaposliti. Splošno znano je, seveda, da mala in srednje velika podjetja ustvarjajo delovna mesta. O finančni podpori za ta podjetja razpravljamo že mnoga leta. Vsako leto pa ugotovimo, da sredstva niso odšla tja, kamor bi morala iti.

Prejšnji teden sem lahko spremljala konec pilotnega projekta, vendar ni bilo časa, da bi izkušnje tega projekta vključili v to poročilo. Zato želim to omeniti tukaj. V pilotni projekt so se vključili udeleženci, ki so samozaposleni ali ki se želijo samozaposeliti, na tej poti k samozaposlitvi pa so imeli celoletno podporo. To je bilo tako uspešno, da želim pozvati, da se to vključi v ta projekt, z drugimi besedami, da projekt ne bi zagotovil finančnih sredstev samo ljudem, ki se nameravajo samozaposeliti, temveč tudi vsem tistim, ki jih pri tem podpirajo. To je potrebno zato, ker banke, ki jim seveda ne bodo dale kredita, pri tem vidijo določeno tveganje. Mislim, da lahko s tem financiranjem to tveganje nevtraliziramo.

Druga točka, ki se je v zvezi s tem nenehno pojavljala v razpravah, je, da ne smemo zniževati spodnje meje teh kreditov. Do zdaj je bilo mogoče pridobiti samo kredite v višini 5 000 EUR ali več. Včasih ljudje ne potrebujejo tolikšnega zneska. V teh primerih zadostujejo precej manjši zneski in to je nekaj, kar moramo pri tem programu upoštevati.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Želela bi poudariti, da je trenutno ena od najpomembnejših nalog Evropske unije, da zajezi množično brezposelnost, ki jo povzročata dolgotrajna neaktivnost in socialna kriza. Žalostno je, da v okviru dialoga ni bilo mogoče skleniti dogovora o virih finančnih sredstev za mikrofinanciranje. V tem težkem socialnem in gospodarskem obdobju bi predlog Komisije o prerazporeditvi 100 milijonov EUR iz programa Progress bil neustrezna rešitev, saj ne bi mogel zmanjšati socialne osamitve najranljivejših skupin. Prepričana sem, da bo mikrofinančni instrument učinkovitejši in da bo dosegel svoj cilj, če bo usklajevan ob upoštevanju nacionalnih, regionalnih in lokalnih programov in če bo prejel zadostna sredstva.

Upoštevati je treba tudi dejstvo, da je evropska družbena blaginja neposredno povezana z zaposlovanjem in priložnostmi, ki so na voljo za iskanje zaposlitve. Zato Komisiji predlagam, naj ne upošteva samo tistih ljudi, ki jim grozi nevarnost, da bodo ostali brez službe, temveč tudi tiste, ki imajo težave pri vstopanju ali ponovnem vstopanju na trg delovne sile. Še pred začetkom gospodarske recesije veliko izobraženih in marljivih državljanov ni imelo pravih priložnosti, da bi našli zaposlitev, zato so mnogi odšli iz Evropske unije. Kar zadeva socialno prikrajšane ljudi, Komisijo in Svet pozivam, naj upoštevata, da so poleg mladih ljudi tudi druge socialno prikrajšane skupine, ki potrebujejo dodatna zagotovila glede zaposlovanja, in sicer ženske, invalidi in starejši. Zato ni drugega načina, kot da poiščemo dodatna sredstva za mikrofinančne instrumente.

(Govornica se je strinjala, da sprejme vprašanje na podlagi modrega kartončka v skladu s členom 149(8).)

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Gospa predsednica, slišali smo že tri ali štiri govornike iz Skupine naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu, ki so rekli, da se ne strinjajo z jemanjem denarja iz programa Progress. Vendar pa je v predlogih sprememb navedeno, da se bo instrument imenoval Progress in tudi gospa Berès je dejala, da bo 60 milijonov EUR prišlo iz programa Progress. To sta dve tretjini! Rada bi slišala, kakšno je dejansko stališče socialistov. Ali naj se instrument financira iz programa Progress – da ali ne?

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Naj odgovorim, da bi najboljša rešitev za nas bila, če bi našli dodatna sredstva, saj je program Progress v osnovi namenjen istim skupinam in to bi pomenilo, da brez dodatnih sredstev rezultat gotovo ne bi bil dosežen. Zato vas pozivam, da se usedemo skupaj in poiščemo rešitev, kajti brezposelnost zaskrbljujoče hitro narašča, to pa dejansko slabo vpliva na mnoge ljudi, ki se že zdaj komaj prebijajo.

Seán Kelly (PPE). – Gospa predsednica, v preteklem letu je v Evropski uniji službo izgubilo tri in pol milijona ljudi. 100 milijonov EUR tega ne bo spremenilo. Če pomislite, da MSP zaposlujejo sto milijonov ljudi, je to en evro na zaposlenega. Kljub temu je to začetek in treba ga je pozdraviti, saj je financiranje, kot je poudaril gospod komisar Špidla, trenutno največje vprašanje.

Naj ilustriram: Ta konec tedna sem slišal zgodbo o podjetju, ki se je zaradi trimesečnega odloga velikega naročila obrnilo na banko – s katero posluje že 15 let – za premostitvena sredstva. Bilo je zavrnjeno. Direktorju podjetja so rekli, da bodo prošnji ugodili, če bo vzel hipoteko na lastno hišo. To je tudi storil, en teden kasneje pa je prejel obvestilo o preklicu prekoračitve pozitivnega stanja zaradi njihovega visoko tveganega položaja. Podjetje se je na koncu moralo zapreti, 10 ljudi pa je bilo odpuščenih.

To me pripelje do tega, kar je omenila moja kolegica Marian Harkin, in sicer da bi ta sredstva morala biti, kolikor je to mogoče, namenjena nekomercialnim bankam, kot so kreditne zadruge, ki jih vsaj v moji državi najdete v vsakem mestu in ki opravljajo ogromno delo, medtem ko vsi nepreverjeni dokazi govorijo, da

komercialne banke kljub finančnim sredstvom, ki jih dobijo od Evropske investicijske banke, teh sredstev ne dajejo, temveč jih raje zadržujejo, da bi stabilizirale svoj lasten finančni položaj.

Zaradi teh dveh razlogov menim, da bi morali bolj paziti, kam ta denar gre, in ne toliko, od kod prihaja. Če bo šel v roke pravih ljudi, potem bo to najboljši denar, ki ga bomo po dolgem času porabili tukaj na evropski ravni.

Nazadnje bi se želel odzvati še na precej nepremišljene pripombe gospoda (the Earl of) Darthmoutha, ki je omenjal beraško roko. Tu ne gre za beraško roko. Gre za pomoč ljudem, ki pomagajo drugim, da ustvarijo delovno mesto in ostanejo zaposleni. Zelo smo ponosni in veseli, da smo se pridružili evrskemu območju, in tu bomo tudi ostali.

Ilijana Malinova Jotova (S&D). – (FR) Gospa predsednica, klavzula o socialnih politikah v Lizbonski pogodbi od Evropske unije zahteva, da upošteva zaposlovanje, socialno varstvo in boj proti socialni izključenosti.

Gospodarska in finančna kriza, ki je preplavila Evropo, je povzročila zelo resno človeško in socialno krizo, to pa bo imelo posledice, ki jih je v tem trenutku nemogoče oceniti.

Do zdaj je bilo največ truda vloženega v stabilizacijo bank in preprečevanje stečajev. Poleg ukrepov za preprečevanje brezposelnosti moramo ustvariti mehanizme, ki bodo dali novo spodbudo gospodarski rasti Evropske unije.

Mehanizem, ki ga uporablja Komisija, je oblikovan za namen ustvarjanja infrastrukture, ki bo državljanom omogočila delo. Na praktični ravni se je mogoče z začasne strategije usmeriti na dolgoročno strategijo. Ta mehanizem je treba začeti hitro izvajati, torej januarja 2010. Našo današnjo razpravo in naše odločitve sliši veliko ljudi, ki trpijo zaradi neenakosti, in veliko mladih ljudi, ki želijo vstopiti v svet dela in ki jim moramo samo ponuditi roko pomoči.

Še enkrat bi želela omeniti že podan predlog za oblikovanje ločene proračunske postavke v višini 50 milijonov EUR, namenjenih temu mehanizmu. To bo približno 6 000 evropskim podjetnikom omogočilo, da odprejo svoja podjetja, da jih razvijejo in s tem ustvarijo nova delovna mesta.

Poleg tega, kar je tudi najpomembnejše, je zelo pomembno, da povečamo dostop do sredstev in predvsem zagotovimo boljše informacije državljanom zlasti o projektih, na katere se lahko prijavijo.

Małgorzata Handzlik (PPE). – (PL) Gospa predsednica, več sto tisoč Evropejcev občuti učinke gospodarske krize, ki jih je najhuje prizadela, saj so izgubili svojo službo. Stopnja brezposelnosti je narasla v vsaki državi Evropske unije, to pa je prihodnost te krize, ki najbolj vznemirja naše državljane. Glavna pomoč je dostop do finančnih institucij. Na žalost pomoč ne prihaja do ljudi, ki jim grozi nevarnost, da bodo sčasoma izgubili službo, prav oni pa so tisti, ki bodo najdlje trpeli zaradi učinkov te krize.

Zato tudi jaz pozdravljam ustanovitev Evropskega mikrofinančnega instrumenta za zaposlovanje in socialno vključenost. Vredno omembe je predvsem združevanje tega instrumenta s splošnim ciljem podpore podjetništvu. Sredstva, ki bodo zagotovljena s pomočjo tega instrumenta, bodo spodbudila ustanovitev novih podjetij. To je dobra novica za naše gospodarstvo, saj so mala in srednje velika podjetja njegov temelj in tista, ki ustvarjajo delovna mesta.

Instrument se odlično ujema z okvirom podpore za podjetništvo, ki je predstavljen v Listini za mala podjetja. Pomembno je, da podjetja dobijo podporo tudi v kasnejši fazi in samo v fazi zagona, saj bodo finančna sredstva iz tega instrumenta ljudem, ki jih bodo uporabili, ter gospodarstvom, prinesla ugodnosti samo, če bodo ustanovljena podjetja lahko preživel na trgu.

Upam tudi, da podjetništvo, predvsem v zvezi z MSP, ne bo predmet naših razprav samo v času krize. Sprejeti moramo celovit pristop za podjetništvo, saj ta podjetja ne ustvarjajo delovnih mest za naše državljane samo v teh kriznih časih.

Silvia Costa (S&D). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, za leto 2010, evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti, bi bilo zelo pomembno, če bi ga obeležili z rojstvom finančnega instrumenta Skupnosti, ki bi bil namenjen mikrofinanciranju in usmerjen v tiste, ki so prikrajšani za dostop do bančnega sistema, ki pa imajo načrte na področju mikro podjetništva.

Kot vsi vemo, so se mikro krediti izkazali kot izjemno orodje za ustvarjanje priložnosti samostojnega podjetništva in široko razširjene socialne vrednosti v državah v razvoju, predvsem za ženske. To je nova

strategija Združenih narodov in Svetovne banke, pozitivne rezultate pa je pokazala tudi v preizkusih v mnogih državah, v mnogih evropskih državah članicah, vključno z Italijo, predvsem za priseljence, ženske in mlade ljudi.

S sprejetjem tega poročila Parlament sredi resne gospodarske in finančne krize ne zagotavlja samo strateške priložnosti za socialno vključenost, temveč tudi pozitiven izziv bančnemu sistemu, saj se s tem razvijajo nov pristop in nove moči v sodelovanju z neprofitnimi telesi ter lokalnimi in nacionalnimi institucijami.

Pozdravljam sprejetje številnih predlogov sprememb, ki jih ne bom še enkrat omenjala, a želela bi povedati, da danes ne prosimo samo za sredstva za mikro kredite, temveč tudi, da bi mikro krediti...

(Predsednica je prekinila govornico)

Christa Klauß (PPE). – (DE) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, prejšnji mesec je Komisija predstavila novo strategijo EU 2020, ki predstavlja nadaljevanje lizbonskih ciljev in med drugim poziva k bolj socialni Evropi.

Če si prizadevamo, da bi državljanom Evrope zagotovili trajno zaposlitev, potem moramo prav zdaj, v tem težkem gospodarskem položaju, poskrbeti, da bodo ljudje lahko sami uresničili svoje dobre zamisli in si tako sami ustvarili prihodek. Namen mikrofinančnega instrumenta EU za zaposlovanje je zagotoviti priložnost za nov začetek in olajšati pot do podjetništva.

Ta pot k samozaposlitvi pogosto poteka v več fazah. Z začetnimi malimi naložbami se je lažje kosati, kot kopičiti velike dolgove. Bolj obvladljivo tveganje za začetek samozaposlovanja je nekaj, kar predvsem potrebujejo ženske, zato pogosto prosijo za začetni kapital, da bi poskrbele za zagon in se kasneje, ko bi poslovanje dobro potekalo, razširile. Ženske želijo rasti s svojimi podjetji. Zato je treba državljanom nuditi kredite, ki so čim manjši. S tem mislim na zneske, ki so precej manjši od 25 000 EUR, kolikor se na splošno ponuja v obliki mikro kreditov.

Potrebno likvidnost je treba prebivalstvu na splošno zagotoviti prav v času gospodarske krize. Če je to način, da obdržimo pogosto visoke obrestne mere in stroške vodenja mikro kreditov na nizki ravni, potem nam to daje priložnost za zagotovitev nove spodbude gospodarstvu.

Zamisel, predstavljeno v predlogu Komisije, pozdravljam. Odbori Evropskega parlamenta se ne strinjajo glede financiranja. Izražanje dvomov o pristojnosti evropske politike je na tem področju zagotovo dopustno. Države članice imajo glavno odgovornost. Vendar pa bodo po mojem mnenju sredstva iz Programa Skupnosti za zaposlovanje in družbeno solidarnost (Progress), predvsem kot se predlaga tukaj, ljudem omogočila, da se samozaposlijo.

Antonio Cancian (PPE). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, nocoj razpravljamo o vprašanjih, ki zares sodijo v socialno osrčje naše današnje družbe – prej smo govorili o uporabi sredstev iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji in upajmo, da bomo v prihodnjih dneh govorili tudi o sredstvih iz programa Progress –, ta evropski sklad za mikrofinanciranje pa je popoln in temeljen instrument.

Mislim, da nima smisla ponavljati, da je to tisto, kar rešuje ali poskuša rešiti probleme državljanov z največjimi potrebami, ki jim vliva več samozavesti in daje več upanja glede podjetništva in prihodnosti, zato menim, da pri tem ne razmišljamo o škodi, ki jo je povzročila ta krizna nevihta, temveč preveč govorimo o izhodni strategiji, torej o tem, kako se izvleči iz krize. Iz nje se bomo izvlekli samo, če bomo rešili problem zaposlovanja, ki je naša tragedija, zato bi morali poskušati zagotoviti, da se bodo stvari odvijale čim hitreje in da bodo sprejeta trdna zagotovila v zvezi s sredstvi za ta instrument, saj bi morali uporabiti veliko več sredstev, kot so ta, o katerih razpravljamo nocoj, denarja pa zagotovo ne bi smeli preusmerjati iz enega instrumenta v drugega, saj vsi trije ta denar potrebujejo.

Mislim, da 100 milijonov EUR nikakor ne bi smeli vzeti iz programa Progress, saj ima slednji enake cilje; ta sredstva bi morala predstavljati popolnoma ločeno in posebno proračunsko vrstico, ki bi morala zagotavljati uporabo veliko večjih sredstev.

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, najprej bi se želel zahvaliti poročevalki za delo, ki ga je opravila, ter našim kolegom poslancem za njihovo prizadevanje pri oblikovanju tega novega mikrofinančnega instrumenta.

Ta evropski instrument bo omogočil mikro kredite za mala podjetja in ljudi, ki so izgubili službo in želijo ustanoviti lastno malo podjetje. V teh časih finančne krize so najbolj prizadeti prav najranljivejši ljudje,

predvsem brezposelni in mladi. Letos je bilo v Evropski uniji dejansko zabeleženih 3,5 milijona odpuščanj. Sprejetje tega novega orodja bo tem ljudem olajšalo dostop do kapitala, ki ga potrebujejo za zagon ali razvoj podjetja in uresničitev njihovih podjetniških sanj. Ne smemo pozabiti, da več kot tretjino mikro podjetij ustanovijo brezposelni.

V moji regiji k meni pogosto prihajajo državljani, ki želijo dobiti pomoč za ustanovitev svojega podjetja. Prepričan sem, da bo ta nova pobuda obrodila sadove pri ohranjanju delovnih mest in da bo tudi ustvarila nova delovna mesta. Predlog bo olajšal naložbe nizkih zneskov, mikro podjetjem pa bo dal priložnost za rast.

Gospa predsednica, želel bi pozdraviti pravo dodano vrednost mikro kreditov, ki bo šla v korak z novimi ukrepi podpore, kot sta usposabljanje in mentorstvo, ki bosta najmlajšim ljudem in brezposelnim omogočila, da pridobijo jamstva in pomoč za svoje naložbene načrte. Upam, da bo ta nov instrument za spodbujanje zaposlovanja sprejet čim prej in da se bosta Parlament in Svet dogovorila o oblikovanju tega orodja, ki je ključnega pomena za naše državljane in ki je v teh kriznih časih predvsem trajen.

Gospe in gospodje, ne pozabimo, da so mala in srednje velika podjetja tista, ki ustvarjajo delovna mesta.

Raffaele Baldassarre (PPE). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, mikrofinančni instrument za zaposlovanje je del sklopa pobud, ki so bile sprejete na evropski ravni; brezposelnim daje priložnost za nov začetek, nekaterim najbolj prikrašanim ljudem Evrope, vključno seveda z mladimi, pa odpira vrata v podjetništvo.

Nov instrument bi moral povečati razpon usmerjene finančne podpore za nove podjetnike v sedanjem okviru zmanjšane zagotavljanja kreditov. Posamezni podjetniki in ustanovitelji mikro podjetij bodo prejeli tudi pomoč v obliki mentorstva, usposabljanj, treningov in izgradnje zmogljivosti, ki bodo dopolnjevali podporo pri obretnih merah iz Evropskega socialnega sklada.

Jasno je, da je treba glede na današnje zmanjšanje bančnega kreditiranja in današnje težave pri dostopanju do kreditov, vse to močno podpreti, če želimo, da bi najšibkejši sektorji naše družbe, brezposelni in prikrašani začeli delovati, torej da bi se lotili podjetniške dejavnosti; to je namreč eden izmed instrumentov, ki nam lahko pomaga v boju proti neskončni krizi zaposlovanja, ki je naravni epilog finančne krize. Čeprav že vidimo znake gospodarske obnove, so ti še vedno negativni v zvezi z zaposlovanjem.

Vendar pa je potrebno, da prenos sredstev programa Progress ne spremeni, kar pomeni, da ne moremo dati zelene luči za preusmeritev sredstev iz programa Progress. Ta sredstva je treba iskati pri drugih virih in jih je treba predvsem povezati z drugimi evropskimi pobudami, da bi pokazali dobro sliko in si trdno prizadevali v korist brezposelnih Evrope.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, želela bi vas opozoriti na temeljni pomen mikro kreditov v teh časih krize zaposlovanja. Mikro krediti z instrumenti delitve tveganja in financiranja omogočajo brezposelnim nov začetek, s tem pa dostop do podjetništva.

Zaradi finančne krize in velikega padca v številu odobrenih posojil podpiram predlog Evropske komisije o mikrofinančnem instrumentu, ki bo namenjen najranljivejšim skupinam, predvsem ženskam, mladim in brezposelnim.

Želela bi podpreti moje kolege iz Skupine Evropske ljudske stranke, ki so skupaj z drugimi skupinami – socialisti, liberalci in konservativci – vložili kompromisne predloge sprememb, da bi čim prej, z začetkom leta 2010, ustanovili ta mikrofinančni instrument. Pozivam tudi Svet ministrov, naj v sedanjih kriznih časih prevzame odgovornost za iskanje hitre rešitve za premagovanje brezposelnosti in zagotovi trajno rešitev za financiranje teh mikro kreditov.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Gospa predsednica, program Progress je pomembna pobuda, ki naj bi državam članicam pomagala pri učinkovitem izvajanju ciljev na področju zaposlovanja in socialnih zadev. Prejšnji teden sem imel s člani programskega odbora sestanek o izvajanju programa Progress. Moji zaključki so naslednji: prvič, oglaševalska kampanja, ki bi morala potencialne upravičence programa seznaniti s področjem njegovega delovanja, ne poteka na dovolj opazen način. Drugi, večina informacij o razpisih in natečajih, je na voljo v treh jezikih: angleščini, nemščini in francoščini. To je ovira za ljudi, ki ne govorijo nobenega izmed teh jezikov. Mislim, da je treba spremeniti načela promocijske kampanje. Čim prej moramo povečati prepoznavnost programa Progress in širiti informacije o njem po vsej Uniji.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Mikrofinančni instrument za zaposlovanje in socialno vključenost podpira in mora podpirati uporabo preprostih postopkov, da bi si tisti, ki so prizadeti, lahko z njim učinkovito pomagali. Vendar pa menim, da bi se moral mikrofinančni instrument bolj osredotočiti na ljudi, ki so izgubili službo in so v neugodnem položaju glede dostopa na tradicionalni kreditni trg, ki pa obenem želijo ustanoviti ali naprej razvijati svoja lastna mikro podjetja, vključno z dejavnostjo samozaposlitve.

Mislim, da je posebno pozornost treba nameniti mladim, ki se na žalost, na podlagi nedavnih evropskih statističnih podatkov, soočajo s čedalje daljšimi obdobji brezposelnosti ali se zaposlujejo za določen čas. Poleg tega bo letno poročilo o uporabi dodeljenih sredstev zagotovilo, da se bo v bližnji prihodnosti opravila resna analiza in da se bodo za ta proračun po potrebi priskrbeli tudi dodatna sredstva. Če bomo sredstva prenašali iz enega programa v drugega, bomo tvegali, da spodkopljemo oba.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Gospa predsednica, danes smo govorili o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji, zdaj pa govorimo o mikro kreditih. Oba instrumenta sta izredno pomembna za premagovanje učinkov finančne in gospodarske krize v EU in za spodbujanje evropskega trga dela.

Potrebujemo oba instrumenta, saj ni vsem namenjeno, da postanejo podjetniki. Cilj politike zaposlovanja prav tako ne bi smel biti ta, da nove samozaposlene podjetnike iz čisto poslovnih razlogov ustvarja iz nekdanjih zaposlenih ali tistih, ki niso samozaposleni. Boljši izraz za te ljudi bi bil „domnevni samozaposleni“. Države članice morajo v tem pogledu sprejeti tudi ustrezne previdnostne ukrepe. Vsem tistim, ki želijo sprejeti izziv samozaposlovanja, pa je treba omogočiti, da ustanovijo ali razširijo svoje podjetje. Toda ob tem je treba zagotoviti – in to je naloga Evropskega parlamenta in držav članic – nadaljevanje normalne socialne varnosti. Potrebujemo nov denar za nove zamisli.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Mislim, da so poslanci Evropskega parlamenta danes popolnoma soglasni, da je ta mikrofinančni instrument podpore v tem trenutku zelo pomemben. Življenjski in delovni pogoji so se bistveno spremenili, nadloga brezposelnosti, ki je prizadela skoraj vsako državo, pa nas sili, da predložimo nekatere predloge o spremembi nekaterih instrumentov podpore. Do zdaj je bil večji del finančne podpore namenjen velikim podjetjem in organizacijam in velikokrat je bilo poudarjeno, da so navadni državljani Evropske unije do zdaj imeli bolj malo ali sploh nobenega upanja, da bodo dobili finančno podporo. Mislim, da je rešitev Komisije, da v prihodnosti išče dogovor skupaj z Evropskim parlamentom, temeljnega pomena. 100 milijonov je začetek. To je prvi poskus in prepričan sem, da je lahko uspešen.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospe in gospodje, razprava je jasno pokazala, da Parlament podpira mikrofinančni instrument, in mislim, da bi nobenih bistvenih spornih točk glede same vsebine vprašanja. Mislim tudi, da smo v zvezi z vsebino vprašanja tudi precej blizu stališču Sveta.

Odperto ostaja samo še vprašanje financiranja. Seveda je tudi to vprašanje del procesa soodločanja, kar pomeni, da bo zelo pomembno in zaželeno, da poiščemo kompromis; zato sem vesel, da je razprava pokazal veliko pripravljenost za takojšnje nadaljevanje pogajanj s Svetom. Obenem se je pokazalo tudi, da na nekaterih področjih obstaja možnost za kompromis.

Pogosto se je omenjalo in kritiziralo Komisijo glede programa Progress in njegove uporabe v okviru tega novega instrumenta. Moram reči, da Komisija pri tem ni imela lahke naloge, saj je morala iskati samo v okviru obstoječega proračuna ali v okviru medinstitucionalnega sporazuma. Uporabila je lahko samo denar, ki je bil na voljo. Pri tehtanju naše odločitve o uporabi sredstev programa Progress smo zelo natančno preučili tudi posledice in prišli do zaključka, da je to verjetno ena izmed možnih rešitev, čeprav ni najbolj idealna.

V razpravi ste večkrat omenili, da gre pri tem za nekakšen trik oziroma pretresanje denarja iz enega lonca v drugega. To ne drži, saj vse analize jasno kažejo, da bodo sredstva, ki se uporabljajo v okviru načela mikro kreditov, imela predvidoma petkratni multiplikativni učinek. V drugih programih bi ta sredstva dosegla indeks 1, medtem ko lahko v programu mikro kreditov teoretično dosežejo tudi indeks 5. S tega vidika ne gre zgolj za pretresanje iz enega lonca v drugega, temveč za novo uporabo sredstev. Želim ponoviti, da to gotovo ni bila lahka odločitev in tudi ne mislim, da je bila edina; v razpravi o kompromisu bomo zagotovo našli ustrezno podlago oziroma vsaj upam, da bo tako.

Zamisel o mikro kreditih temelji na jasni izjavi, da sedanji finančni sistem ne zagotavlja dovolj sredstev za mala in predvsem zelo majhna podjetja oziroma da sistem ne izkorišča človeškega kapitala, ki ga predstavljajo ljudje, ki pripadajo tako imenovanim ranljivim skupinam. Mislim, da bi s tem zapravili veliko priložnost, zato sem vesel, da je Komisija predlagala ta instrument in da ga tudi Parlament tako zelo ceni.

Kot sem že dejal, gre za to, da bi izkoristili človeški kapital, ki ga predstavljajo ljudje, ki sicer ne bi mogli izkoristiti svojega kapitala na tako podjetniški način. Vendar pa je zelo pomembno, da izkoristimo tudi čas. Mislim, da bi neupravičeno dolge razprave škodile samemu bistvu tega instrumenta, ki je še posebej potreben v časih krize. Prav tako mislim, da ga bomo potrebovali tudi v časih, ko ne bo nobene krize, in da bo postal stalni sestavni del evropskega trga dela in gospodarske politike.

Kinga Göncz, poročevalka. – (HU) Hvala za vaše besede podpore in za vaše pripombe. Dovolite mi, da se strinjam s tistimi, ki so izrazili razočaranje zaradi pomanjkanja pripravljenosti Komisije na kompromis. Gospodu komisarju moram tudi povedati, da bomo s preusmeritvijo sredstev, ki so izključno namenjena za program Progress, poslali sporočilo, da lahko, ko gre za sredstva za socialno vključenost, podporo za najranljivejše zagotovimo samo, če bomo sredstva jemali iz tistih okvirov, ki služijo istemu namenu. Drugih sredstev nismo sposobni najti. Mislim, da je to nesprejemljivo.

Postopek soodločanja pomeni tudi, da moramo ukrepati vsi, vsaka stranka. Parlament je predstavil številne predloge v zvezi s tem vprašanjem, medtem ko Svet in Komisija nista dala nobenega podobnega predloga, ki bi lahko pripomogel k doseganju dogovora. Gospe Elisabeth Schroeder moram reči, da s tem, ko zagovarjamo program Progress, sporočamo naše prepričanje – skupno prepričanje, da smo pri tem še vedno pripravljeni na kompromis –, da je ta program treba začeti čim prej izvajati.

Zagotovljena pomoč bo učinkovita samo, če bomo lahko instrument začeli izvajati na začetku leta 2010. Če bo Parlament o tem dejansko glasoval naslednji teden, potem bo s svoje strani naredil vse, kar je mogoče, da bi zagotovil, da se ta program začne izvajati na začetku leta 2010. Ker bo Parlament predvidoma potrdil 25 milijonov EUR iz lastnih sredstev za naslednje leto in če bo dejansko glasoval za celoten znesek, bo to dovolj, da bo Komisija lahko podpisala sporazume, ki bodo omogočili začetek izvajanja programa.

Mislim, da se s tem kaže konstruktiven pristop Parlamenta. V vsakem primeru meni, da je ta program izredno pomemben z vidika socialne vključenosti. Kolege poslance, ki so to podrli, bi tudi prosila, da se strinjajo s tem, da iz programa Progress ne vzamemo celotnega zneska, in da tudi pri svojih vladah lobirajo za sredstva glede na to, da so vlade teh držav članice Komisije.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo jutri.

Pisne izjave (člen 149)

Corina Crețu (S&D), v pisni obliki. – (RO) Gospodarska kriza se je spremenila v bolečo socialno krizo, za katero še nismo našli rešitve. Na žalost je eden izmed kazalnikov, ki bi lahko sprožili obnovo, tj. raven posojil, dosegel rekordno nizko raven v evrskem območju po letu 1991 in doživlja brezprimeren propad v novih državah članicah, kot je Romunija. To je eden od elementov, ki meče senco dvoma na obete za premagovanje recesije. Zato pozdravljam predlog Evropske komisije o mikrofinančnem instrumentu.

Da pa bi zagotovili, da bodo ukrepi socialne vključenosti dejansko učinkoviti, je treba ta instrument vključiti v ločeno proračunsko vrstico. Prerazporeditev sredstev iz programa Progress bi škodil njegovim posebnim smernicam za ukrepanje na ravni Skupnosti ter sprožil alarm v zvezi s socialno odprtostjo evropskega izvršilnega organa, ki je do zdaj na žalost kazal izredno nepripravljenost pri kazanju zadostne vključenosti v družbo.

Kriza je prizadela vse kategorije ranljivih ljudi, pri tem pa ne smemo zanemariti resnosti brezposelnosti mladih. Dejstvo da eden od petih mladih ljudi v Evropi nima zaposlitve, ima lahko številne posledice na gospodarski in socialni ravni, pa tudi z vidika demografije in kaznivih dejanj. Zato mislim, da je prav, da se bolj osredotočimo na povečanje možnosti mladih ljudi pri vstopanju na trg dela.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), v pisni obliki. – (RO) Od lanske jeseni je izgubilo službo več kot 5 milijonov evropskih državljanov, kar danes skupaj znaša 22,5 milijona brezposelnih v Evropi. Zato ne moremo zanemarjati resne ravni brezposelnosti med mladimi. To, da eden od petih mladih ljudi v Evropi nima zaposlitve, je zelo zaskrbljujoče in ima lahko številne posledice na gospodarski in socialni ravni, pa tudi z vidika demografije in kaznivih dejanj. V nekaterih državah je odstotek brezposelnih mladih ljudi še višji v razmerju do nacionalne stopnje brezposelnosti. Na primer, eden od treh mladih Latvijcev je brezposeln, medtem ko ta problem pesti 43 % španskih državljanov, mlajših od 25 let. Mislim, da je treba več pozornosti nameniti mladim. Zato bo pobuda Evropske komisije o mikrofinančnih programih, ki se bodo vnesli v ločeno proračunsko vrstico, pomagala spodbuditi in motivirati mlade ljudi, da vstopijo na trg dela, s čimer se bo zmanjšala stopnja brezposelnosti, ki v tej skupini sicer narašča.

Iosif Matula (PPE), v pisni obliki. – (RO) Trenutna prizadevanja tako na ravni EU kot nacionalni ravni je treba pospešiti, da bi se spodbudila ponudba mikro kreditov. Evropski mikrofinančni instrument mora zagotoviti koristno pomoč brezposelnim in ranljivim ljudem, ki želijo ustanoviti in voditi mikro podjetje. Mislim, da mora Evropski mikrofinančni instrument dobiti ločeno proračunsko vrstico, saj upravičenci tega programa niso isti kot upravičenci programa Progress. Sredstev programa Progress se v času te krize nikakor ne sme zmanjševati, saj so namenjena najranljivejšim ljudem. Mislim tudi, da bi moral Evropski mikrofinančni instrument imeti na voljo dovolj velik proračun, da bi bil zares uspešen pri doseganju svojih ciljev pri zaposlovanju in socialni vključenosti. Države članice in EU v celoti morajo v času svetovne gospodarske krize še naprej uspešno izvajati program Progress.

19. Varnost igrač (razprava)

Predsednica. - Naslednja točka je izjava Komisije o varnosti igrač.

Günter Verheugen, podpredsednik Komisije. – (DE) Gospa predsednica, spoštovani poslanci, o igračah vedno razpravljamo pred Božičem, kar je tudi prav, saj je to čas, ko se ljudje za igrače najbolj zanimajo. Vesel sem, da to letos počnemo še enkrat, saj je varnost igrač zadeva, ki je v interesu tako Parlamenta kot Sveta in Komisije in za katero smo opredelili najvišje zahteve.

Nocojšnjo razpravo so sprožila poročanja medijev v eni državi članici – Nemčiji. Izvirajo iz Zveznega inštituta za oceno tveganja in Združenja za tehnični nadzor (*Technischer Überwachungsverein*). Nobena od teh ustanov se ni neposredno obrnila na Komisijo. V zvezi s to zadevo se na Komisijo še ni obrnila niti nemška vlada. Zato vemo samo to, kar sta ti ustanovi navedli v svojih izjavah za tisk in kar smo lahko prebrali v nemških časopisih. Kljub temu gre za temo, ki jo je treba vzeti resno in to zadevo obravnavati, tudi če imamo na voljo samo poročanja v medijih.

Analiza v poročilih, ki jih imamo pred seboj, kaže, da se moramo lotiti štirih različnih vprašanj. Na prvo vprašanje je zelo lahko odgovoriti. Glede na izjavo nemškega Združenja za tehnični nadzor precejšen delež igrač na nemškem trgu, ki je bil preizkušen, ni izpolnjeval veljavnih pravnih določb Evropske unije. V tem primeru, gospe in gospodje, so pravila popolnoma jasna. Če država članica odkrije kaj takšnega, je obvezna o tem nemudoma seznaniti vse druge države članice in Evropsko komisijo ter sprejeti potrebne ukrepe. Lahko gre tako daleč in takoj umakne vse te proizvode s trga, kar dejansko pomeni po vsej Evropi, lahko pa tudi prepove uvoz, če se ti proizvodi proizvajajo zunaj Evropske unije. Upam, da bodo nemški organi zelo hitro obvestili države članice in Komisijo prek sistema RAPEX, kot je v takšnih primerih ustrezno. Če bi bilo treba prepovedati uvoz, potem vam tukaj in zdaj zagotavljam, da bo Komisija neposredno in brez odlašanja takšno prepoved odobrila. A kot sem rekel, nam nemški organi do zdaj še niso poslali nikakršnih tovrstnih informacij.

Nadzor trga – in to moram na tem mestu jasno povedati – je v izključni pristojnosti držav članic. Ne Evropska komisija ne Parlament niti Svet nimajo na voljo nikakršnih instrumentov za nadzor trga. Ti so v izključni domeni držav članic. Vendar pa so države članice z zakonom, vključno z veljavno Direktivo o igračah, obvezne izvajati ta nadzor trga. Ko berem novice iz Nemčije, da obstaja dvom v to, ali nadzor trga v tej državi sploh lahko izpolni zahteve nove Direktive o igračah, potem lahko rečem samo to, da je nemška vlada nemškemu organom za nadzor trga dolžna zagotoviti, da bodo lahko te zahteve izpolnjevali. Zato mislim, da je odgovor na to vprašanje dokaj jasen.

Tudi drugo vprašanje je enostavno. Gre za staro temo, o kateri je Parlament imel intenzivne razprave, povezane s sprejemanjem Direktive o igračah, in v zvezi s katero je večina na ključnem glasovanju v tem Parlamentu sprejela jasno in nedvoumno odločitev v okviru poimenskega glasovanja. Govorim o vprašanju obveznega certificiranja igrač s strani tretjega organa. Ta predlog je vložila Nemčija. Podprlo ga je nemško Združenje za tehnični nadzor, predlog pa je bil povsem upravičeno zavrnjen, kajti certificiranje s strani tretjega organa v primeru igrač, ki ponavadi niso tehnično zapletene, ne bi zagotovilo prav nobene dodatne varnosti, saj bi se v tem primeru certificiral prototip.

Vendar pa problem pri igračah ni v prototipu, temveč, kot vemo iz izkušenj, v tem, ali bodo vsi dobavitelji in vsi tisti, ki so vključeni v dobavno verigo, v celotnem proizvodnem procesu dejansko izpolnjevali visoke zahteve, ki jih postavljamo. Tako ko na vseh drugih področjih se tudi pri igračah držimo načela, da mora proizvajalec prevzeti vso odgovornost za to, da bo proizvod skladen z veljavnim zakonom. Proizvajalcev ne smemo odrešiti te odgovornosti ne glede na to, kje na svetu se nahajajo.

Če se v določeni državi pojavi problem zanesljivosti, potem moramo s to državo govoriti o tem, kako izboljšati proizvodne pogoje; in prav to je tisto, kar počne Komisija. Govorim o Kitajski. S Kitajsko smo v tesnih in stalnih stikih glede vprašanja, kako naj dejansko zagotovimo, da bodo proizvodni pogoji v tej državi, ki je daleč največja proizvajalka igrac na svetu, izpolnjevali naše zahteve. Dosegli smo napredek, a zagotovo moramo storiti še več.

Tretji sklop vprašanj se nanaša na kemične snovi in težke kovine v igračah. To je izredno težko in zapleteno vprašanje. Politična smernica, ki sem jo dal mojim kolegom, ko je potekalo delo na Direktivi o igračah, je bila določiti najstrožja možna pravila – najstrožja možna! S tem sta se strinjala tudi Svet in Parlament. Zaradi tega so mejne vrednosti, vključene v novo Direktivo o igračah, ki se bo začela uvajati postopoma od leta 2011 naprej, predstavljale najnovejše dosežke v smislu znanstvenih dognanj v času, ko je bila direktiva sprejeta.

Vendar pa smo se zavedali, da je to proces, ki se razvija – znanost seveda vedno napreduje in vedno prihaja do novih rezultatov in novih ugotovitev –, zato smo direktivo skupaj namenoma zasnovali tako, da bi se lahko nove ugotovitve o tveganjih, ki jih prej nismo opazili, in o tem, da so mejne vrednosti previsoke, zelo hitro vključila v direktivo s komitološkim postopkom, ki vključuje Parlament. V skladu s sedanjim pravnim položajem, ki ga je sprejel Evropski parlament, je za oceno tveganj, ki jih predstavljajo proizvodi, potreben pristojen znanstveni odbor.

Letos se je že dvakrat pokazalo, da bi lahko prišlo do novih ugotovitev. Prvič v pismu, ki mi ga je letos spomladi poslala nemška zvezna ministrica za prehrano, kmetijstvo in varstvo potrošnikov. Pismo se je nanašalo na kadmij. Takoj sem uredil, da se ta problem posreduje znanstvenemu odboru; ne samo v zvezi s kadmijem, temveč tudi v zvezi z drugimi težkimi kovinami. Rezultate njihove preučitve pričakujemo v prvi polovici leta 2010 – najpozneje do konca junija. Če bo pri tem dejansko prišlo do novih ugotovitev, bomo nemudoma predlagali poostreitev direktive, ki še ni začela veljati, da bi torej leta 2011 začela veljati s strožjimi mejnimi vrednostmi.

Drugi primer je dokaj zapleten in ga je težko razložiti. Nanaša se na policiklične aromatske ogljikovodike, znane kot PAH, ki nas obkrožajo v našem vsakodnevem življenju – niti zavedamo se ne, s čim vse prihajamo v stik. Tudi v tem primeru smo bili obveščeni, da so mejne vrednosti za te policiklične aromatske ogljikovodike mogoče previsoke. To zdaj preučuje znanstveni odbor. Rezultati bodo tudi v tem primeru prišli pravočasno, da bomo lahko naredili popravke.

Naj na tem mestu poudarim, da je to problem, ki ga kot politiki ne moremo zares rešiti. Gre za izredno zapletena strokovna vprašanja. Povsem odkrito vam bom priznal, da ne razumem vedno vseh izredno zapletenih znanstvenih analiz, ki jih prejmem. In ne mislim, da je v tem Parlamentu veliko poslancev, tudi če bi nocoj bili vsi tu, ki bi lahko trdili, da jih razumejo. Ne moremo jih razumeti, ker nimamo ustrezne izobrazbe. Zato moramo do neke mere zaupati našim strokovnjakom. Tu pa tiči problem.

Seveda vsi vemo, da je znanstvena zgodovina polna primerov, v katerih so se splošno sprejeti nauki izkazali za napačne. Je tudi polna primerov, v katerih so se tako imenovana manjšinska mnenja na koncu izkazala kot pravilna. Kako naj se torej odločimo kot politiki, če pa se znanstveniki med seboj ne strinjajo? Ne moremo se in to je tveganje, ki ga nosi s seboj naše delo na področju politike in ki se mu ne moremo izogniti.

Pravilo, ki ga v tem smislu imamo v evropskih institucijah, je, da upoštevamo priporočila pristojnih znanstvenih odborov, in tako smo storili tudi v tem primeru. Vendar pa bi želel povsem odkrito povedati, da to vprašanje jemljem zelo resno, da Komisija zelo resno jemlje vsak namig o možnih novih ugotovitvah ne glede na to, kako majhen je – tudi če jih izvemo iz časopisov –, da bomo to takoj posredovali znanstvenikom.

Zadnja točka je precej moteča. V tej zvezi moram reči, da sem res pričakoval, da bo inštitut, ki pripada vladi države članice, upošteval minimalne zahteve dobre znanstvene prakse. Trditev Zveznega inštituta za oceno tveganja, ki so jo na široko pograbili nemški mediji, da imamo v zvezi s policikličnimi aromatskimi ogljikovodiki stokrat strožjo mejno vrednost za pnevmatike kot za otroške igrače, ni nič drugega kot navadno obrekovanje. Je čisto obrekovanje in znanstveniki to vedo.

Resnica je, da pravila, ki veljajo za proizvodnjo pnevmatik in predvsem za olja, ki se uporabljajo v tem procesu, izvirajo iz časov pred Direktivo REACH in pred Direktivo o varnosti igrac, v tem primeru pa je ena izmed teh snovi določena kot referenčna vrednost. Ta snov predstavlja skupino približno stotih drugih snovi. Torej morate to referenčno vrednost pomnožiti s sto. Tako boste dobili mejno vrednost, ki velja tudi za druge proizvode v Evropski uniji.

Z drugimi besedami, ker mejna vrednost, ki se nanaša na uporabo nekaterih olj pri proizvodnji pnevmatik, temelji na najmanjši vsebnosti teh snovi, ki je še merljiva v proizvodni, je ta popolnoma enaka tudi pri igračah. Vsečina je opredeljena v smislu najmanjše merljive vsebine. Zato pozivam Zvezni inštitut, da umakne to zavajajočo in neutemeljeno trditev. Res je nedopustno, da se moramo ukvarjati s takšnimi stvarmi.

Če povzamem: z Direktivo o igračah smo sestavili dokument, ki po našem najboljšem prepričanju ustreza temu, kar je bilo v času njenega sprejetja mogoče storiti. Poleg tega smo jo zasnovali tako, da bo vanjo mogoče kadar koli vključiti nove ugotovitve, da bodo naše varnostne zahteve za igrače vedno odražale najnovejše znanstvene in raziskovalne dosežke.

Andreas Schwab, v imenu skupine PPE. – (DE) Gospa predsednica, gospod komisar, želel bi se vam iskreno zahvaliti za jasnost in verodostojnost vaše izjave o mejnih vrednostih, o katerih tukaj razpravljamo. V imenu Skupine Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) – iz naših vrst je kot poročevalka za Direktivo o igračah v tistem času prišla tudi Marianne Thyssen – bi zato želel pojasniti, da si tudi mi prizadevamo doseči in ohraniti popolno zaščito v zvezi z vsemi nevarnimi snovmi. Zavedamo se, da smo v tem smislu posebej odgovorni za zdravje naših otrok in s tem za našo prihodnost.

Zlasti pred Božičem – kot ste omenili tudi vi, gospod komisar – morajo biti starši in stari starši prepričani, katere igrače so varne za njihove otroke in vnuke in katere igrače jim torej lahko kupijo. Tako kot vi, tudi jaz pozivam organe za nadzor trga v državah članicah, predvsem v Nemčiji, da izpolnijo svoje obveznosti in s trga umaknejo nevarne igrače. Mislim, da smo se takrat pravilno odločili, da ne uvedemo certificiranja s strani tretjih organov kot splošnega merila ocenjevanja za igrače.

Kar zadeva mejne vrednosti, je bil podoben poziv podan že pred enim letom – kot ste omenili. Takrat sem vam poslal pismo, v katerem sem vas prosil, naj zadevo posredujete znanstvenemu odboru Komisije, in za to sem vam zelo hvaležen. Poskušal pa sem pridobiti še več znanstvenih mnenj iz Nemčije in do zdaj sem dobil tole. Rad bi citiral iz ene študije, ki jo je opravil Stuttgartski urad za kemične in veterinarske preizkuse (*Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt Stuttgart*): „Primerjave višjih mejnih vrednosti migracije v novi direktivi s petnajst let starimi vrednostmi iz DIN EN 71 3 je s strokovnega vidika težko oceniti.“

Glede na to mislim, da lahko rečem, da ne gre za preprosto obešanje zadeve znanosti, češ da „tega ne bomo natančneje preučevali, ker tega ne želimo razumeti“, temveč da gre za pravo in zapleteno nesoglasje in da inštitut iz Nemčije očitno podaja svoje stališče posebej odločno. Kljub temu vas, gospod komisar, pozivam, da storite vse, kar je mogoče, da bi zblížali vključene znanstvene inštitute in jim omogočili, da se končno dogovorijo o znanstveno objektivnem mnenju.

Sylvana Rapti, v imenu skupine S&D. – (EL) Gospa predsednica, v tem času leta vskočijo starši in poskrbijo, da Božiček prejme vsa pisma. Otroci v teh pismih prosijo za igrače. Ena izmed teh igrač bi lahko bila tudi ta tukaj in ta tukaj bi lahko bila ena izmed 104 igrač, ki so pod nadzorom zveznega nemškega inštituta, zadolženega za odkrivanje nevarnosti v potrošniških izdelkih.

Pravkar sem poslušala, kako komisar krivi inštitut za opravljanje svojega dela. Poslušala sem, kako s krivdo zasipava znanstvenike. Poslušala sem, kako s krivdo zasipava države članice, ki so odgovorne za nadzor. Vse to sem poslušala z velikim zanimanjem, prav tako kot sem ga poslušala, ko nam je ves čas govoril, z veliko iskrenosti in na podlagi trdnih podatkov, da se vsaka prejšnja direktiva kdaj pa kdaj izboljša z novimi podatki. Že samo to dejstvo potrjuje, da zvezni nemški inštitut svoje delo dobro opravlja. Zato tega ne smemo pozabiti.

Kar zadeva direktivo, je načrtovano, da se začne uporabljati leta 2011, za kemične snovi pa se bo, kot veste, začela uporabljati leta 2014. In še ena stvar: 17. decembra, torej pojutrišnjem, se bodo države članice odpravile v Komisijo, da bi predstavile svoje osnutke v zvezi z ureditvijo nadzora trga.

Ti se nanašajo neposredno na Božični trg. Ti se nanašajo neposredno na zdravje naših otrok, ki se igrajo z igračami, ki jim jih kupujemo mi. Zelo pomembno je, da razprava o igračah ne poteka več samo v tem času leta. Razprava o igračah in varnosti bi dejansko morala potekati vse leto. To je dolžnost Komisije.

Jürgen Creutzmann, v imenu skupine ALDE. – (DE) Gospa predsednica, gospod komisar, Skupina zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo podpira stališča, ki so izražena v mnenju nemškega Zveznega inštituta za oceno tveganja o tem, da bi se pri oceni rakotvornih snovi moralo uporabljati načelo ALARA, z drugimi besedami načelo, ki pomeni „tako nizko, kot je še razumno dosegljivo“.

Drugič, na podlagi tega mora Komisija preučiti, ali so tudi za to načelo ustrezne mejne vrednosti, ki so določene v Direktivi o igračah.

Tretjič, če se to ne zgodi, pozivamo Komisijo, da poskrbi, da bodo, dokler leta 2011 Direktive o igračah ne prenesejo vse države članice, mejne vrednosti v Direktivi o igračah določene tako, da bo izključeno vsako tveganje za zdravja otrok zaradi mehčalnih sredstev v igračah.

Četrto, v zvezi z dostopnimi deli igrač se mora izvajati načelo, ki je vsebovano v Direktivi o igračah in po katerem so nedovoljene vse kemikalije, ki so potencialno rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje. To je treba dejansko doseči z opredeljenimi mejnimi vrednostmi, sicer bo takšna direktiva brez vrednosti.

Petič, za to je predvsem potreben boljši in učinkovitejši nadzor trga, saj mejne vrednosti, ki jih je določila Unija, ponavadi presegajo prav igrače, ki so uvožene v EU. Učinkovit nadzor trga pa bi omogočil, da se preizkusi izvajajo tudi na igračah, ki so proizvedene v EU, in da se tako preveri, ali tudi slednje izpolnjujejo mejne vrednosti.

Šestič, če to drži, potem je popolnoma nesprejemljivo, da se za uvoz v EU uporabljajo nižji standardi kot na primer za uvoz v ZDA. Vendar pa je grožnja nemške zvezne ministrice za prehrano, kmetijstvo in varstvo potrošnikov Ilse Aigner, da bo storila po svoje in kar sama prepovedala tako imenovane „strupene igrače“ po mojem mnenju popolnoma napačna poteza, ki ima povsem nasprotni učinek, ko gre za gradnjo zaupanja v evropski notranji trg. Širjenje nacionalno priljubljenega mnenja ne škodi zgolj zaupanju v evropske institucije; škodi tudi nemški zvezni vladi, ki je Direktivo o igračah odobrila.

Heide Rühle, v imenu skupine Verts/ALE. (DE) Gospa predsednica, gospod komisar, to razpravo smo zahtevali, da bi popravili in pojasnili, koliko je v teh trditvah resnice in koliko je zgolj cenenega populizma. To je bilo naše izhodišče. Pričakovali bi, da se bo Komisija prej obrnila na tisk, a če je zadevo mogoče pojasniti s to razpravo, bomo s tem zelo zadovoljni.

Pozdravljam napovedi, da nameravate opraviti preizkuse v zvezi s težkimi kovinami in mehčalnimi sredstvi. Mislim, da je to nujno potrebno. Želela bi poudariti, da je število novih otrok, mlajših od 15 let, ki so obboleli za rakom, med letoma 1980 – ko so se podatki začeli zbirati – in 2006 naraslo za več kot 50 %.

Maligni tumorji so drugi najpogostejši vzrok smrti pri otrocih. Zato moramo ukrepati, moramo preveriti, ali so te številke točne, in moramo se ustrezno odzvati. Če bo najnovejša študija nemškega Zveznega inštituta za oceno tveganja pokazala, da spremenjena Direktiva o igračah ne zagotavlja zadostne zaščite pred rakotvornimi mehčalnimi sredstvi, bomo morali ukrepati.

Ne more biti mogoče, da lahko otroci v samo eni uri prek stika s kožo večkrat vpijejo tolikšno količino rakotvornih snovi, ki jih vsebuje dim štiridesetih cigaret. Tem snovem se je mogoče izogniti. Študija kaže, da je to tehnično mogoče. Sedemdeset odstotkov prodanih igrač ne presega teh mejnih vrednosti. Zato lahko kadar koli zahtevamo, da jih izpolnijo tudi druge igrače. Verjetno gre za ceno, a tega trg sam ne more regulirati, kadar je ogrožena varnost otrok. Potrebni so politični ukrepi, da bi se mejne vrednosti ustrezno prilagodile in dvignile.

Seveda so za nadzor trga odgovorne države članice: ne Evropa, ne Parlament in tudi ne Komisija. Tudi Nemčijo smo že večkrat pozvali, naj resno sprejme svoje naloge na področju nadzora trga in naj tudi ustrezno ukrepa. Vendar to nikakor ne pomeni, da nam ni treba ukrepati, če se pojavi dvom glede tega, ali naše mejne vrednosti še odražajo najnovejše znanstvene ugotovitve, zato upam in prosim novo Komisijo, naj čim prej predstavi predloge Parlamentu, da bomo lahko prilagodili ustrezne mejne vrednosti v komitološkem postopku.

Marianne Thyssen (PPE). – (NL) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, varnost otrok – naših najmanjših in najranljivejših potrošnikov – je bila vedno na prvem mestu za Skupino Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in dejansko tudi za vse v tem Parlamentu; natanko iz tega razloga smo pred enim letom sprejeli novo, strogo direktivo o varnosti igrač. Zahvaljujoč izvrstnemu sodelovanju s komisarjem in njegovimi službami, s predsedstvom Sveta in z mojimi kolegi poslanci Evropskega parlamenta iz vseh političnih skupin, smo lahko končali to ogromno nalogo; in končali smo jo hitro, torej že na prvi obravnavi. Vse naše institucije so bile prepričane, da smo sestavili zakonodajo, ki je najstrožja na svetu in ki jo skrbno upoštevajo celo tako daleč, kot na Kitajskem in v Združenih državah.

Parlament je v zvezi s certificiranjem s strani tretjih oseb ravnal razumno in zavzel posebej strogo stališče glede standardov za kemične snovi, kot so alergeni in težke kovine. V zvezi s snovmi, ki so rakotvorne, mutagene ali strupene za razmnoževanje smo se odločili za popolno prepoved z nekaj izjemami pod zelo strogimi pogoji. Ta zakonodaja predvideva prehodno obdobje, kar pa je samoumevno – gre za del sistema –; v vsakem primeru pa je to prehodno obdobje krajše od tistega, za katerega je industrija rekla, da bi mu lahko bila kos. Gospe in gospodje, mogoče smo se popolnoma motili in pri tem aktu doživeli neuspeh, ali pa sta

se znanost in tehnologija tako močno razvili, da je treba akt že spremeniti, kar je mogoče storiti zelo hitro s komitološkim postopkom; ali pa ni narobe prav nič, kar pomeni, da se ne smemo po nepotrebnem igrati z bojaznijo ljudi in njihovo upravičeno skrbjo za varnost njihovih otrok. Poslušala sem komisarja in mu tudi verjamem, vidim pa tudi, da Evropska komisija opravlja svojo dolžnost.

Če bi na tem področju prišle na dan nove kršitve, potem mislim, da smo s tem lahko prepričani, da nadzor trga obstaja in da deluje. Imamo torej dve vprašanji: ali je zakonodaja še vedno najsodobnejša in ali je nadzor trga ustrezen? Če je odgovor na obe vprašanji pritrdilen, potem se zagotovo ne smemo vdajati populizmu in moramo ljudem jasno povedati, da ni nobenega razloga za skrb.

Christel Schaldemose (S&D). – (DE) Gospa predsednica, hvala, gospod komisar, za vaš uvod. Če sem vas prav razumela, ste želeli poskrbeti, da bi se opravila študija o tem, ali je v otroških igračah v Nemčiji dejansko preveč strupenih snovi, kot kaže študija. Če se ne motim, potem bi rekla, da je to dobra zamisel. Zelo pomembno je, da hitro ukrepamo. Če imamo kakršen koli razlog za sum, da je varnost naših otrok ogrožena, potem moramo ukrepati. Poleg tega bi seveda bili veseli, če bi se nam lahko Komisija spet hitro pridružila v Parlamentu, da bi nam pojasnila, ali je kaj v teh trditvah ali ne. Vendar pa bi želela poudariti, da imamo v resnici veliko raziskovalcev, ki v zvezi z mehčalnimi sredstvi v igračah pravijo, da ni nikakršne varne meje. Edina varna stvar, ki jo lahko storimo, je, da iz otroških igrač v celoti izključimo mehčalna sredstva. Zares mislim, da bi morali do tega zavzeti stališče in premisliti o tem, da bi pravila poostrili. Nisem prepričana, ali so pravila dovolj dobra; tudi tista, ki jih določa Direktiva o igračah.

Vendar pa bi v tej zvezi želela opozoriti še na eno zadevo, in sicer, da smo pred enim mesecem in pol prejeli študijo Komisije o tem, kako se nova zakonodaja o nadzoru trga izvaja v vsaki državi članici. Prav je, da so države članice tiste, ki so dolžne zagotoviti ustrezno delovanje nadzora trga. Vendar pa je ta študija pokazala, da sta se kljub dejstvu, da smo poostrili pravila, samo dve državi članici odločili, da za nadzor trga namenita več denarja. Morali bi bolje opraviti. Bistveno boljši nadzor trga potrebujemo prav zato, da bi preprečili grozljive zgodbe o nevarnih igračah na trgu. Zato upam tudi, da bo Komisija zagotovila, da bodo države članice to dosegle.

Anna Hedh (S&D). – (SV) Gospa predsednica, želela bi se zahvaliti gospodu komisarju Verheugenu, da je prišel sem in nam spregovoril o tej pomembni zadevi. Naša ogromna odgovornost je, da zagotovimo, da naši otroci ne zbolijo oziroma da niso izpostavljeni tveganju. Želela bi izkoristiti to priložnost za nekaj vprašanj, ki jih imam v zvezi z zavezami, ki jih je Komisija dala glede pogajanj pred glasovanjem o Direktivi o igračah na prvi obravnavi, kakor tudi pred našim plenarnim glasovanjem.

Skupine strank, ki so bile vključene v pogajanja, so se strinjale, da odstranijo nekatere omejitve ravni hrupa, ker je besedilo, ki ga je potrdil odbor, vsebovalo določene ravni decibelov. Komisija je rekla, da bi te ravni lahko bile previsoke, zato je obljubila, da bo oblikovala standard na podlagi najvišjih ravni za trajajoč hrup in nenaden hrup. Kako daleč je Komisija s svojim delom, s katerim namerava zagotoviti, da igrače ne bodo povzročile poškodb sluha? Kdaj lahko pričakujemo standard, ki bo določal najvišje ravni hrupa za igrače?

Želela bi poudariti tudi vprašanje velikosti črk na varnostnih opozorilih. Tudi pri tem je bilo rečeno, da bo to rešeno s standardizacijo. Kakšno je stališče Komisije o pravilih, ki bi se morala uporabljati tukaj? Kdaj lahko pričakujemo standard, ki vključuje najmanjšo velikost črk za varnostna opozorila?

Małgorzata Handzlik (PPE). – (PL) Tema varnosti igrač zbuja veliko zanimanja, zlasti v tem predbožičnem času, ko razmišljamo o tem, katere igrače kupiti za naše najmlajše. V prejšnjem parlamentarnem mandatu smo pripravili, kar je po mojem mnenju zelo dobra rešitev za povečanje varnosti igrač, s katerimi se igrajo naši otroci. Na žalost moramo počakati, da bi videli učinke teh določb. Kljub temu verjamem, da bodo ustvarile oprijemljive rezultate.

Na tem mestu bi se želela zahvaliti službam Komisije za organiziranje turneje igrač, saj je to zelo pomembna pobuda, ki podjetjem pomaga, da se pripravijo na spremembe, ki jih prinaša direktiva.

Gospe in gospodje, skrb pa me neka druga informacija. Konec novembra je Komisija za varnost potrošniških proizvodov v Združenih državah sklenila, da s trga umakne več kot milijon otroških posteljic. Še en milijon se jih bo umaknilo s kanadskega trga. Posteljica je nekaj, kar se uporablja vsak dan, in otroci so v stiku z njo mogoče še pogostejše, kot z igračami. Glede na razsežnost ukrepa bi bila hvaležna, če bi gospod komisar lahko povedal nekaj besed o tej zadevi. Ali smo lahko prepričani, da so otroške posteljice, ki so na voljo na evropskem trgu, varne?

Anja Weisgerber (PPE). – (DE) Gospa predsednica, gospod komisar, tudi jaz bi se vam želela najiskrenejše zahvaliti za vašo pojasnila. V osnovi je treba povedati, da je Direktiva o igračah na splošno prinesla precejšnje izboljšave na področju zaščite naših otrok. Vsi smo se je lotili z namero, da bi ustvarili najstrožjo zakonodajo na svetu. Toda mnogi starši in stari starši so zdaj zaskrbljeni – kot ste dejali – zaradi študij nemškega Zveznega inštituta za oceno tveganja. Zdaj se moramo vprašati, ali so izjave in mnenje inštituta točni ali ne. V vsakem primeru moramo zelo natančno preučiti vsa dejstva v tej zadevi. Gre za vprašanje zaščite naših otrok.

Na tem mestu bi se vam želela najiskrenejše zahvaliti, ker ste rekli, da ste to pripravljeni storiti. Vendar pa mislim, da se morajo stvari odvijati hitreje. Pravite, da bodo ugotovitve znanstvenega odbora na voljo ne do naslednjega leta, temveč v prvi polovici naslednjega leta. To je treba opraviti hitreje. Gre za vprašanje zaščite naših otrok. Res ne morem razumeti, zakaj je zvezni inštitut čakal tako dolgo, da je dal te izjave. Tudi to želim tukaj poudariti.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Gospa predsednica, v zadnjih letih je bilo zabeleženih več ducat primerov – 36 samo leta 2000 –, v katerih so otroci potrebovali takojšen kirurški poseg zaradi škodljivih snovi v igračah. Parlament bi želel spomniti, da je bilo prejšnji teden v Ameriki objavljeno poročilo, ki pravi, da ena tretjina igrač, danih na trg, vsebuje nevarne kemične snovi.

Zato moramo razumeti, da znak evropske skladnosti (CEE) ni zadostno zagotovilo varnosti igrač. Podeljuje se na podlagi spisa, ki ga predloži zadevno podjetje, in ne na podlagi preventivnih pregledov proizvoda in pregledov na kraju samem, zato tudi ne moremo domnevati, da so igrač varne.

Da bi torej zagotovili, da bodo naši otroci – sam jih nimam, upam pa, da jih bom nekega dne imel – od Božička, kot je bilo omenjeno prej, dobili igrač, ki so popolnoma varne in staršem ne povzročajo skrbi, moramo pritisniti na države članice, da opravijo temeljitejše preglede in da seveda poostrijo veljavno zakonodajo.

Günter Verheugen, član Komisije – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, vesel sem zaradi splošnega soglasja, ki ste ga pokazali na tej razpravi. Dovolite mi, da podam uvodno pripombo. Opravka imamo z znanstvenim inštitutom, nemškim Zveznim inštitutom za oceno tveganja, na katerega sem pozoren že nekaj časa zaradi njegovega nagnjenja k alarmantnim javnim objavam, ne da bi o svojih ugotovitvah obvestil Komisijo ali katero koli drugo evropsko institucijo. O tem lahko presodite sami. Edina stvar, ki jo vem o tem, je, da se zdaj razpravlja o nadaljnjem financiranju tega inštituta iz nemškega zveznega proračuna. Mogoče je to ena izmed razlag za intenzivne dejavnosti inštituta pri odnosih z javnostmi, medtem ko očitno ne da veliko na to, da bi nam omogočil, da tudi mi na ustrezen način preučimo njegove ugotovitve.

Kljub temu – in mislim, da me pri tem niste razumeli – tudi če nekaj samo preberemo v medijih, to še vedno razumemo kot možno novo znanstveno ugotovitev, zato sem vse skupaj že posredoval znanstvenemu odboru. Tukaj izražen poziv, da naj to storim, ni potreben. Takoj ko sem prejel obvestilo, da mogoče obstajajo nove znanstvene ugotovitve o varnosti igrač in mejnih vrednostih, ki smo jih določili, je bila ta informacija posredovana znanstvenemu odboru.

Vendar pa moram ponoviti, da ne morete pričakovati od mene, da bom sprejel odločitev v sporu med znanstveniki o metodah; tega tudi jaz ne morem pričakovati od vas. Tega ne morete storiti. Jaz tega ne morem storiti in tudi vi ne morete tega storiti. Lahko samo rečem, da smo o vprašanju metodologije merjenja možnih mejnih vrednosti temeljito razpravljali tako v Parlamentu, kot v Svetu in Komisiji. Poleg tega se z mnenjem tega nemškega inštituta ne strinja noben drug znanstveni inštitut v Evropi – niti eden! Če menite, da sem dolžan upoštevati mnenje enega samega inštituta in se ne meniti za vse druge, potem mi to povejte in lahko me tudi oštejete zaradi tega. Te odgovornosti ne morem prevzeti. In tudi nihče izmed vas je ne more. A naj ponovim: če pridejo na dan kakršne koli nove ugotovitve, bomo sprožili postopek.

Gospa Weisgerber, rekli ste, da bi postopek moral biti hitrejši – na žalost to ni možno. To so zelo zapletena znanstvena vprašanja. Potrebni so preizkusi. Mogoče se tega ne zavedate, a potrebni so na primer obsežni preizkusi na živalih, da bi lahko preverili takšne trditve. Znanstvenikov ne morete prisiliti, da pridejo do ugotovitev v nekem določenem časovnem okviru. Žal mi je, ampak to ni mogoče. Zato vas moram samo prositi, da sprejmete, da nam je znanstveni odbor povedal, da bo potrjene rezultate lahko posredoval do sredine naslednjega leta in tako tudi bo. Komisija bo na podlagi teh rezultatov takoj pripravila nove predloge, če se bo izkazalo, da je dejansko prišlo do novih ugotovitev. Upam, da sem s tem zadevo pojasnil.

Gospod Creutzmann, načelo uporabe najnižjega možnega tveganja je umestno. Da bi to ugotovil, ne potrebujem pomoči Zveznega inštituta za oceno tveganja. Zahteve, ki ste jih iz tega potegnili, so torej tudi izpolnjene.

Gospa Rühle, pravite, da bi se moral prej obrniti na tisk. Presenečeni boste, ko vam bom povedal, da sem to tudi storil. Dvomim, da bo to, kar sem rekel nocoj tukaj v Parlamentu, prišlo v evropske medije, predvsem pa v nemške, zato slednji tudi niso povzeli moje, kot sem menil, mirne izjave o dejstvih. Vendar pa sem dal potrebno izjavo on pojasnil vsa dejstva o tej zadevi. Z veseljem vam bom dal to besedilo.

Gospod Davidson, imamo najstrožjo zakonodajo na svetu. To je nekaj na kar smo lahko ponosni. Ko gre za najvišjo možno raven varnosti za igrače, Komisija ne bo dovolila, da bi jo prekosil kdor koli v svetu.

Gospa Schaldemose, z vami se lahko samo strinjam in rečem, da odgovornost držav članic za nadzor trga ne sme biti vprašljiva. V celoti se strinjam z vami, ko pravite, da je pri tem ključno vprašanje izvajanja. Zato smo tudi v zvezi s tem opravili ustrezne priprave.

Zadnje vprašanje gospe Hedh je zelo pomembno. V zvezi s standardi za različna področja ste omenili dva primera: eden izmed teh so viri hrupa. Evropske organizacije za standardizacijo so prejele ustrezna navodila. A tudi pri standardih ni nič drugače kot pri drugem znanstvenem delu. Ne morete pričakovati, da jih bomo dobili v enem tednu ali enem ali dejansko nekaj mesecih. Za to je potreben čas. Vendar pa so vsi standardi, o katerih smo govorili, v pripravi in bodo kmalu na voljo, omogočili pa nam bodo, da bomo lahko proizvode natančno primerjali in okrepili nadzor trga.

Tu je še zadnja točka, o kateri želim spregovoriti. Otroški sedeži, ki so bili tukaj omenjeni in v zvezi s katerimi so se v ZDA pojavili neki problemi glede varnosti, niso igrače. Zato ne sodijo na področje uporabe Direktive o igračah, temveč bolj na področje Direktive o splošni varnosti proizvodov. V tem smislu se nam ni treba skrivati pred Američani. Sistem splošne varnosti proizvodov, ki ga imamo v Evropi, je v zadnjih nekaj letih ves čas dokazoval svojo vrednost. Če bi se nevarni proizvodi pojavili na evropskem trgu, lahko z določeno mero gotovosti domnevamo, da bodo o njih obveščene vse druge države članice in Komisija in da se bodo sprejeli tudi ustrezni ukrepi.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 149)

Jim Higgins (PPE), v pisni obliki. – Pozdravljam dejstvo, da bo nova Direktiva 2009/48/ES o varnosti igrač začela veljati leta 2011, čeprav je škoda, da ne bo začela veljati že v času naslednjega Božiča leta 2010, torej v času, ko se prodaja večina igrač, ki so izdelane ali uvožene v EU. Upam, da bodo države članice ugotovile, da je prav, da se vsi elementi te pomembne direktive prenesejo še pred končnim rokom za izvajanje, da bi tako bolj pomirili starše, ki so v tem primeru potrošniki.

Artur Zasada (PPE), v pisni obliki. – (PL) Želel bi izkoristiti priložnost v tej razpravi in opozoriti na potrebo po izboljšanju delovanja evidence Evropske unije o nezgodah potrošnikov, ki med drugim zbira podatke o nezgodah s smrtnim izidom in telesnih poškodbah zaradi uporabe različnih proizvodov, namenjenih za otroke. Ta evidenca bi morala biti pomemben element mehanizma sistema za varstvo potrošnikov, vključno z najmlajšimi in najbolj nebogljenimi. Na žalost pa po besedah strokovnjaka iz Strokovnega odbora za proizvode, namenjene majhnim otrokom, in varnost igrač Poljskega odbora za standardizacijo hitra izmenjava podatkov med državami članicami in Evropsko komisijo o proizvodih, ki predstavljajo nevarnost, ter ukrepih, ki jih določene države sprejemajo, da bi preprečile ali omejile vstop teh proizvodov na trg, še ne deluje zadovoljivo. Pozivam, da se ta zadeva temeljito preišče.

20. Dnevni red naslednje seje: gl. zapisnik

21. Zaključek seje

(Seja se je zaključila ob 22.50)